

GMINA KOBIERZYCE

Urząd Gminy Kobierzyce, fot. M. Mazurkiewicz

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOBIERZYCE DO 2030 ROKU

Opracowanie Strategii
Urząd Gminy Kobierzyce
„EffiCon sp. z o.o.” sp.k.

Ryszard Pacholik
Wójt Gminy Kobierzyce

Szanowni Państwo,

Gmina Kobierzyce – miejsce, które łączy.

To hasło przewodnie, które od wielu lat nie traci na aktualności. Gmina Kobierzyce zmieniała się w nowoczesny region dzięki wspólnej pracy ludzi, którzy tu żyją, pracują oraz inwestują.

Postawiliśmy na zrównoważony rozwój i podejmowanie wyzwań, dzięki którym to miejsce łączy tradycję z nowymi technologiami, a także otwartością i zrozumieniem potrzeb mieszkańców. Jesteśmy gminą wiejską – i ma to dla nas ogromne znaczenie.

Strategia Rozwoju gminy Kobierzyce do 2030 r. jest dokumentem, który powstał przy udziale mieszkańców, ekspertów, przedsiębiorców oraz organizacji społecznych. Stworzyliśmy wizję oraz spisaliśmy cele, które chcielibyśmy osiągnąć. Wiemy, że z udziałem i zaangażowaniem naszych mieszkańców możemy je zrealizować. Sukces upatrujemy we współdziałaniu, integracji oraz odpowiedzialnym, inteligentnym rozwijaniu przestrzeni publicznej.

Ja osobiście uważam, że przyszłość to przede wszystkim ludzie. Dzięki wam, mieszkańcy, możemy wspólnie rozwijać miejsce w którym żyjemy. Budujemy i tworzymy razem Gminę Kobierzyce!

Ryszard Pacholik

Ryszard Pacholik
Wójt Gminy Kobierzyce

WPROWADZENIE

Strategia rozwoju jest jednym z najważniejszych dokumentów określających kierunki rozwoju jednostek samorządu terytorialnego w sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Określa priorytety rozwoju, które wdrażane przez władze samorządowe, partnerów gospodarczych i społecznych powinny doprowadzić do osiągnięcia zakładanych celów. Podstawę prawną do zatwierdzenia i wdrażania strategii przez gminy w polskim systemie prawnym przyjęto w ustawie o samorządzie gminnym (Dz.U. 2018 poz. 1307).

Strategia Rozwoju Gminy Kobierzyce została przygotowana z wykorzystaniem metodologii partycypacyjno-eksperckiej. W trakcie prac na dokumencie zapewniono aktywny udział społeczności lokalnej poprzez badania ankietowe, warsztaty konsultacyjne oraz konsultacje społeczne dokumentu. Przy przygotowaniu diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej podstawowym źródłem informacji były dane własne Urzędu Gminy Kobierzyce oraz dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny. W celu zapewnienia spójności analizy przyjęto, że podstawowym okresem odniesienia będą lata 2018-2019. Taki model przygotowania Strategii łączy atuty potencjału mieszkańców zaangażowanych w życie społeczne i gospodarcze w gminie z wiedzą i doświadczeniem ekspertów.

Dokument Strategii wyznacza najważniejsze kierunki działań, które umożliwią skuteczne rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów oraz wzmacnianie zidentyfikowanych potencjałów gminy Kobierzyce w celu dalszego, dynamicznego rozwoju oraz wzrostu jakości życia jej mieszkańców.

Kluczową rolę w procesie realizacji Strategii odegrają jednostki organizacyjne gminy Kobierzyce, jednak dla skutecznego wdrażania celów Strategii niezbędne będzie zaangażowanie w ten proces społeczności lokalnej, partnerów społeczno-gospodarczych takich jak: organizacje pozarządowe, organizacje zrzeszające pracodawców i pracowników, przedsiębiorców, lokalnych działaczy i społeczników.

Spis treści

WPROWADZENIE	4
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU	8
Gmina Kobierzyce – Województwo Dolnośląskie	8
Gmina Kobierzyce - Powiat Wrocławski	9
Położenie fizyczno-geograficzne gminy	9
Historyczne znaczenie gminy Kobierzyce	10
Sieć rzeczna	11
Rolniczy charakter gminy	11
Ład przestrzenny gminy Kobierzyce	12
Jakość życia mieszkańców	12
Władze samorządowe	12
SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA	14
ROLNICTWO	16
Warunki naturalne	16
Liczba gospodarstw	16
Produkcja roślinna	16
Produkcja zwierzęca	17
POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	18
Podmioty gospodarcze i przedsiębiorczość na tle powiatu wrocławskiego	18
Inwestycje zagraniczne i krajowe	23
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	29
Gleby	29
Lasy, parki, zadrzewienia	29
Wody powierzchniowe i podziemne	32
Zapotrzebowanie na wodę	32
Zanieczyszczenie wód	32
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	34
Infrastruktura komunalna	34
Wodociągi	34
Kanalizacja	36
Zaopatrzenie w gaz	40
Energia elektryczna	45
Linie elektroenergetyczne SN 220 i 110 kV	47
Oświetlenie uliczne na terenie gminy	47

Lokalizacja instalacji fotowoltaicznych na terenie gminy.....	47
Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce.....	48
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.....	50
Zasoby mieszkaniowe.....	51
Zasoby mieszkaniowe gminy Kobierzyce na tle powiatu wrocławskiego	51
Zabudowa mieszkaniowa.....	52
Mieszkania komunalne	53
INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	55
Drogi	55
Drogi międzynarodowe	56
Drogi krajowe	56
Drogi wojewódzkie	58
Drogi powiatowe	58
Drogi gminne.....	60
KOMUNIKACJA PUBLICZNA.....	64
Komunikacja autobusowa	64
Przewozy pasażerskie	64
Komunikacja kolejowa.....	66
Sieć dróg rowerowych	67
Drogi rowerowe – trasa T3	67
Trasy K1 i K2	67
EDUKACJA I WYCHOWANIE	70
Przedszkola	70
Szkoły podstawowe	71
Pozostałe placówki edukacyjne	74
KULTURA, SPORT, REKREACJA	78
Kultura	78
Sport	79
Organizacje pozarządowe.....	82
Aktywność ludności	82
OCHRONA ZDROWIA.....	85
Instytucje opieki zdrowotnej	85
Bezpieczeństwo.....	87
POMOC SPOŁECZNA.....	90
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach.....	90

Rynek pracy i bezrobocie	98
Rynek pracy	98
BUDŻET GMINY KOBIERZYCE	101
Dochody	101
Wydatki	102
WIZJA	105
1. Cel strategiczny: Wzrost jakości życia mieszkańców oparty na integracji, współdziałaniu i oddolnej aktywności	106
1.1. Priorytet: Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	106
1.2. Priorytet: Aktywizacja i integracja mieszkańców	107
1.3. Priorytet: Rozwój usług społecznych	108
1.4. Priorytet: Wzmocnienie bezpieczeństwa mieszkańców	108
1.5. Priorytet: Rozwój usług publicznych, w tym usług elektronicznych	109
2. Cel strategiczny: Odpowiedzialne i inteligentne gospodarowanie zasobami środowiskowymi ...	110
2.1. Priorytet: Rewitalizacja przestrzeni publicznej	110
2.2. Priorytet: Zrównoważona i inteligentna mobilność	111
2.3. Priorytet: Rozbudowa zielonej infrastruktury i infrastruktury ochrony środowiska	111
2.4. Priorytet: Wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	112
2.5. Priorytet: Wsparcie dla rozwoju gospodarki niskoemisyjnej	112
3. Cel strategiczny: Stabilny, równomierny i inteligentny rozwój gospodarczy	113
3.1. Priorytet: Rozbudowa infrastruktury gospodarczej wspierającej równomierny i inteligentny rozwój oraz wsparcie dla lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw	113
3.2. Priorytet: Rozwój sektora usług zaawansowanych, generujących miejsca pracy dla specjalistów	113
3.3. Priorytet: Wspieranie działań badawczych i innowacyjnych w przedsiębiorstwach	114
3.4. Priorytet: Wzmocnienie wzajemnej współpracy przedsiębiorstw oraz współpracy z lokalnymi społecznościami	114
ZAŁOŻENIA SYSTEMU REALIZACJI STRATEGII	115
Wdrażanie Strategii	115
Monitorowanie Strategii	116
Ocena realizacji Strategii Rozwoju (ewaluacja)	118
Procedura wprowadzania zmian w zapisach Strategii	119
PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	120
ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	121
Spis rysunków	122
Spis tabel	123

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

Gmina Kobierzyce – Województwo Dolnośląskie

Gmina Kobierzyce położona jest w województwie dolnośląskim, usytuowanym w południowo-zachodniej części Polski, przy południowej granicy miasta Wrocławia. Województwo zajmuje powierzchnię 19 948 km² (6,4% terytorium Polski). Dolny Śląsk zamieszkuje 2 901,2 tys. osób (dane Głównego Urzędu Statystycznego z 2019 r.), co stanowi 7,6% ludności Polski. Województwo należy do najbardziej zurbanizowanych w Polsce, dzieli się na 26 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu oraz 169 gmin.

Rysunek 1 Położenie gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Region ma charakter przemysłowo-rolniczy i dobrze rozwiniętą gospodarkę oraz bogate złoża surowców mineralnych, które stanowią podstawę do rozwoju przemysłu wydobywczego oraz innych gałęzi przemysłu bazujących na produktach górnictwa i kopalnictwa.

Województwo Dolnośląskie jest znacznie zróżnicowane pod względem warunków do prowadzenia działalności rolniczej, jednak na znacznej części obszaru dominują urodzajne gleby i warunki klimatyczne sprzyjające rolnictwu.

Dolny Śląsk posiada jedną z najlepiej rozwiniętych sieci komunikacyjnych (lądowych, wodnych i powietrznych) w kraju, a sieć drogowa należy do najgęstszych w kraju.

Województwo Dolnośląskie należy do najważniejszych regionów turystyczno-wypoczynkowych Polski, przede wszystkim dzięki górskiemu obszarowi Sudetów, licznym zabytkom oraz dobremu zagospodarowaniu terenu.

Gmina Kobierzyce - Powiat Wrocławski

Gmina Kobierzyce jest jedną z 9 gmin powiatu wrocławskiego, gdzie usytuowanych jest również 5 gmin wiejskich (Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Mietków, Żórawina) i 3 gminy miejsko-wiejskie (Kąty Wrocławskie, Sobótka, Siechnice). Powiat zajmuje powierzchnię 1 112 km², co stanowi 5,6% powierzchni województwa dolnośląskiego. Według danych z roku 2018 w powiecie wrocławskim mieszkało 146,06 tys. osób (dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu).

Rysunek 2 Powiat Wrocławski

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Znaczący wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gmin tworzących powiat wrocławski wywiera jego położenie wokół ponad 640-tysięcznej metropolii wrocławskiej. Powiat stanowi również obszar przecinania się i przebiegu najważniejszych szlaków komunikacyjnych regionu. Główne szlaki komunikacyjne przebiegają przez gminy: **Kobierzyce**, Długołęka i Kąty Wrocławskie, łącząc je również ze stolicą województwa, co sprzyja rozwojowi działalności gospodarczej i napływowi inwestycji. Sytuacja społeczno-gospodarcza poszczególnych gmin powiatu jest zróżnicowana. Kobierzyce należą do gmin o największym współczynniku dochodów własnych w powiecie, jak i w województwie.

Położenie fizyczno-geograficzne gminy

Na dzieje gminy Kobierzyce duży wpływ miało położenie geograficzne. Wpłynęło to nie tylko na losy i rozwój różnych społeczności pradziejowych i historycznych, lecz także było siłą sprawczą wielu przeobrażeń środowiska naturalnego. Spośród różnych elementów określających położenie gminy Kobierzyce wymienić należy trzy główne: bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Wrocław, usytuowanie w pobliżu jednego z najważniejszych węzłów komunikacyjnych oraz położenie w strefie najbardziej urodzajnych gleb na terenie Dolnego Śląska.

Bliskość Wrocławia, już od wczesnego średniowiecza spowodowała, iż tereny gminy pełniły funkcje najbliższego zaplecza rolniczego grodu, a potem podgrodzia i miasta. Jak potwierdzają to wzmianki historyczne, w XII-XIII wieku na obszarze gminy istniało wiele miejscowości, należących do możnowładców wrocławskich, zarówno świeckich jak i kościelnych.

Duży wpływ obecnie na rozwój gminy Kobierzyce ma właśnie jej strategiczne położenie w bliskości ważnych szlaków drogowych, takich jak: droga krajowa Nr 8 /E-67/ (Warszawa - Wrocław - Kudowa Zdrój - Wiedeń), droga krajowa Nr 35 /E-261/ (Poznań - Wrocław - Jelenia Góra - Praga), autostrada A-4 /E-40/ (Berlin - Wrocław - Gliwice - Kraków). Gmina Kobierzyce położona na terenie Niziny Śląskiej ma równinny charakter, przechodzący na południu czasami w rzeźbę falistą lub nieco wyższe pagórki. Najniższy punkt znajduje się w dolinie rzeki Ślęzy, na wschód od Bielán Wrocławskich - jego wysokość wynosi +121,1 m n.p.m.

Najwyższy punkt o rzędnej +194,8 m n.p.m. znajduje się w południowej części gminy, pomiędzy Pustkowem Wilczowskim a Damianowicami. Najbardziej urozmaiconą morfologią charakteryzuje się południowa i południowo-zachodnia część gminy, gdzie deniwelacje terenu dochodzą od 20 do 45m.

Na terenie gminy Kobierzyce występują lasy grabowe wysokie i niskie, małe lasy dębowe, dębowo-grabowe i dębowo-sosnowe. W kotlinach rzek zachowały się niewielkie resztki lasów łągowych. Największe zespoły leśne posiadają wsie: Kobierzyce, Królikowice, Szczepankowice, Krzyżowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą.

Historyczne znaczenie gminy Kobierzyce

Historia gminy Kobierzyce związana jest bezpośrednio z historią tzw. prowincji wrocławskiej. Nazwa siedziby gminy, analogicznie jak większość wsi wchodzących w obręb gminy, posiada stary rodowód słowiański. W źródłach historycznych wieś wzmiankowana jest prawdopodobnie po raz pierwszy w 1257 roku jako Cobilwiz. Pierwotna nazwa ulegała wielu zmianom w czasie np. Kobirwicz, Kobierwitz, Kobierowice, Kobier, Kobierów. Jedną z hipotez dotyczących pochodzenia nazwy zakłada, iż Kobierzyce pochodzą od **Kobiernicy**, tzn. od ludzi zajmujących się wyrobem (tkaniem) albo z kobiercami zbóż.

Jak potwierdzają to różne wzmianki historyczne, w XII-XIII wieku na tym obszarze istniało wiele miejscowości, należących do możnowładców wrocławskich, zarówno świeckich, jak i kościelnych. Na obszarze gminy był obecny również Zakon Kawalerów Maltańskich, którego własnością była najstarsza budowla w gminie – kościół w Tyńcu nad Ślężą. Na pamiątkę ich obecności w historii tych terenów krzyż maltański znalazł się w herbie gminy.

Rysunek 3 Herb Gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Gmina ma swój herb od 1995 r. Tarcza nawiązująca kształtem do gotyckiej, podzielona została na trzy pasy: żółty, zielony i czerwony, ułożone z lewa w skos. W centralnych polach pasów znajdują się trzy emblematy:

- orzeł dolnośląski, symbolizujący historyczną przynależność mikroregionu do Monarchii Piastów Śląskich,
- znak graficzny gminy Kobierzyce – inicjał K od początkowej litery nazwy gminy; kształt litery K symbolicznie ukazuje Węzeł Bielański,
- krzyż maltański, symbolizujący pobyt Joannitów w Tyńcu nad Ślężą.

Gmina na przestrzeni stuleci przechodziła burzliwe dzieje, które pozostawiły swój ślad na kartach historii. Okres wojen religijnych po powstaniu luteranizmu (wojna trzydziestoletnia 1618-1648) zakończył się tragicznie – wszystkie ówczesne osady zostały zniszczone.

Następne wojny, w tym wojna siedmioletnia i wojny napoleońskie także spowodowały zniszczenia. Na początku XVII wieku tereny gminy stały się własnością rodziny von Königsdorf. Po roku 1788 zbudowano siedzibę majątku w Kobierzycach. W 1945 roku Kobierzyce znalazły się ponownie w granicach Polski.

Obok położenia w sąsiedztwie Wrocławia, w przeobrażeniach i rozwoju gminy ogromną rolę przypisać również należy położeniu w strefie starych traktów komunikacyjnych, wiodących ze wschodu na zachód i z południa na północ. Szczególnie ważny był trakt wiodący poprzez Bramę Kłodzką i przełęcz w rejonie Barda Śląskiego, którym na teren Dolnego Śląska dotarli już około 6500 lat temu pierwsze grupy ludności rolniczej, wywodzącej się znanad Dunaju. Później, prawdopodobnie tym samym traktem, znanad Bałtyku do Imperium Rzymskiego docierał bursztyn. Przebieg tego traktu w przybliżeniu mógł być zgodny z dzisiejszą międzynarodową trasą E-8, wiodąc przez teren gminy, w Sudety i dalej na południe Europy.

Drugi trakt prowadził ze wschodu, z Kijowa i pobrażę Morza Czarnego poprzez Kraków i Wrocław do Norymbergii i Pragi. Prawdopodobnie jego równoległą odnogę utożsamiać można w przybliżeniu z przebiegiem dzisiejszej autostrady. Oba trakty krzyżowały się w okolicach Wrocławia, analogicznie jak współczesne trasy w Węźle Bielańskim (w północnej części gminy). Położenie przy tak ważnych traktach komunikacyjnych wpłynęło na rozwój miejscowości gminy nie tylko w przeszłości, lecz także wpływ ten zauważalny jest obecnie.

Sieć rzeczna

Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. W części północnej i południowej płynie rzeka Ślęza, lewobrzeżny dopływ Odry. Pozostały teren gminy przecinają nieckowate, płaskodenne dolinki niewielkich cieków, m.in. Sławki i Gniłej.

Rolniczy charakter gminy

Przeważająca część gminy Kobierzyce to tereny typowo rolnicze. Gmina Kobierzyce jest gminą rolniczą z charakteru, zajmującą powierzchnię 14 926 ha z czego 76,50% stanowią użytki rolne (11 418,53 ha). W strukturze użytków rolnych, na podstawie danych ewidencji podatkowej gminy Kobierzyce dominującą pozycję w gminie Kobierzyce stanowią grunty orne – ponad 72,27% (10 787,06 ha) oraz

pozostałe użytki rolne: sady (0,19%-28,7073 ha), łąki i pastwiska (3,85%- 574,7229 ha). Grunty pod stawami stanowią 0,05% - 7,737 ha, a pozostałe grunty pod rowami 0,14% - 20,2804 ha.

Na terenie gminy Kobierzyce przeważają gleby dobre i bardzo dobre, co stwarza dobre warunki do uzyskiwania wysokich efektów w produkcji rolniczej.

Ład przestrzenny gminy Kobierzyce

Zmieniające się warunki powodują konieczność aktualizacji i dostosowywania obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobierzyce do bieżącej sytuacji i potrzeb gminy.

Obecnie obowiązującą zmianę Studium przyjęto uchwałą Rady Gminy Kobierzyce Nr XI/228/2019 z dnia 20 września 2019 r.

Gmina Kobierzyce posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na 100% powierzchni gminy.

Jakość życia mieszkańców

Jakość życia mieszkańców wykazuje znaczące zróżnicowanie w zależności od położenia wsi w stosunku do Wrocławia, powiązania z głównymi szlakami komunikacyjnymi, a także wielkości jednostki osiedleńczej.

W wielu miejscowościach gminy wśród czynników determinujących poziom życia mieszkańców szczególnie istotne są zmiany powstałe na przestrzeni ostatnich lat. Ważnym czynnikiem jest migracja ludności z ośrodków miejskich na teren wiejski. Gmina swą atrakcyjnością przyciąga każdego roku nowych mieszkańców i inwestorów. Rozwój gminy ma na celu poprawienie jakości życia mieszkańców oraz tworzenie nowych miejsc pracy i zapewnienie optymalnych warunków społeczno-bytowych.

Władze samorządowe

Podstawową formą organizacji życia publicznego w gminie jest samorząd terytorialny. Mieszkańcy gminy tworzą wspólnotę samorządową i poprzez organy gminy, tj. radę gminy i wójta gminy, mogą wytyczać i realizować wspólne cele. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje zadania własne obejmujące wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym oraz zlecone z zakresu administracji rządowej na zasadach określonych przez ustawy.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest wybierana przez mieszkańców rada gminy, która liczy 15 radnych. Rada powołuje stałe lub doraźne komisje.

W ramach rady gminy Kobierzyce funkcjonują następujące stałe komisje d.s.:

- Budżetu i Rozwoju Gospodarczego,
- Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego,
- Użyteczności Publicznej,
- Rewizyjna,
- Skarg, Wniosków i Petycji.

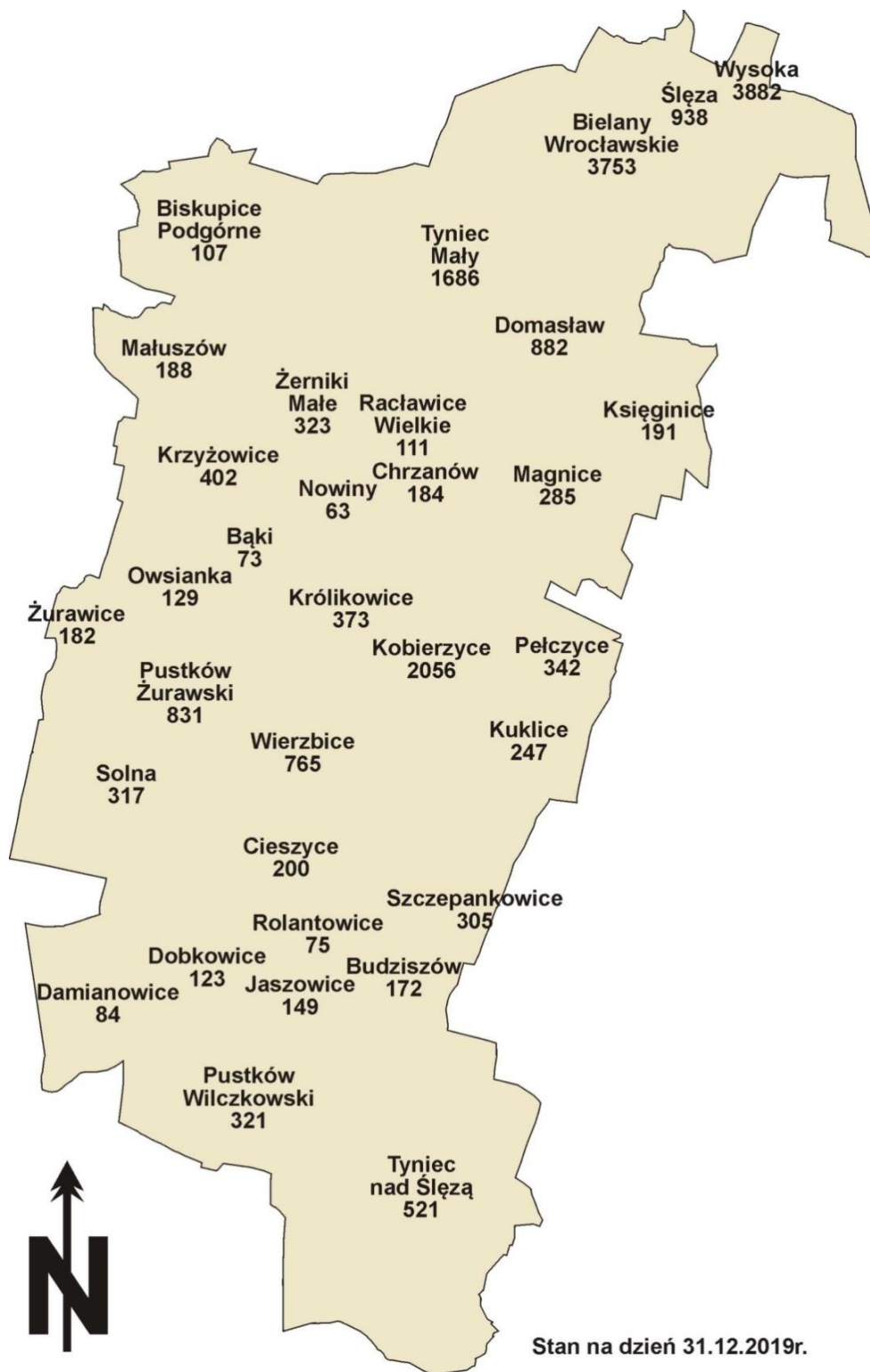
Na terenie gminy wyodrębniono 33 jednostki pomocnicze – sołectwa: Bąki, Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne, Budziszów, Chrzanów, Magnice, Cieszyce, Dobkowice, Domaśław, Damianowice, Jaszowice, Kobierzyce, Królikowice, Nowiny, Krzyżowice, Księginice, Kuklice, Małuszów, Owsianka,

Pełczyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski, Rolantowice, Solna, Ślęza, Szczepankowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Wysoka, Wierzbice, Żerniki Małe, Raclawice Wielkie, Żurawice.

SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA

Liczba ludności gminy Kobierzyce wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosi 20 260 osób zamieszkujących w 33 wsiach zgrupowanych w 33 sołectwach. Powierzchnia gminy wynosi 149,1 km² co daje zagęszczenie ludności na poziomie 143,6 osoby na 1 km². Liczba mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat wzrosła o ok. 36%.

Rysunek 4 Liczba ludności miejscowości w gminie Kobierzyce – stan 31.12.2019 r.

Stan na dzień 31.12.2019r.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Przyrost populacji w ostatnich kilku latach w gminie Kobierzyce dotyczył głównie miejscowości położonych w rejonie Węzła Bielańskiego oraz wzdłuż dróg krajowych nr 35 i 8. Prognozuje się dalszy wzrost liczby ludności gminy. Szczególnie duży wzrost liczby mieszkańców nastąpił głównie w miejscowościach Wysoka, Bielany Wrocławskie i Tyniec Mały, co wynika z powstawania tam nowych osiedli mieszkaniowych.

Na podstawie najnowszej prognozy liczby ludności sporządzonej przez Główny Urząd Statystyczny dla powiatu wrocławskiego do roku 2050, opracowano prognozę dla gminy Kobierzyce na najbliższe lata, do roku 2033. Zgodnie z założeniami prognozy, jeżeli tempo przyrostu utrzyma się na obecnym poziomie to do roku 2033 liczba mieszkańców gminy wzrośnie o około 5 000.

ROLNICTWO

Warunki naturalne

W strukturze użytków rolnych, na podstawie ewidencji podatkowej gminy Kobierzyce z 2019 r., dominującą pozycję w gminie Kobierzyce stanowią grunty orne (10 787,06 ha). Inne użytki rolne to: sady (0,19%), łąki i pastwiska (3,85%). Pozostałe grunty i nieużytki stanowiły 0,19% powierzchni.

Na terenie gminy Kobierzyce przeważają gleby dobre i bardzo dobre. Stwarza to dobre warunki do uzyskiwania wysokich efektów w produkcji rolniczej. Na terenie gminy przeważają szczególnie cenne grunty tj. w klasach I-III. W całkowitej powierzchni gruntów orných ok. 58, 4% stanowią gleby pszenne.

Tabela 1 Procentowy udział gleb w klasach bonitacyjnych

Lp.	Klasa	Grunty orne (%)	Użytki zielone (%)
1	I	6,5	1,7
2	II	30,0	23,8
3	III	38,7	49,0
4	IV	10,1	12,4
5	V	1,0	4,2
6	VI	0,0	0,8

Źródło: Ewidencja gruntów, stan 2018 r.

Warunki naturalne w gminie Kobierzyce są odpowiednie do rozwoju intensywnej produkcji roślinnej. Jednocześnie tak duża ilość dobrych gleb stanowi pewne utrudnienie dla rozwoju przemysłowego gminy.

Liczba gospodarstw

Na podstawie danych Urzędu Gminy Kobierzyce w 2019 r. funkcjonowało 106 gospodarstw rolnych o powierzchni 15 ha i więcej.

W latach 2008-2019 zaobserwowano zwiększenie liczby gospodarstw do 5 ha oraz nieznaczny wzrost gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej.

Produkcja roślinna

Odpowiednie warunki glebowe sprawiają, że wiodącym kierunkiem działalności rolniczej jest produkcja roślinna. W strukturze zasiewów dominują zboża oraz duże znaczenie mają uprawy przemysłowe. Wiele gospodarstw prowadzi nadal produkcję wielokierunkową, bez wyraźnie określonej specjalizacji. Nie sprzyja to unowocześnieniu produkcji, co umożliwiłoby obniżenie kosztów, a dalej poprawę jakości oraz zwiększyłoby konkurencyjność produkcji. Gospodarstwa większe z reguły są nastawione na produkcję specjalistyczną.

Produkcja zwierzęca

Kierunek hodowlany jest mniej rozwinięty i ma mniejsze znaczenie w gospodarce i produkcji rolniczej gminy.

Na podstawie danych z Dolnośląskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (stan na 11.2019 r.) na terenie gminy hoduje się:

- trzodę chlewną – 210 sztuk,
- bydło – 14 sztuk,
- owce – 8 sztuk.

W gminie Kobierzyce hoduje się bardzo mało zwierząt hodowlanych, co świadczy o tym, że większość gospodarstw rolnych w gminie specjalizuje się w produkcji roślinnej.

Podsumowanie

Z przedstawionych danych wynikają następujące wnioski dotyczące gminy Kobierzyce:

- duży udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej gminy,
- dobre gleby (około 75,2% użytków rolnych mieści się w klasach I – III),
- niski stopień zalesienia,
- uprawia się głównie zboża oraz rośliny przemysłowe,
- spadek liczby zwierząt gospodarskich, koncentracja na produkcji roślinnej.

Wraz z dynamicznym rozwojem przedsiębiorczości na terenie gminy Kobierzyce dla części mieszkańców rolnictwo przestało być głównym źródłem utrzymania. Wielu z dotychczasowych rolników połączyło działalność rolniczą z innymi źródłami utrzymania (np.: otwierając własną działalność gospodarczą, zatrudniając się w firmach). By podtrzymać rolniczy charakter gminy, władze gminy oraz innych instytucji wdrażają działania mające na celu wsparcie rolnictwa. Duże wsparcie kierowane jest także ku różnorodnym formom gospodarczego organizowania działalności rolniczej na wsi i działań na rzecz poprawy warunków prowadzenia działalności rolniczej, a także podnoszenia kwalifikacji rolników, co wpłynie na pozyskiwanie przez nich środków z funduszy Unii Europejskiej.

W 2020 roku rozpoczęto prace przygotowawcze nad nowym Planem Urzędzeniowo-Rolnym, który będzie stanowić zapis inwentaryzacji, diagnozy stanu istniejącego, hierarchii celów przebudowy przestrzeni wiejskiej w gminie wraz z propozycją działań, przybliżonym kosztorysem oraz możliwościami pozyskania pomocy finansowej na realizację zaplanowanych inwestycji. Sporządzenie takiego dokumentu pozwoli gminie Kobierzyce zaplanować rozwój społeczno-gospodarczy na bazie istniejących uwarunkowań przyrodniczych do produkcji rolnej i pozwoli skuteczniej ubiegać się o dofinansowania z budżetu województwa dolnośląskiego na realizację zadań związanych z ochroną gruntów rolnych (w tym budowę dróg gminnych, dojazdowych do gruntów rolnych, zbiorniki małej retencji i inne). Do czasu wejścia w życie nowego planu, gmina opiera się na Planie Urzędzeniowo-Rolnym dla gminy Kobierzyce z 2009 roku.

POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Podmioty gospodarcze i przedsiębiorczość na tle powiatu wrocławskiego

W 2018 r. na obszarze gminy Kobierzyce funkcjonowało łącznie 3 600 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego. W porównaniu do 2014 r. nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych sektora prywatnego o ok. 27,1%. Powyższa tendencja zauważalna była również w powiecie wrocławskim. Zaznaczyć przy tym należy, że wzrost liczby podmiotów gospodarczych w gminie był szybszy niż w powiecie-24,6%. Najszybszym wzrostem liczby firm cechowały się gminy: Czernica-32,0%, Długołęka-29,3% i Siechnice-28,3%.

Tabela 2 Podmioty gospodarcze sektor prywatny ogółem w latach 2014 i 2018.

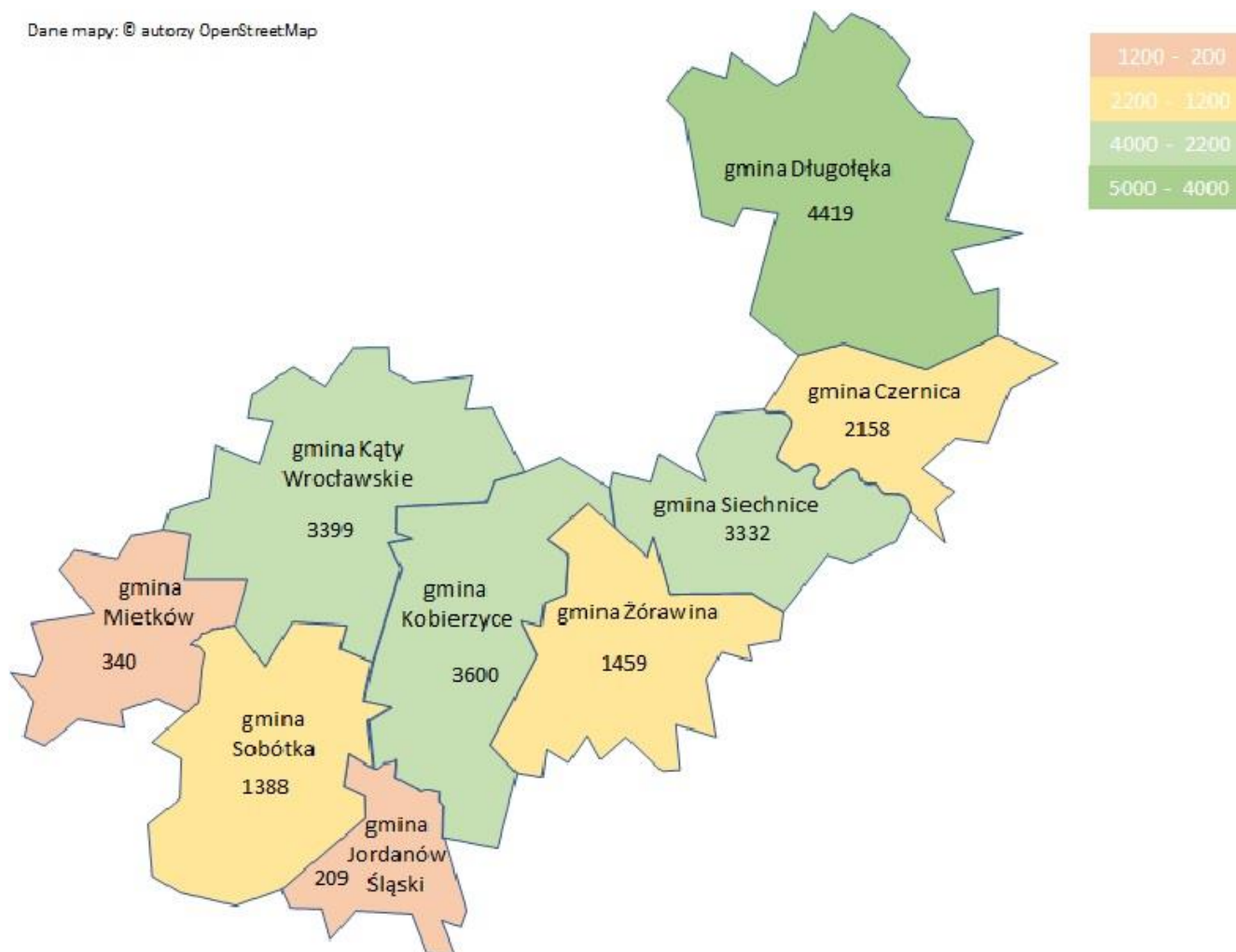
JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 Rok 2018
Kobierzyce	2833	3600	127,1	17,7
Czernica	1635	2158	132,0	10,6
Długołęka	3417	4419	129,3	21,8
Jordanów Śląski	200	209	104,5	1,0
Kąty Wrocławskie	2818	3399	120,6	16,7
Mietków	319	340	106,6	1,7
Siechnice	2597	3332	128,3	16,4
Sobótka	1307	1388	106,2	6,8
Żórawina	1172	1459	124,5	7,2
Powiat Wrocławski	16298	20304	124,6	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

Analizując potencjał gospodarczy należy uwzględnić nie tylko bezwzględną liczbę zarejestrowanych przedsiębiorstw, ale również przedsiębiorczość mieszkańców mierzoną liczbą podmiotów na 10 000 mieszkańców.

Rysunek 5 Podmioty gospodarcze sektor prywatny ogółem w 2018 r.

Dane mapy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

Dla gminy Kobierzyce wskaźnik ten wynosił w 2018 r.-21 775 i był wyższy od średniej dla powiatu wrocławskiego-1434. Wartość niniejszego wskaźnika była w gminie Kobierzyce wyższa niż w pozostałych gminach tworzących powiat wrocławski. Warto również podkreślić, że na przestrzeni lat 2014–2018 wskaźnik ten wzrósł w gminie o 15,3%, a tempo tego wzrostu było najszybsze w całym powiecie.

Tabela 3 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2014 i 2018.

JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 Rok 2018
Kobierzyce	1540	1775	115,3	123,8
Czernica	1238	1422	114,9	99,2
Długołęka	1255	1418	113,0	98,9
Jordanów Śląski	654	690	105,5	48,1
Kąty Wrocławskie	1259	1418	112,6	98,9
Mietków	853	927	108,7	64,6
Siechnice	1374	1562	113,7	108,9
Sobótka	1055	1124	106,5	78,4

Żórawina	1192	1372	115,1	95,7
Powiat Wrocławski	1261	1434	113,7	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

Potencjał gospodarczy gminy Kobierzyce tworzy nie tylko liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na jej obszarze, czy też przedsiębiorczość mieszkańców, ale również innowacyjność tych przedsiębiorstw.

Pomiar innowacyjności przedsiębiorstw jest problemem złożonym, a dostępność materiałów źródłowych mocno ograniczona. Można uznać, że innowacyjność przedsiębiorstw związana jest m.in. z branżami w jakich one funkcjonują. Na szczególną uwagę zasługuje tzw. sektor kreatywny, który niejednokrotnie tworzy warunki do generowania i wdrażania innowacji.

Jak wynika z danych GUS udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem kształtował się w gminie Kobierzyce w 2018 r. na poziomie 9,02%. Wartość niniejszego wskaźnika była w przypadku gminy wyższa niż jego średnia dla powiatu wrocławskiego wynosząca w 2018 r. 8,46%.

Tabela 4 Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w 2018 r.

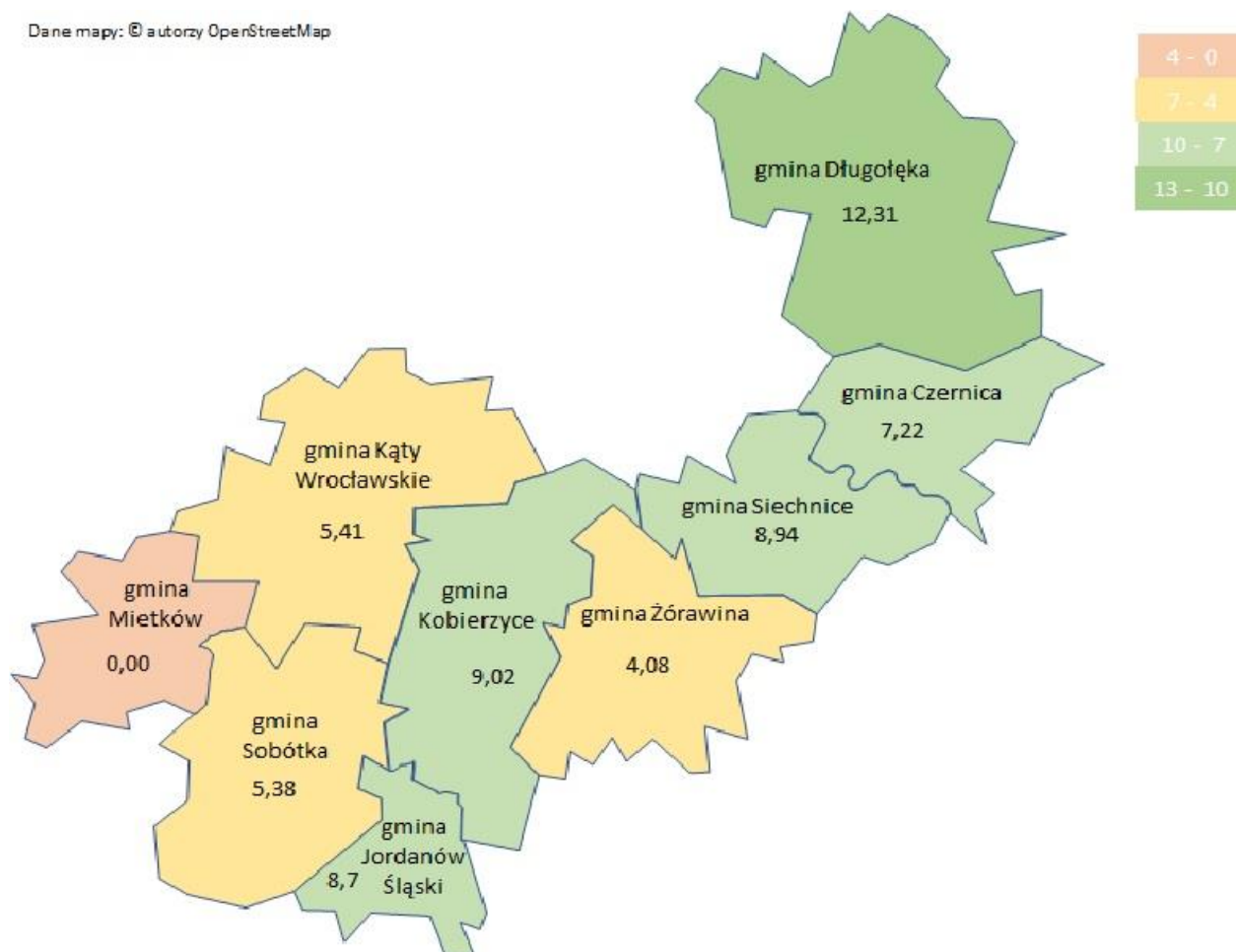
JST	2018	Powiat=100
Kobierzyce	9,02	106,6
Czernica	7,22	85,3
Długołęka	12,31	145,5
Jordanów Śląski	8,70	102,8
Kąty Wrocławskie	5,41	63,9
Mietków	0,00	0,0
Siechnice	8,94	105,7
Sobótka	5,38	63,6
Żórawina	4,08	48,2
Powiat Wrocławski	8,46	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

Wyższy wskaźnik innowacyjności przedsiębiorstw w 2018 r. zanotowano jedynie w gminie Długołęka.

Rysunek 6 Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w 2018 r.

Dane mapy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

Podmioty gospodarcze na terenie gminy Kobierzyce

W strukturze podmiotów gospodarczych w gminie Kobierzyce w rejestrze REGON, według form własności dominują podmioty prywatne w ilości ponad 96% z czego ponad 72% stanowią firmy osób fizycznych. Tylko 1% zarejestrowanych podmiotów należy do sektora publicznego, co świadczy o niemal całkowitej prywatyzacji i restrukturyzacji gospodarki.

Tabela 5 Podmioty gospodarcze według form własności w gminie Kobierzyce w 2019 r.

Lp.	Pozycja	2011 r.	2018 r.	Rok 2011=100%
1	Jednostki gospodarcze - ogółem	2723	3744	+37,5 %
2	Sektor publiczny - ogółem	37	41	+10,8 %
3	Sektor prywatny - ogółem	2686	3600	+34,0%
4	Ogółem osoby fizyczne	357	2619	+633,6%
5	Spółki razem	116	853	+635,3%
6	Spółki cywilne	98	112	+14,3%

7	Spółdzielnie	6	5	-16,6%
8	Fundacje	3	25	+733,3%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2019 r.

Z przedstawionych poniżej informacji wynika, iż w latach 2011-2018 nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Wyraźny wzrost liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy zaobserwowano w następujących branżach: obsługa rynku nieruchomości, budownictwo, przemysł, edukacja, ochrona zdrowia i pomoc społeczna. Na przestrzeni lat 2011-2018 w gminie Kobierzyce swoją działalność gospodarczą rozpoczęło 1 201 podmiotów.

Tabela 6 Wzrost liczby podmiotów gospodarczych w wybranych sekcjach PKD w gminie Kobierzyce w wybranych latach 2010, 2015, 2018.

Lp.	Sekcja PKD	2010 r.	2015 r.	2018 r.	Rok 2010= 100%
1	Handel i naprawy	457	647	664	+45,3%
2	Obsługa rynku nieruchomości	99	184	231	+133,3%
3	Budownictwo	236	324	369	+56,35%
4	Przemysł	154	225	279	+81,17%
5	Transport, gospodarka magazynowa	141	159	185	+31,2%
6	Edukacja	65	118	152	+133,85%
7	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	77	204	275	+257,14%
8	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	63	30	33	-47,62%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2019 r.

Z danych statystycznych wynika, iż w gminie Kobierzyce występuje stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Dla porównania w 2011 roku zarejestrowane były 2 723 podmioty gospodarcze, a w 2018 roku 3 744.

Do rozwoju szeroko pojętej przedsiębiorczości przyczyniły się m.in.:

- aktywne działania proinwestycyjne – ok. 302 - uchwalonych i sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian (stan na koniec 2019 r.),
- 100% pokrycia powierzchni gminy Kobierzyce obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego są także duże kompleksy terenów jeszcze niezainwestowanych, a przeznaczonych pod aktywność gospodarczą, o powierzchniach netto:

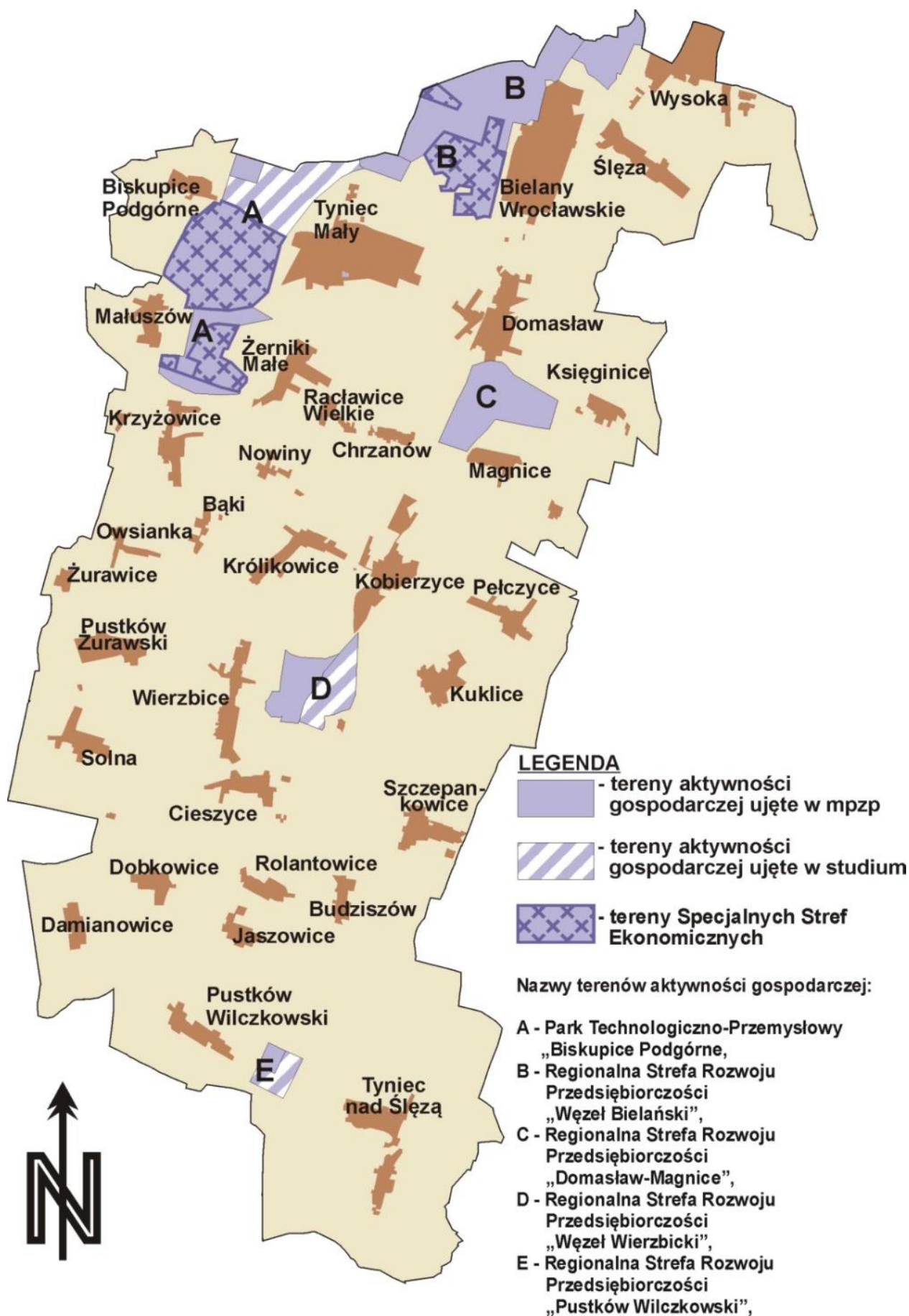
- ok. 146 ha w Parku Technologiczno-Przemysłowym Biskupice Podgórne,
- ok. 101 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości Węzeł Bielański,
- ok. 125 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości Domastaw-Magnice,
- ok. 50 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości Węzeł Wierzbicki,
- ok. 8 ha w Regionalnej Strefie Rozwoju Przedsiębiorczości Pustków Wilczkowski.

Inwestycje zagraniczne w gminie Kobierzyce przyczyniły się nie tylko do wzrostu miejsc pracy, ale także do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki. Inwestycje wielkich firm pobudziły lokalną przedsiębiorczość - na terenie gminy w 2018 roku funkcjonowało 3 744 średnich i małych podmiotów, dla porównania w 2005 roku funkcjonowało 1 100 tego typu podmiotów gospodarczych, a w 2011 roku – 2 723.

Inwestycje zagraniczne i krajowe

Przełomowym momentem dla rozwoju gospodarczego gminy był rok 1992, kiedy zakończono procedurę komunalizacji oraz uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntu rolnego na cele nierolnicze, około 80 ha gruntów w rejonie Węzła Bielańskiego. Podjęte działania, a także znakomita lokalizacja terenów inwestycyjnych przyczyniły się do napływu na teren gminy Kobierzyce wielu inwestorów. W latach 1992–1998 na terenie gminy inwestorzy zewnątrzni zrealizowali przedsięwzięcia o wartości ok. 250 milionów USD. Obecnie kapitał zainwestowany na terenie gminy Kobierzyce szacuje się na ok. 5 mld euro.

Rysunek 7 Rozmieszczenie terenów inwestycyjnych w gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Dynamiczny rozwój centrów handlowych, szczególnie w rejonie węzła autostradowego Bielany Wrocławskie, zmienił w ostatnich trzech dekadach w istotny sposób charakter północnej części gminy Kobierzyce z wiejskiego (o bardzo małym zaludnieniu i niewielkiej ilości obiektów o silnym natężeniu ruchu – produkcja, usługi i handel) na silnie zurbanizowany.

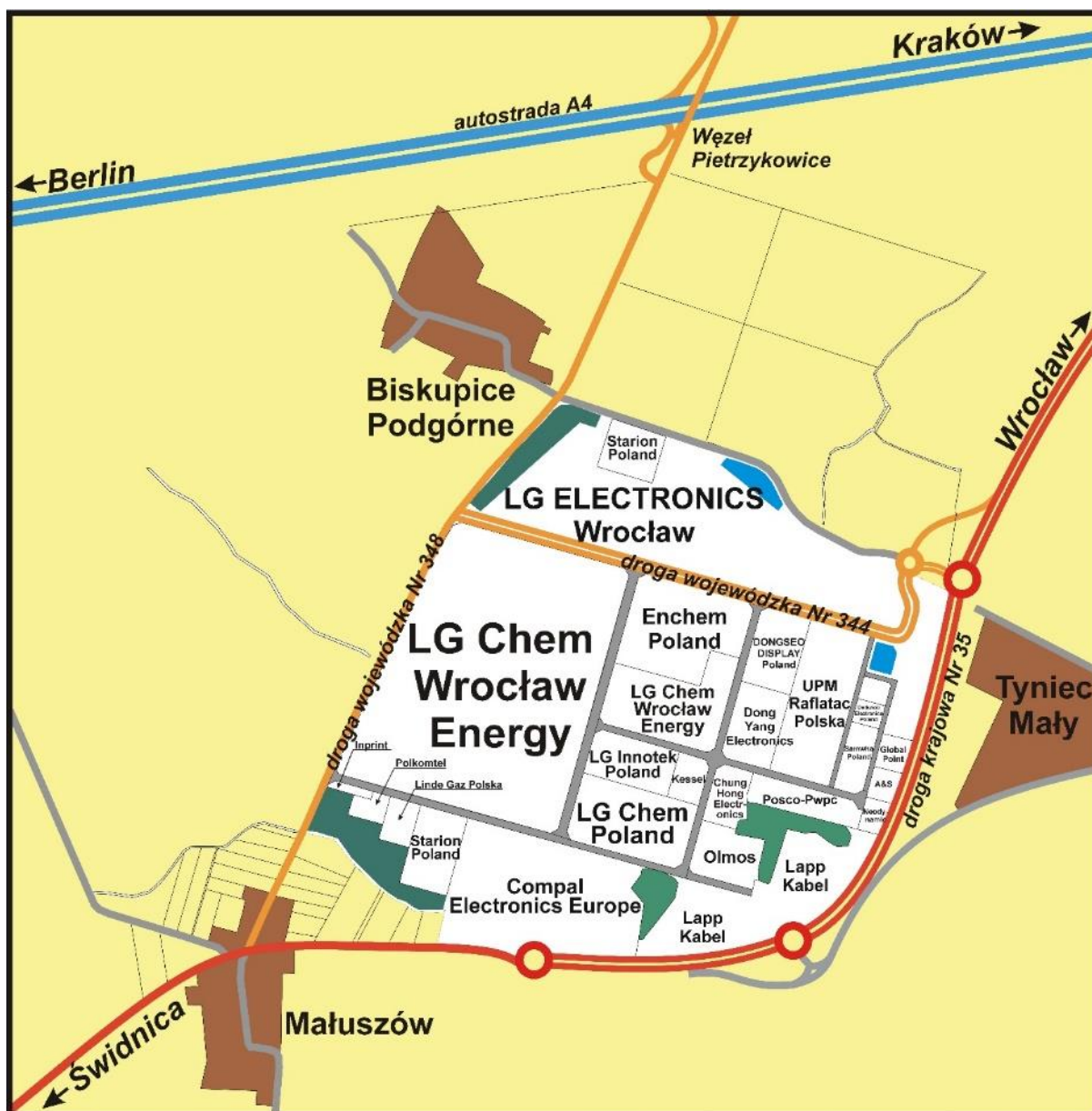
Duże znaczenie dla rozwoju całego regionu, oprócz inwestycji zlokalizowanych w okolicach Węzła Bielańskiego, gdzie znajdują się największe w Polsce centra handlowo-usługowe, mają przedsiębiorstwa funkcjonujące w Biskupicach Podgórnych na terenie – EURO-PARK KOBIERZYCE.

EURO-PARK Kobierzyce to park przemysłowy utworzony w Biskupicach Podgórnych w 2005 r. oraz w Bielanych Wrocławskich. Podstrefa powstała celem realizacji inwestycji w produkcję TV LCD LG Display (wówczas LG Philips) oraz jej klientów i dostawców (LG Electronics, LG Innotek, LG Chem). Wkrótce dołączyły do nich kolejne zakłady m.in. Toshiba, Heesung, Posco. Po latach sukcesów w produkcji elektroniki użytkowej i sprzętu AGD, w związku z nasilającą się konkurencją producentów z Chin koncern LG postanowił stopniowo wycofywać się z produkcji paneli LCD koncentrując się na produkcji zrobotyzowanych urządzeń AGD z wykorzystaniem technologii IT oraz produkcji dla przemysłu motoryzacyjnego EV.

Jednocześnie w 2016 roku właściciele koncernu LG, mając na uwadze zobowiązania inwestycyjne wynikające z umów inwestycyjnych z 2005 i 2010 r. podjęli decyzję o ulokowaniu w gminie Kobierzyce pierwszej w Europie fabryki produkującej wysokowydajne baterie litowo-jonowe do samochodów elektrycznych LG Chem. W ślad za inwestycją w EURO-PARK KOBIERZYCE pojawili się nowi inwestorzy ściśle współpracujący z koncernem (Enchem, Starion Poland etc.), a część firm funkcjonujących dotąd w klastrze zmieniła całkowicie lub częściowo profil produkcji dostosowując go do potrzeb branży automotive (LG Electronics).

Do końca 2020 r. LG Chem zainwestuje w Kobierzycach łącznie 3 mld USD, a w ciągu pięciu lat będzie tam zatrudnionych ok. 8 000 osób.

Obecnie na terenie EURO-PARK KOBIERZYCE działa 36 inwestorów - głównie globalne i innowacyjne firmy z branży motoryzacyjnej, elektronicznej, papierniczej i maszynowej. Spora część inwestycji realizowana jest przez firmy z Korei Południowej. To zakłady firm kooperujących (m.in. LG Innotek, LG Electronics, Starion Poland, Enchem). To również inne, zagraniczne inwestycje, np. niemieckich firm Kessel, Lapp Kabel, hiszpańskiej Industrias Alegre, czy duńskiej Aluwind bądź fińska UPM Raflatac.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Lokalizacja w okolicach Węzła Bielańskiego inwestycji z branży handlowo-usługowej przyczyniła się do utworzenia na terenie gminy wielu miejsc pracy. Jednocześnie władze gminy postanowiły przyciągnąć inwestorów z branży produkcyjnej, stwarzając tym samym nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

W 2005 r., na mocy Uchwały Nr XLIX/547/05 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 8 września 2005 roku utworzono na terenie gminy w Biskupicach Podgórnych-Tarnobrzeską Specjalną Strefę Ekonomiczną Podstrefę Wrocław-Kobierzyce, która stanowi część Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN utworzonej w 1997 r. Tereny inwestycyjne podstrefy wynoszą 410,68 ha, z czego 281,96 ha stanowi kompleks w Biskupicach Podgórnych, a pozostała część podstrefy znajduje się w Bielaniach Wrocławskich - obszar ten jest zarządzany przez Oddział Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. we Wrocławiu (ARP). Strategicznymi inwestorami na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej są zakłady: LG Chem Wrocław Energy, LG Electronics Wrocław, Compal Electronics Europe oraz ich poddostawcy.

Rysunek 9 EURO-PARK KOBIERZYCE: obszar Biskupic Podgórnych

Źródło: EURO-PARK KOBIERZYCE, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Zespół Podstrefy Wrocław-Kobierzyce, 2019 r.

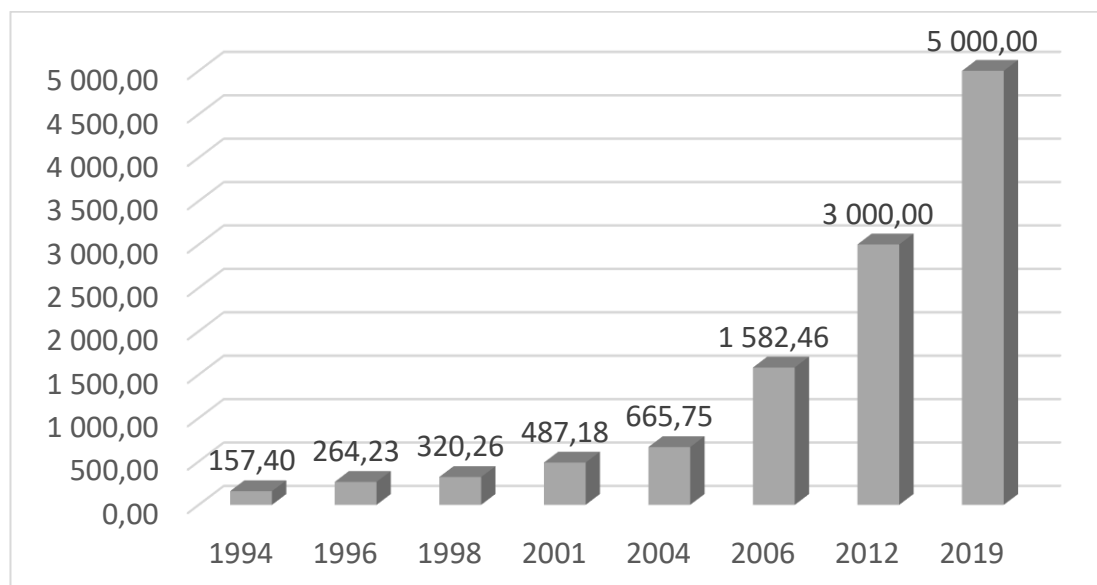
Na terenie EURO-PARK KOBIERZYCE w kolejnych latach planowany jest wzrost ilości pracowników z obecnych 7 000 do 15 000 osób.

Korzyści wynikające z utworzenia TSSE Podstrefy Wrocław-Kobierzyce:

- Kobierzyce - polskim i europejskim centrum produkcyjnym dla koncernu LG,
- transfer zaawansowanych technologii,
- zwiększenie nakładów inwestycyjnych w sektorze produkcyjnym,
- rozbudowa sieci kooperantów dzięki dyfuzji wiedzy i technologii,
- wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki,
- zwiększenie zatrudnienia – poprzez bezpośredni udział w kształtowaniu rynku pracy w regionie województwa dolnośląskiego,
- rozwój powiązań infrastrukturalnych (drogi, sieci elektroenergetyczne, wodnokanalizacyjne itp.),
- atrakcyjniejsze warunki prowadzenia działalności gospodarczej dla lokalnych przedsiębiorców.

Szacunkowa, całkowita wartość kapitału zagranicznego zainwestowanego w gminie Kobierzyce wynosi około 5 mld euro.

Rysunek 10 Wartość inwestycji zagranicznych w gminie Kobierzyce w latach 1994-2019

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

W 2007 r. na mocy uchwały Rady Gminy Nr V/49/07 z dnia 26 stycznia 2007 roku oraz uchwały Rady Gminy Nr VI/63/07 z dnia 23 lutego 2007 roku podjęto decyzję o włączeniu do Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN kolejnych terenów – nieruchomości o łącznej powierzchni 128,35 ha, położonych na terenie gminy Kobierzyce, obejmujących działki w obrębie Bielń Wrocławskich.

Natomiast w związku z uchwałami Rady Gminy Kobierzyce: Nr XV/209/07 z dnia 29 listopada 2007 r., Nr XXVI/316/08 z dnia 31 października 2008 r. oraz Nr X/105/11 z dnia 19 sierpnia 2011 r. na obszarze gminy Kobierzyce znajdują się również tereny inwestycyjne Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej INVEST-PARK o łącznej powierzchni nieruchomości 106,88 ha, na terenie której prowadzą działalność takie firmy jak: Mondelez International Polska, Sauer Danfoss.

Gmina Kobierzyce obejmuje swoim wsparciem inwestorów poprzez doradztwo, promocję czy pomoc de minimis.

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Gleby

Niemal całą powierzchnię gminy Kobierzyce pokrywają utwory czwartorzędowe, które podścielone są piaskami i iłami trzeciorzędowymi. W dolinach rzek utwory holoceniowe występują w postaci żyznych mad, piasków lub namulów torfiastych. Na tym podłożu powstały urodzajne gleby.

Wartość rolnicza gleb w gminie Kobierzyce jest wysoka. Występują tu czarnoziemy, gleby brunatne i pseudobielicowe, a w dolinach rzecznych niewielkie powierzchnie mad. Największe obszary zajmują czarnoziemy obejmujące tereny płaskie. Na słabo zaznaczonych wyniesieniach występują gleby brunatne. Kompleksy gleb chronionych dla rolnictwa (klasa bonitacyjna I-III) są podstawowym obszarem objętym ochroną środowiska przyrodniczego. Stanowią one ok. 85,5% powierzchni gruntów w gminie.

Lasy, parki, zadrzewienia

Grunty leśne zajmują około 360 ha, co stanowi zaledwie 2,4% powierzchni gminy Kobierzyce. Do obszaru tego zalicza się m.in. tereny przeznaczone do produkcji leśnej oraz parki wpisane do rejestru zabytków. W gminie przeważają lasy liściaste i mieszane zgrupowane w niewielkich kilku lub kilkunastohektarowych kompleksach. Występują tu lasy grabowe wysokie i niskie, małe lasy dębowe, dębowo-grabowe i dębowo-sosnowe. W kotlinach rzek zachowały się niewielkie resztki lasów łęgowych. Największe zespoły leśne posiadają wsie: Kobierzyce, Królikowice, Szczepankowice, Krzyżowice, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Bielany Wrocławskie.

Wszystkie lasy na terenie gminy wraz z zadrzewieniami śródpolnymi znajdują się w I grupie lasów ochronnych. Ze względu na ich funkcje wodochronne oraz ich znaczenie dla mikroklimatu i krajobrazu, a także dla zachowania fauny polnej odgrywają niezwykle cenną rolę. Niewielka powierzchnia lasów na terenie gminy oraz ich zły stan zdrowotny jest spowodowany uwarunkowaniami historycznymi jak również występowaniem tu wysokiej, jakości gleb przeznaczonych dla produkcji rolniczej.

Oprócz zespołów leśnych na terenie gminy znajdują się także małe lasy ze stanowiskami chronionej lub częściowo chronionej flory i fauny.

Do grupy obszarów ścisłej ochrony należą również ekosystemy wodno-leśne w dolinach rzecznych, do których należą lasy, zespoły parków zieleni oraz łąk i pól uprawnych położonych wzdłuż rzek i cieków wodnych. W celu ochrony ekosystemów wprowadzono zakaz zabudowy poprzecznej dna dolin. Wprowadzono również zakaz gnojowicowania gleb w okolicach ekosystemów.

Na terenie gminy Kobierzyce znajdują się strefy będące pod ochroną konserwatora zabytków. Są to układy zieleni kształtowanej, do której należą: parki, cmentarze, aleje. Do zespołu parków należą:

- zespół parkowo-leśny w Królikowicach,
- zespół parkowy w Kobierzycach,
- zespół parkowo-leśny w Tyńcu Małym,
- zespół parkowy w Magnicach,
- zespół parkowy w Pełczycach,
- zespół pałacowo-parkowy w Biskupicach Podgórnych,
- zespół pałacowo-parkowy w Cieszcach,

- park dworski w Królikowicach,
- park pałacowy w Krzyżowicach,
- zespół pałacowo-parkowy w Pustkowie Wilczkowskim,
- zespół pałacowo-parkowy w Pustkowie Żurawskim,
- park pałacowy w Racławicach Wielkich,
- zespół pałacowo-parkowy w Solnej,
- park pałacowy w Szczepankowicach,
- park w Ślęzie,
- park w Tyńcu nad Ślężą,
- park i ogród w Wierzbicach,
- park pałacowy w Wysokiej.

Na obszarze gminy znajdują się pomniki przyrody:

- w miejscowości Bielany Wrocławskie – wiąz w wieku około 300 lat - przy ul. Wrocławskiej,
- w miejscowości Krzyżowice - grupa dębów (12 szt.) w wieku 150-300 lat – przy drodze z Krzyżowic do Nowin,
- w miejscowości Szczepankowice – klon srebrzysty (1szt.) w wieku 110-120 lat, platan klonolistny (3szt.) w wieku 130-170 lat – na terenie parku.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych parków narodowych i rezerwatów przyrody – gmina Kobierzyce nie jest także objęta siecią obszaru NATURA 2000. Mimo, że wartość przyrodnicza obszarów gminy jest stosunkowo niska, walory krajobrazowe, charakter rolniczy oraz bliskość dużego miasta dają możliwość rozwoju agroturystyki.

Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie gminy Kobierzyce istnieje sieć rzeczna, która obejmuje część dorzecza Ślęzy i Bystrzycy oraz przepływa poza granicami gminy. Rzeka Ślęza będąca lewobrzeżnym dopływem Odry płynie w części północnej i południowej gminy. Mimo jej uregulowania wiosną i latem obserwuje się silny przybór wód i zalewanie przyległych terenów w miejscowościach Wysoka, Ślęza oraz Tyniec nad Ślężą. Zagrożony podtopieniami jest również obszar w rejonie wsi Owsianka i Bąki. Pozostały teren gminy przecinają nieckowate, płaskodenne dolinki niewielkich cieków Sławki, Czarnej Sławki i Gniłej.

Gmina Kobierzyce leży w obrębie Niecki Wrocławskiej, co decyduje w głównej mierze o zasobności tego obszaru w wodę. Niecka Wrocławska jest bogata w zasoby wodne, ale jest intensywnie eksploatowana przez duże aglomeracje miejskie oraz zakłady przemysłowe.

Podstawowym poziomem wodonośnym Niecki Wrocławskiej jest poziom czwartorzędowy natomiast na terenie gminy Kobierzyce przeważają wody trzeciorzędowe, których zasoby są słabo odnawialne, co powoduje dużą zmienność w wydajności poszczególnych studni. Głębokość studni wynosi 60-120 m.

Zapotrzebowanie na wodę

Szacunkowe zapotrzebowanie wody na cele bytowo-komunalne przeprowadzono w oparciu o scalone wskaźniki zapotrzebowania, które obejmują potrzeby gospodarstw domowych, przydomowej hodowli zwierząt gospodarskich, eksploatacji pojazdów i maszyn, usług oraz instytucji.

Dla miejscowości: Kobierzyce, Tyniec Mały, Bielany Wrocławskie, Ślęza i Wysoka przyjęto 300 l /Mkdlitra/mieszkańca na dobę), dla pozostałych wsi 200 l/Mkd.

Według danych z „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2018-2021” zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności dla gminy Kobierzyce na koniec 2016 roku wyniosło 5 622,5 tys. m³/rok.

Zanieczyszczenie wód

Na podstawie badań przeprowadzonych w 2010 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska jak i zaktualizowanych w 2017 r., wody podziemne na terenie województwa dolnośląskiego wykazują przewagę wód dobrej jakości (75%) – klasa wody I, II i III. Zgodnie z oceną zanieczyszczeń wody z tego obszaru zawierają podwyższone ilości manganu, żelaza i siarczanów.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest sposób zagospodarowania i użytkowania terenu. Największy wpływ na stan wód podziemnych mają zrzuty nie oczyszczonych ścieków komunalnych. Jednak ciągły proces kanalizacji gminy sprawił, że problem ten staje się marginalny. Należy zaznaczyć, że wody na terenie gminy podlegają procesom uzdatniania.

Poziom zanieczyszczeń wód na terenie gminy Kobierzyce uległ znacznej poprawie. Wpływ na to miała przede wszystkim rozbudowa sieci kanalizacyjnej w dalszej części gminy. Miejscowości skanalizowane jako pierwsze w latach 1996-2005:

- Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne, Tyniec Mały, Domasław, Wysoka, Ślęza, Kobierzyce.

Kolejny etap-uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w środkowej części gminy Kobierzyce (inwestycję prowadzono w latach 2014- 2015 roku):

- Królikowice, Owsianka, Żurawice, Wierzbice, Solna, Cieszyce, Rolantowice, Dobkowice, Damianowice, Jaszowice, Pustków Żurawski.

Miejscowości kanalizowane od 2017 r. (termin zakończenia prac planowany jest na koniec listopada 2020 r.):

- Pełczyce, Kuklice, Magnice, Księginice, Chrzanów, Raclawice Wielkie, Żerniki Małe, Nowiny, Krzyżowice, Bąki, Małuszów.

Na terenie gminy funkcjonują 2 mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w miejscowościach:

- Pustków Żurawski,
- Kobierzyce.

Wody powierzchniowe na terenie gminy Kobierzyce występują głównie w części północnej, a w południowej głównie rzeka Ślęza (którą zalicza się do zanieczyszczonych rzek województwa dolnośląskiego) oraz na pozostałym terenie niewielkie ciekі Sławki, Czarnej Sławki i Gnitej.

Podsumowanie

Przez ostatnie lata największym problemem w zakresie ochrony środowiska w gminie Kobierzyce, był brak odpowiedniej infrastruktury kanalizacyjnej. Dzięki inwestycjom udało się jednak znacznie zmniejszyć skalę tego zjawiska. W ciągu ostatnich 5 lat podłączono do sieci łącznie 18 miejscowości na 33. A od 2017 roku kolejnych 11 jest kanalizowanych.

Duże problemy stanowi ochrona wód rzeki Ślęzy oraz jej zanieczyszczanie na terenach gmin położonych w górze rzeki. Znaczący wpływ, na jakość środowiska ma ruch samochodowy, który w istotny sposób zwiększa zanieczyszczenie powietrza oraz jest źródłem hałasu. Podejmowanie działań związanych z ochroną środowiska należy obecnie do jednych z ważniejszych inicjatyw podejmowanych przez gminę Kobierzyce. W celu wypełnienia prawnych nakazów czy zobowiązań Polski po wstąpieniu do Unii Europejskiej dotyczących uporządkowania gospodarki odpadami (jak segregacja odpadów czy usuwanie azbestu) gmina Kobierzyce podejmuje się realizacji projektów z zakresu ochrony środowiska.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastruktura komunalna

Wodociągi

Wszystkie miejscowości znajdujące się w gminie Kobierzyce są zwodociągowane. Zaopatrzeniem w wodę oraz utrzymaniem sieci wodociągowej na terenie gminy Kobierzyce zajmuje się Kobierzyckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Gmina posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 294,5 km z 3 500 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2018 roku dostarczono nią 972,5 tys. m³ wody. Zużycie wody na jednego mieszkańca wynosi 54,8 m³/rok.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy Kobierzyce.

Tabela 7 Sieć wodociągowa - stan na 31.12.2018 r. w gminie Kobierzyce

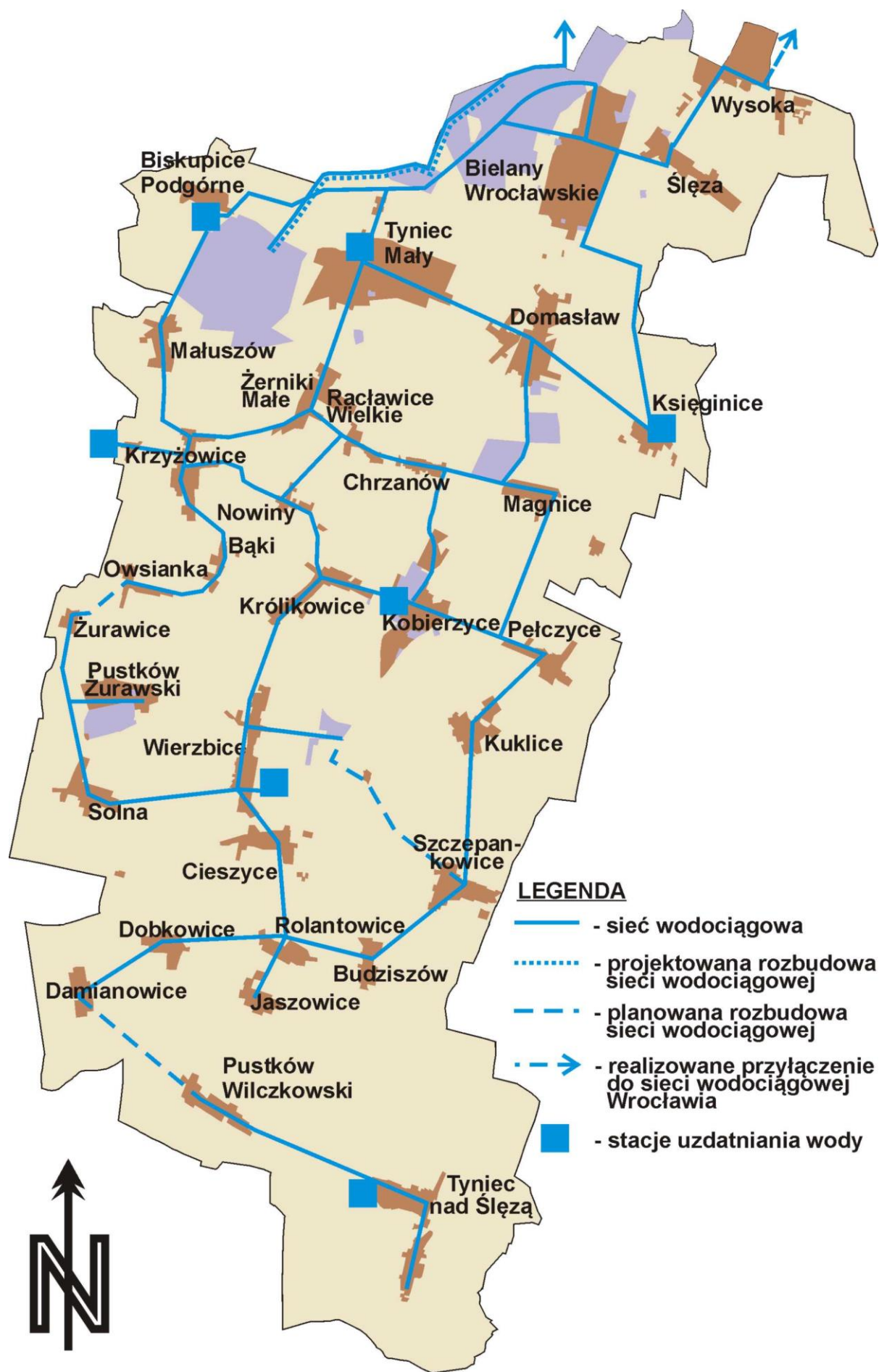
Lp.	Wskaźnik	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	294,5 km
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania- liczba przyłączy	3500 szt.
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	972,5 tys.m ³ /rok
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	17745 osób
5.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	54,8 m ³ /rok

Źródło: Kobierzyckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, 2019 r.

Na terenie gminy znajduje się siedem stacji uzdatniania wody w miejscowościach:

- Tyniec Mały,
- Krzyżowice,
- Księginice,
- Kobierzyce,
- Cieszyce,
- Tyniec nad Ślężą,
- Biskupice Podgórne.

Rysunek 12 Sieć wodociągowa w gminie Kobierzyce w 2019 r.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Sieć wodociągowa znajdująca się na terenie gminy Kobierzyce pokrywa obecnie bieżące potrzeby. Jednak z uwagi na rozwijające się w gminie mieszkalnictwo oraz napływ nowych inwestorów zapotrzebowanie na wodę będzie rosło, co spowoduje konieczność modernizacji sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody, a także dalszą rozbudowę ujęć własnych.

Tabela 8 Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie gminy Kobierzyce w latach 2015- 2017.

Rok	2015	2016	2017
Ludność – w % ogółu ludności korzystająca z instalacji wodociągowej	93,7	93,9	94,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny 2019 r.

Podsumowanie

Z analizy danych wynika, że sieć wodociągowa w gminie Kobierzyce jest odpowiednio rozwinięta. Na przestrzeni najbliższych lat przewiduje się bieżącą rozbudowę wodociągów dla potrzeb mieszkańców i przyszłych inwestorów. Dalsza urbanizacja terenów oraz bardzo szybki rozwój budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego spowodowały konieczność rozbudowy wodociągów gminnych połączonych z siecią wodociągową Wrocławia, a także konieczność modernizacji i rozbudowy ujęć oraz pompowni. Jednym z najważniejszych zadań w tym obszarze jest rozbudowa sieci wodociągowej z miastem Wrocławiem. Rozpoczęto realizację magistrali wodociągowej na odcinku Bielany Wrocławskie – Biskupice Podgórne, skoordynowanej z budową południowej magistrali na terenie Wrocławia. W fazie realizacji jest ponadto budowa strefowej pompowni wody w miejscowości Wysoka wraz z zasilaniem z sieci miejskiej. Planowane jest także wykonanie połączeń tranzytowych zapewniających uniezależnienie zasilania w wodę w poszczególnych miejscowościach tylko z jednego ujęcia wody.

Kanalizacja

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 506) na warunkach wskazanych w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2019 r. Nr. 1437) na gminie ciąży obowiązek zaopatrzenia mieszkańców w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków.

W dniu 01.04.2016 r. rozpoczęło swoją działalność Kobierzyckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. (KPWiK), zastępując w tej roli działający na terenie gminy Kobierzyce podmiot prywatny. Prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego określa regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Kobierzyce.

Podstawowym celem działalności spółki jest realizowanie zadań własnych gminy Kobierzyce w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przedmiotem działalności spółki są m.in.:

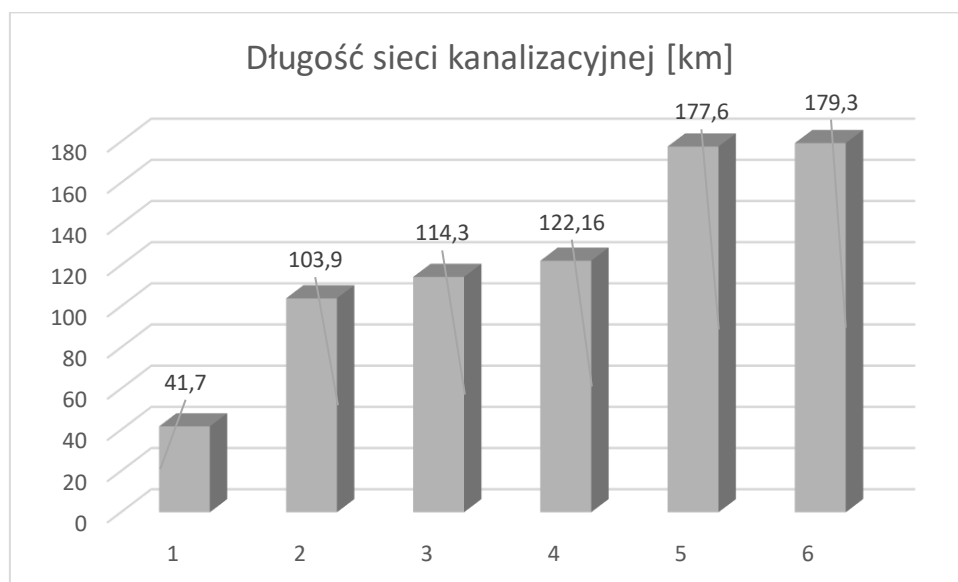
- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne,
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,
- roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej.

Najważniejszym zadaniem i celem gminy Kobierzyce w obszarze rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej jest zapewnienie prawidłowego poziomu oczyszczania wszystkich ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji Kobierzyce. Rozbudowana i zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w Kobierzycach posiada możliwość oczyszczania 1 400 m³ ścieków na dobę zgodnie z przepisami prawa polskiego i UE, w tym z Dyrektywą 91/271/EWG.

Jak już wspomniano we wcześniejszej części diagnozy, na terenie gminy znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków. Są to instalacje do ujmowania, oczyszczania i odprowadzania ścieków komunalnych do wód powierzchniowych:

- OŚ Pustków Żurawski - oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o wydajności 234 m³/d; - obiekt przeznaczony do likwidacji.
- OŚ Kobierzyce - oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna obsługująca obecnie miejscowości Kobierzyce i Królikowice, docelowo będzie obsługiwać cały obszar aglomeracji Operatorem oczyszczalni jest KPWiK.

Rysunek 13 Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Kobierzyce w latach 2002-2018

Źródło: Kobierzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, 2019 r.

Gmina Kobierzyce posiada sieć kanalizacyjną o długości 179,3 KM z 2669 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zamieszkania zbiorowego, w 2019 roku odprowadzono nią ok. 1 966 tys. m³ ścieków. Na 33 miejscowości w gminie Kobierzyce kanalizację posiada 18, a z sieci kanalizacji sanitarnej korzysta około 70 proc. gospodarstw. W pozostałych, najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo - gospodarczych są bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2017 r. odnotowano na terenie gminy 65 przydomowych oczyszczalni. Na terenie gminy Kobierzyce zlokalizowane są ponadto przyzakładowe oczyszczalnie ścieków (np. firm Mondelez International Polska i Cargill w Bielanych Wrocławskich). Kilka miejscowości gminy Kobierzyce (Ślęza, Domasław, Tyniec Mały, Bielany Wrocławskie, Biskupice Podgórne oraz część Wysokiej) wpiętych jest do sieci kanalizacyjnej miasta Wrocławia.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Kobierzyce.

Tabela 9 Sieć kanalizacyjna - stan na 31.12.2018 r.

Lp.	Wskaźnik	Wartość
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	179,3 km
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania- liczba przyłączy	2669 szt.
3.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	12525 osób
4.	Ścieki odprowadzone w tym ścieki odprowadzone z gospodarstw domowych	1 965,98 tys.m ³ /rok 777, 12tys.m ³ /rok

Źródło: Kobierzyckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji 2019 r.

Tabela 10 Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Kobierzyce

Rok	2015	2016	2017	2018
Ludność – w % ogółu ludności korzystająca z instalacji kanalizacyjnej	61,9	62,9	64,6	63,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny 2019 r.

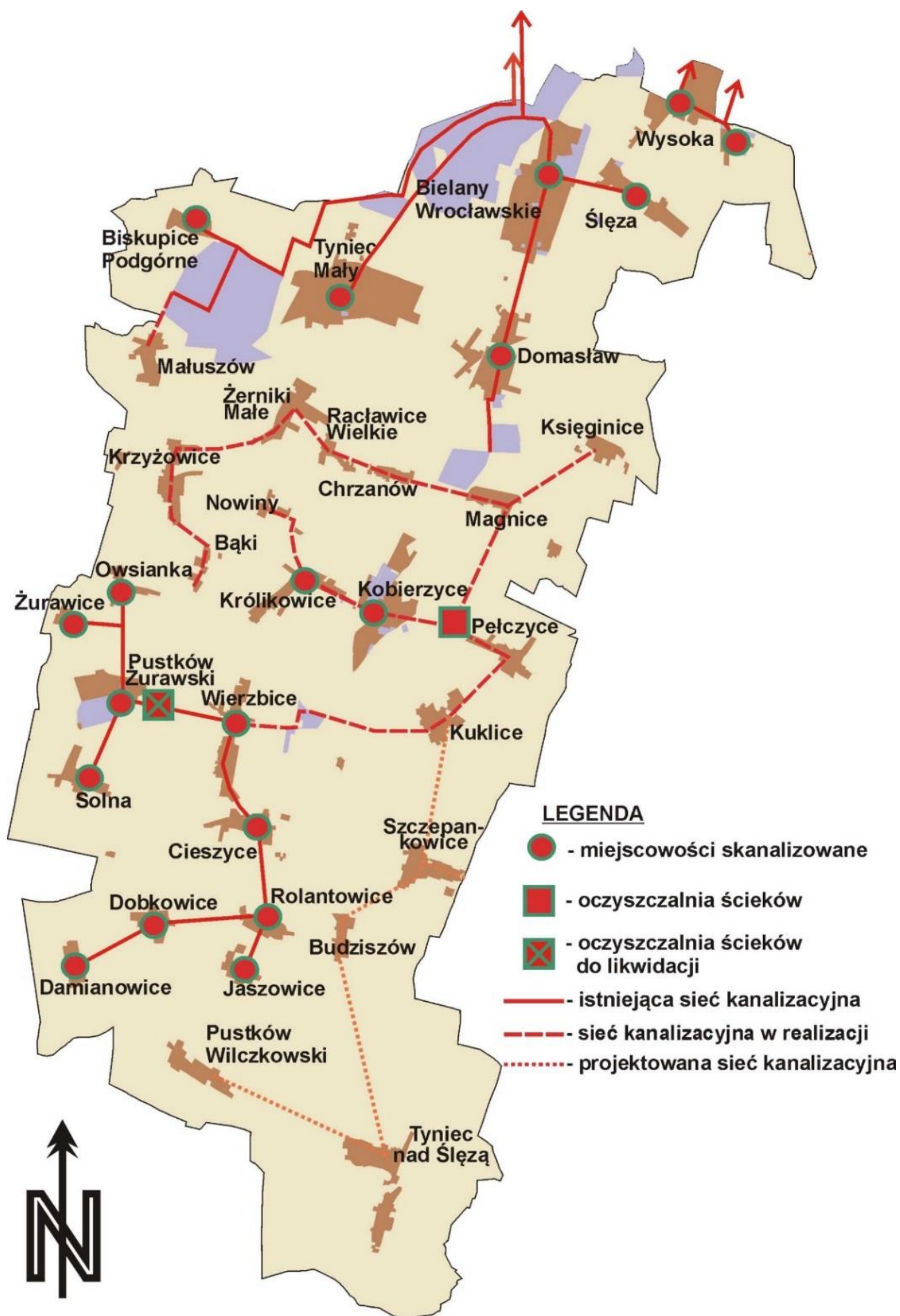
W 2018 r. rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej w 11 miejscowościach na terenie gminy. Termin zakończenia prac zaplanowano na koniec 2020 r. Z wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej skorzystają mieszkańcy w: Małuszowie, Bąkach, Krzyżowicach, Żernikach Małych, Raclawicach Wielkich, Chrzanowie, Magnicach, Pełczycach, Księginicach, Kuklicach i Nowinach.

W wyniku realizacji inwestycji zostaną wybudowane:

- sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 55 km,
- 29 przepompowni ścieków,
- kanały sanitarne grawitacyjne ok. 32 km,
- rurociągi ciśnieniowe (z tranzytem między miejscowościami) ok. 22 km,
- odcinki przyłączeniowe kanalizacji do granicy posesji ok. 4 km,
- rurociągi sieci wodociągowej ok. 4 km.

Ze względu na budowę i oddanie do eksploatacji nowej Oczyszczalni Ścieków „Kobierzyce”, gmina Kobierzyce uruchomiła także zadanie polegające na likwidacji OŚ „Pustków Żurawski”. Do Oczyszczalni Ścieków „Kobierzyce” zostaną tym samym podłączone miejscowości: Pustków Żurawski, Damianowice, Dobkowice, Rolantowice, Jaszowice, Cieszyce, Wierzbice, Solna, Owsianka i Żurawice. Docelowo oczyszczalnia obsłuży także cztery ostatnie miejscowości, które nie zostały objęte realizowaną obecnie inwestycją polegającą na budowie sieci kanalizacji sanitarnej: Tyniec nad Ślężą, Pustków Wilczkowski, Budziszów, Szczepankowice.

Rysunek 14 Sieć kanalizacyjna w gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Inwestycje w ekologię i zdrowie mieszkańców to jeden z priorytetów gminy Kobierzyce. Na przestrzeni ostatnich lat jednym z problemów było wyposażenie obszarów wiejskich o niskiej gęstości zaludnienia w dostęp do lokalnego systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków. Działania samorządu były tu więc ukierunkowane na rozwój infrastruktury komunalnej oraz zwiększenie liczby mieszkańców korzystających z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków.

W wyniku wszystkich inwestycji w rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, niemal na całym obszarze gminy Kobierzyce, zostanie zapewniony odbiór ścieków - na 33 miejscowości jedynie 4 pozostaną poza zbiorczym systemem odprowadzania ścieków.

Przystosowanie systemu społecznego i gospodarczego gminy do zmian klimatu oraz środowiska naturalnego jest jednym z największych wyzwań, jakie stoją przed władzami samorządowymi. Osiągnięcie i zapewnienie dobrego stanu wód, a także racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi warunkują pomyślną adaptację do zmian klimatu, które wydają się nieuniknione. Realizacja w/w inwestycji, poprzez znaczne ograniczenie odprowadzania nieoczyszczonych ścieków, wpłynie pozytywnie na poprawę stanu wód, co odegra dużą rolę w walce o poprawę środowiska naturalnego.

Zaopatrzenie w gaz

Dystrybucją gazu na terenie gminy Kobierzyce zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy we Wrocławiu (PSG). Na koniec 2018 roku na terenie gminy odnotowano 2 385 szt. przyłączy gazowych średniego ciśnienia (w tym do budynków mieszkalnych 1 910 szt.). Sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym i może być źródłem gazu dla potencjalnych odbiorców znajdujących się na terenie objętym planem.

Na terenie gminy Kobierzyce przyłączonych do sieci gazowej jest trzynaście miejscowości. W opracowaniu o dane Polskiej Spółki Gazownictwa na koniec 2018 roku łączna długość gazociągów na terenie gminy wyniosła 101 602 metry.

Na przestrzeni lat 2014–2018 odsetek gospodarstw domowych korzystających z sieci gazowej zwiększył się w gminie Kobierzyce z 35,4% do 43,5% (o 22,9%). Nadal jednak odsetek gospodarstw domowych korzystających z sieci gazowej kształtowała się w gminie Kobierzyce poniżej średniej dla powiatu wrocławskiego (45,0)

Tabela 11 Odsetek gospodarstw domowych korzystających z sieci gazowej w latach 2014 i 2018.

JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 Rok 2018
Kobierzyce	35,4	43,5	122,9	96,7
Czernica	43,6	56,4	129,4	125,3
Długołęka	32,9	43,9	133,4	97,6
Jordanów Śląski	0,3	1,6	533,3	3,6
Kąty Wrocławskie	45,8	52,9	115,5	117,6
Mietków	-	-	-	-
Siechnice	58,3	61,0	104,6	135,6
Sobótka	35,1	34,9	99,4	77,6

Żórawina	15,8	25,1	158,9	55,8
Powiat Wrocławski	37,4	45,0	120,3	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

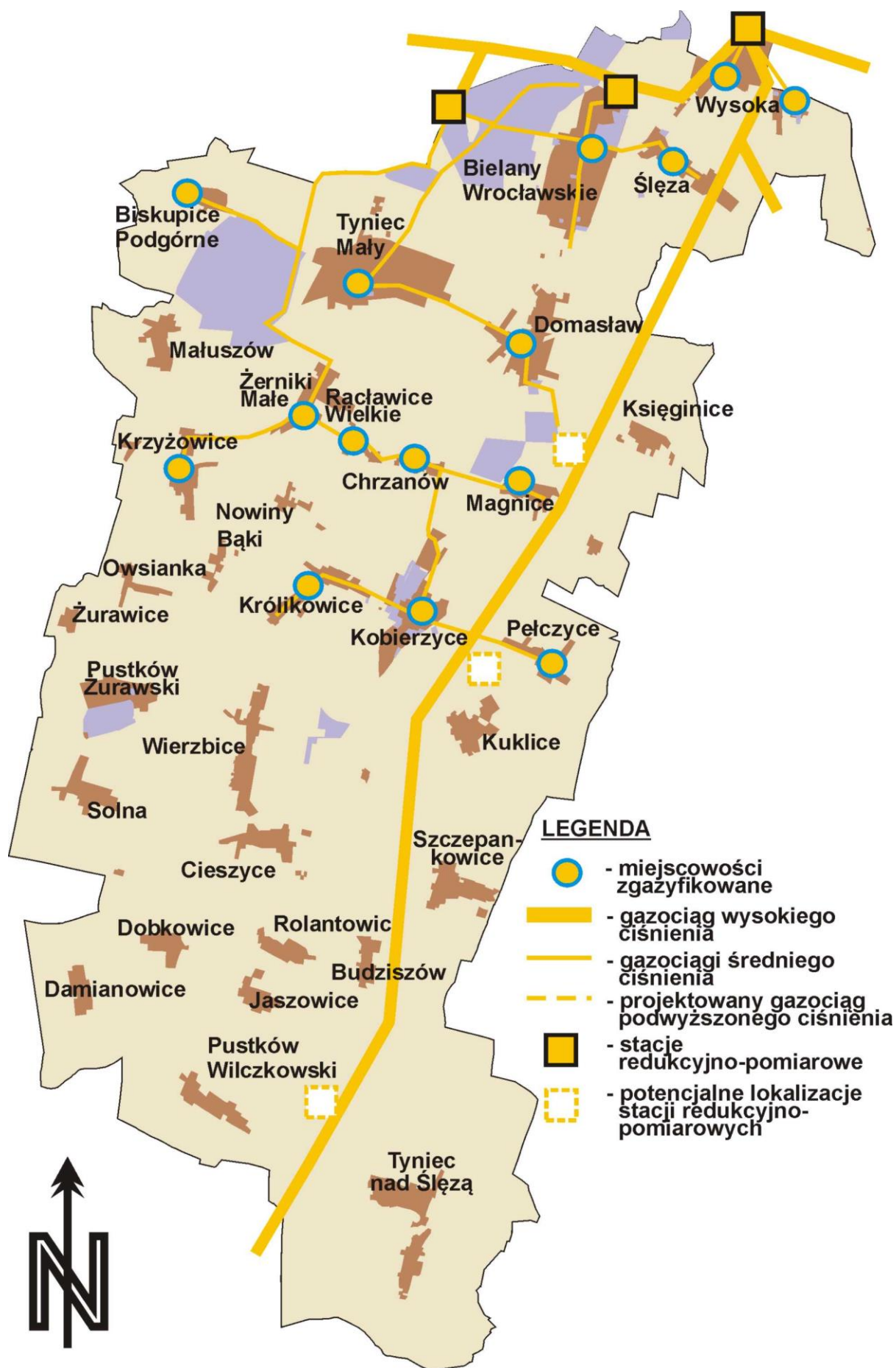
Więcej gospodarstw domowych korzystało z sieci gazowej w 2018 r. w gminach: Siechnice-61,0%, Czernica-56,4%, Katy Wrocławskie-52,9% i Długotłęka-43,9%.

Zaopatrzenie w gaz wsi Wysoka odbywa się z sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia m. Wrocławia - z gazociągu średniego ciśnienia DN 400 biegnącego w ul. Ołtaszyńskiej oraz gazociągu De 225 w ul. T. Kutrzeby oraz niskiego ciśnienia DN 200 biegnącego w ul. T. Kutrzeby.

W obrębie wsi Wysoka na pograniczu miasta Wrocławia, znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa Ołtaszyn, pracująca na potrzeby układu przemysłowego województwa dolnośląskiego i miasta Wrocławia.

Na terenie wsi Tyniec Mały znajduje się sieć gazowa średniego ciśnienia DN 63÷160. Gaz rozprowadzany jest do odbiorców za pomocą sieci średniego ciśnienia z reduktorami ciśnienia w szafkach ściennych przydomowych lub szafkach wolno stojących w linii ogrodzenia. Mieszkańcy pozostałych wsi na terenie gminy zaopatrywani są w gaz metodą bezprzewodową.

Rysunek 15 Sieć gazowa na terenie gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Na teren Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej WISŁO-SAN Oddział Wrocław-Kobierzyce, w Biskupicach Podgórnych gaz doprowadzony jest rurociągiem tranzytowym z Bielani Wrocławskich, a następnie siecią rozdzielczą do poszczególnych zakładów przemysłowych. Ponadto przez wschodnią część gminy z kierunku północ-południe przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Ołtaszyn - Ząbkowice DN 300 i CN 6,3 MPa.

Miejscowości Bielany Wrocławskie oraz Śleza zaopatrzone są w gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o o przepustowości Q=1500 Nm³/h, zlokalizowanej w północnej części wsi Bielany Wrocławskie. Stacja ta zasilana jest z gazociągu wysokiego ciśnienia o DN 80 i PN 6,3 MPa, stanowiącego odgałęzienia gazociągu DN 200.

Od stacji I^o „Bielany 2” w Bielaniach Wrocławskich poprzez Węzeł Bielański do wsi Tyniec Mały (wzdłuż drogi krajowej nr 35) przebiega gazociąg średniego ciśnienia DN 225/160, który zaopatruje Aleję Bielany, fabrykę Mondelez International Polska (na terenie fabryki znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa II° o przepustowości 1.000Nm³/h), innych odbiorców przemysłowych oraz wieś Tyniec Mały (zapotrzebowanie docelowe gazu 1.400 Nm³/h). Rejon Węzła Bielańskiego zaopatrywany jest równocześnie ze stacji redukcyjnej I^o „Bielany 1” zlokalizowanej w rejonie zakładu Cargill tuż przy granicy gminy Kobierzyce z obrębem wsi Nowa Wieś Wrocławska w gminie Kąty Wrocławskie. Stacja ta jest zasilana gazociągiem wysokiego ciśnienia DN 150 będącym odgałęzieniem DN 200 w obrębie wsi Zabrodzie w gminie Kąty Wrocławskie.

W północnej części gminy przebiegają następujące gazociągi wysokiego ciśnienia:

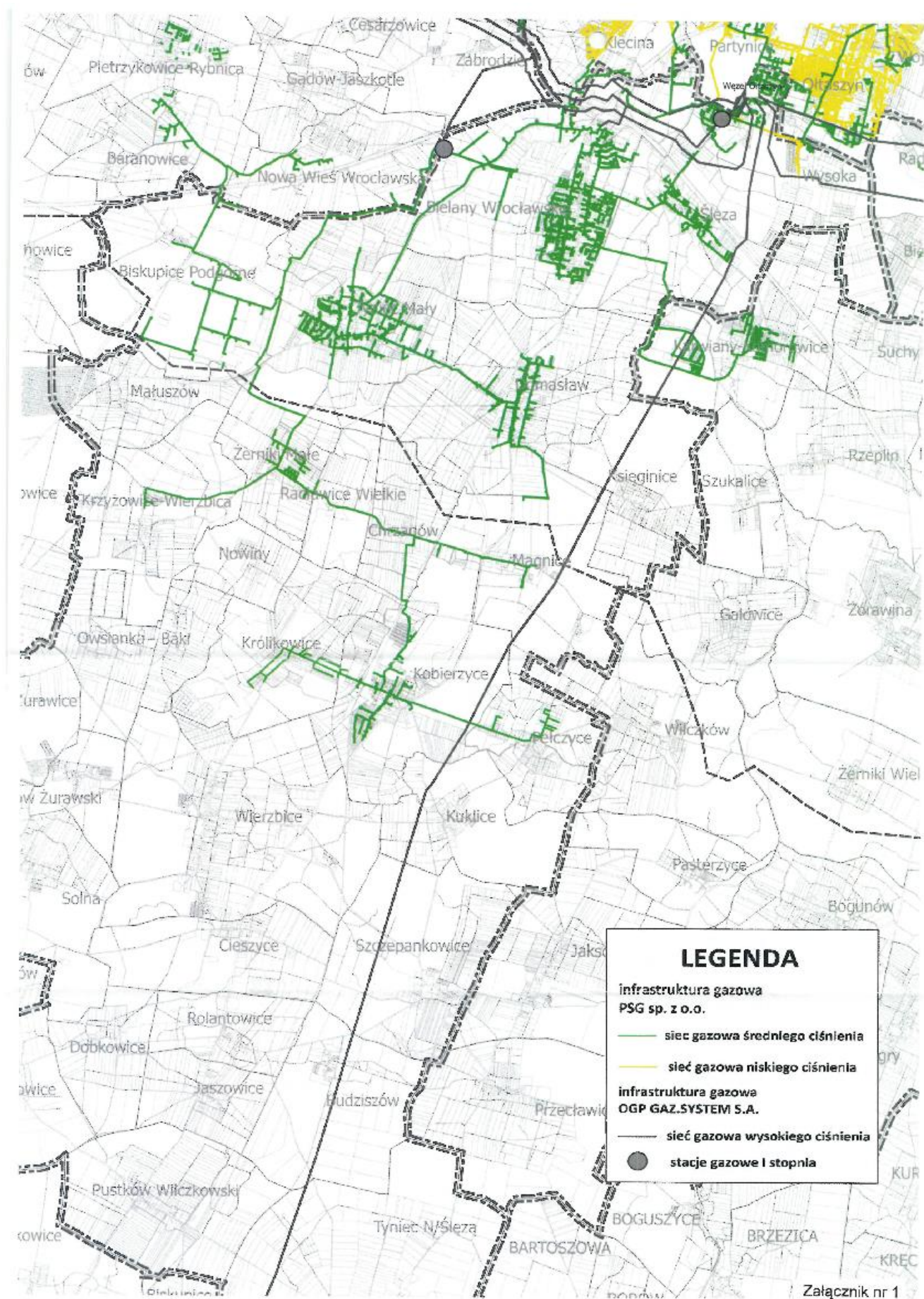
- relacji Biernatki--Ołtaszyn DN 300, CN 1,6 MPa,
- relacji Ołtaszyn--Oława DN 350, CN 4,0 MPa,
- relacji Ołtaszyn--Iwiny DN 350, CN 6,3 MPa,
- relacji Załęcze--Wrocław (południowa obwodnica miasta Wrocławia) DN 150/200, CN 6,3 MPa,
- relacji Szewce--Ołtaszyn DN 300, CN 6,3 MPa.

Tabela 12 Podstawowe dane nt. sieci gazowej na terenie gminy Kobierzyce

Rodzaj	Ilość
Sieć gazowa ogółem	133 778 m
Siec przesyłowa	32 176 m
Sieć gazowa średniego ciśnienia ogółem (bez przyłączy)	101 602 m
Przyłącza gazowe średniego ciśnienia	29 820 m
Przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych	1910szt.
Odbiorcy gazu	3392 szt.
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	1521 szt.

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa, 2019 r.

Rysunek 16 Infrastruktura gazowa Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa, 2019 r.

Podsumowanie

Na terenie gminy Kobierzyce przyłączonych do sieci gazowej jest 13 miejscowości, a dla przyłączenia innych miejscowości prowadzona jest analiza możliwości gazyfikacji (środkowa część gminy).

W przyszłości zakłada się, że ewentualna współpraca gminy Kobierzyce z gminami sąsiednimi odnośnie pokrywania potrzeb energetycznych realizowana będzie głównie na szczeblu przedsiębiorstw energetycznych (przy koordynacji ze strony władz gminnych). Przejawem tej współpracy powinno być dążenie do dalszej gazyfikacji niezaopatrzonych w gaz ziemny obszarów gminy i gmin sąsiadujących. Przedmiotem współpracy międzygminnej może być przede wszystkim działanie na rzecz upowszechniania i wdrażania lokalnych, odnawialnych źródeł energii. gminy powinny także wspólnie planować i koordynować projekty w zakresie budowy i rozbudowy sieci gazowej.

Energia elektryczna

W gminie Kobierzyce przesyłanie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się napowietrznymi lub kablowymi liniami niskiego napięcia, poprzez sieć stacji transformatorowych 20/0,4 kV, z których większość to stacje słupowe w wykonaniu napowietrznym. Na terenie gminy znajduje się główny punkt zasilania – GPZ Bielany Wrocławskie – zlokalizowany w obrębie Bielany Wrocławskich, po południowej stronie ul. Słonecznej biegnącej w kierunku drogi krajowej nr 35.

Obszar gminy Kobierzyce zasilany jest ze stacji:

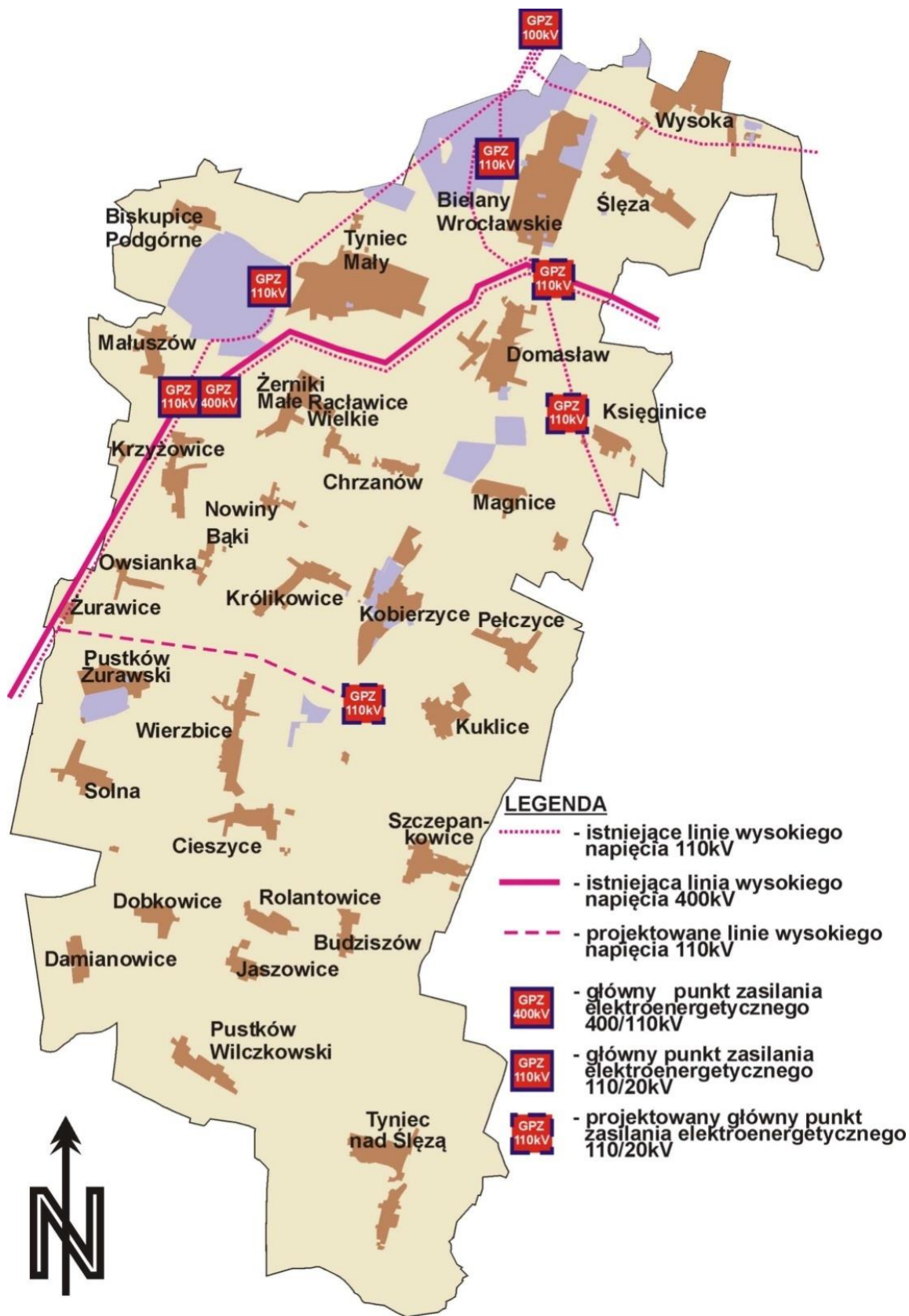
- 220/110/20 kV R-195 Biskupice o mocy 2x63 MVA (zlokalizowana na terenie miejscowości Biskupice Podgórne),
- 110/20kV R-122 GPZ Bielany Wrocławskie o mocy 2x63 MVA (zlokalizowana na terenie miejscowości Bielany Wrocławskie),
- 110/20 kV R-199 GPZ Kąty Wrocławskie o mocy 2x25 MVA (zlokalizowana na terenie miasta Kąty Wrocławskie),
- 110/20 kV R-192 GPZ Żórawina o mocy 2x16 MVA (zlokalizowana na terenie miejscowości Żórawina).

Przez obszar gminy Kobierzyce przebiegają linie 110 kV następujących relacji:

- S-172: Klecina – Zacharzyce,
- S-175: Żórawina – Wrocław,
- SK-178: R-122 Bielany Wrocławskie – R-5 Wrocław,
- S-178: R-122 Bielany Wrocławskie – R-5 Wrocław,
- S-182: R-5 Wrocław – R-193 Sobótka,
- SK-02: Biskupice – LG Display,
- SK-177: R-195 Biskupice – R-1 Klecina,
- SK-181: R-5 Wrocław – R-1 Klecina,
- S-177: R-195 Biskupice Podgórne – R-1 Klecina,
- S-176: R-195 Biskupice Podgórne – R-1 Klecina,
- S-179: R-5 Wrocław – R-195 Biskupice Podgórne,
- S-171: Klecina – Czechnica (od sł. nr 8),
- SK-176: R-195 Biskupice Podgórne – R-1 Klecina,
- S-181: R-5 Wrocław – R-1 Klecina,
- SK-04 LG Display – Wrocław,
- SK0173 Klecina – Bielany Wrocławskie (do sł. nr 8).

Przez teren gminy Kobierzyce swój przebieg ma również linia przesyłowa „Świebodzice-Wrocław”, „Pasikurów-Wrocław” 400kV+ 2 x 110kV, rozpoczynająca się stacją elektroenergetyczną (GPZ) 400/110 kV „Wrocław” zlokalizowaną w pobliżu miejscowości Małuszów, a kończąca się na stacji w Pasikurówicach.

Rysunek 17 Sieć energetyczna w gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019r.

Linie elektroenergetyczne SN 220 i 110 kV

Przez obszar gminy przebiegają 2 odcinki linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia:

- dwutorowa linia 220 kV Komorowice - Bujaków (gm. Porąbka),
- jednotorowa linia 110 kV Komorowice - GPZ Soła.

Na terenie gminy Kobierzyce Tauron Dystrybucja S.A. eksploatuje linie napowietrzne i kablowe o łącznej długości:

- Sieć WN 110 kV:
 - Linie kablowe: 13,2 km,
 - Linie napowietrzne: 41,5 km,
- Sieć rozdzielcza 20 kV:
 - Linie kablowe: 188,1 km,
 - Linie napowietrzne: 98,6 km,
- Sieć niskiego napięcia 0,4 kV:
 - Przyłącza:
 - Linie kablowe: 55,0 km,
 - Linie napowietrzne: 26,2 km,
 - Sieć rozdzielcza:
 - Linie kablowe: 138,2 km,
 - Linie napowietrzne: 67,9 km,
 - Sieć oświetleniowa:
 - Linie kablowe: 31,2 km,
 - Linie napowietrzne: 47,8 km,

Stacje transformatorowe 15/0,4kV

Na terenie gminy Kobierzyce Tauron Dystrybucja Oddział we Wrocławiu posiada 216 stacji transformatorowych. Na terenie gminy eksploatowanych jest także 93 stacji obcych oraz 17 stacji wspólnych (Tauron i odbiorca).

Oświetlenie uliczne na terenie gminy

Oświetlenie na terenie gminy Kobierzyce obsługiwane jest przez firmę Tauron Dystrybucja S.A. Właścicielem części opraw (1864 sztuk) jest także gmina Kobierzyce. System oświetleniowy dróg i ulic na terenie gminy Kobierzyce obejmuje ok. 3500 sztuk opraw oświetleniowych. Moc wszystkich zainstalowanych opraw wynosi od 70 W do 250 W. Istniejące oprawy w większości stanowią wysokoprężne, rtęciowe i sodowe. W skład sieci oświetleniowej wchodzi zarówno lampy rtęciowe, sodowe, jak i LED-owe.

Lokalizacja instalacji fotowoltaicznych na terenie gminy

Dnia 21 czerwca 2013 r. rada gminy Kobierzyce podjęła uchwałę nr XXXI/472/13 o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobierzyce. Charakter zmian polegał na wyznaczeniu obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczających 100kW – urządzeń fotowoltaicznych i małych elektrowni wodnych (MEW). W związku z tym dokonano korekt na rysunku

studium w zakresie danych funkcji o nowe obszary. Rada Gminy przyjęła zmiany Uchwałą nr IV/38/15 z dnia 21 stycznia 2014 r.

Fotowoltaika

W latach 2017 - 2019 gmina Kobierzyce w partnerstwie z 13 gminami Dolnego Śląska oraz liderem projektu Stowarzyszeniem OTS Wolna Przedsiębiorczość ze Świdnicy, realizowała dla mieszkańców gminy projekt grantowy pn. „Regionalny Program Energetyki Prosumenckiej – mikroinstalacje fotowoltaiczne w budynkach jedno-rodzinnych na terenie wybranych gmin Dolnego Śląska”, dotyczący produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej) i polegający na budowie mikroinstalacji służących wytwarzaniu energii z OZE. W wyniku realizacji projektu dofinansowanie otrzymały 53 osoby, przy łącznej mocy instalacji wynoszącej 316,44 KW. Udział w projekcie przyniósł korzyści nie tylko w aspekcie ekonomicznym, ale miał również duży wpływ na ochronę środowiska.

Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce

Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Kobierzyce (dalej PONE) został przyjęty uchwałą Rady Gminy Kobierzyce nr XXVI/496/17 z dnia 26 maja 2017 r. Program PONE ma na celu realizację zadania z zakresu ochrony środowiska obejmującego trwałą zmianę systemu ogrzewania w budynkach mieszkalnych, opartego na paliwie stałym, poprzez zainstalowanie bardziej ekologicznego źródła ogrzewania takiego jak ogrzewanie: gazowe, olejowe, elektryczne, ogrzewanie wykorzystujące odnawialne źródła energii (np. pompy ciepła), jak również ogrzewanie wykorzystujące paliwa stałe w tym węgiel lub biomasę, spalanych w kotłach spełniających normy klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, z automatycznym podajnikiem paliwa bez możliwości instalacji rusztu zamiennego.

Zgodnie z zasadami programu inwestor, po podpisaniu umowy o dofinansowanie, może ubiegać się o zwrot 50 % kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż:

- 10 000,00 zł na budynek mieszkalny lub lokal mieszkalny (posiadający indywidualne ogrzewanie),
- iloczyn liczby lokali mieszkalnych korzystających ze wspólnego źródła ogrzewania i kwoty 4 000,00 zł w przypadku wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych.

Beneficjentem programu może być:

- osoba fizyczna posiadająca prawo własności do nieruchomości, w tym osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą (po złożeniu oświadczenia o pomocy de minimis)
- wspólnota mieszkaniowa posiadająca stosowną uchwałę dot. Zgody mieszkańców na wymianę źródła ogrzewania,
- spółdzielnia mieszkaniowa.

W roku 2019 na realizację programu PONE przeznaczono 1 000 000,00 zł, w związku z dużym zainteresowaniem mieszkańców udziałem w programie zwiększono budżet na rok 2019 do kwoty 1 430 000,00 zł, w rezultacie zawarto 158 umów z mieszkańcami z czego 138 gospodarstw domowych wymieniło stare źródło ciepła na bardziej ekologiczne. Rysunek 18 przedstawia ilość zrealizowanych inwestycji w 2019 roku w poszczególnych miejscowościach gminy Kobierzyce. Spośród mieszkańców korzystających z dotacji 30% przeszła na ogrzewanie na ekogroszek w kotłach spełniających normy klasy

5 wg PN-EN 303-5:2012, 48% mieszkańców przeszło na ogrzewanie gazowe, 15% na ogrzewanie na biomasę spełniających normy klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, 3% na ogrzewanie przy użyciu pompy ciepła, 4% na ogrzewane elektryczne, dane te zaprezentowane są za pomocą wykresu.

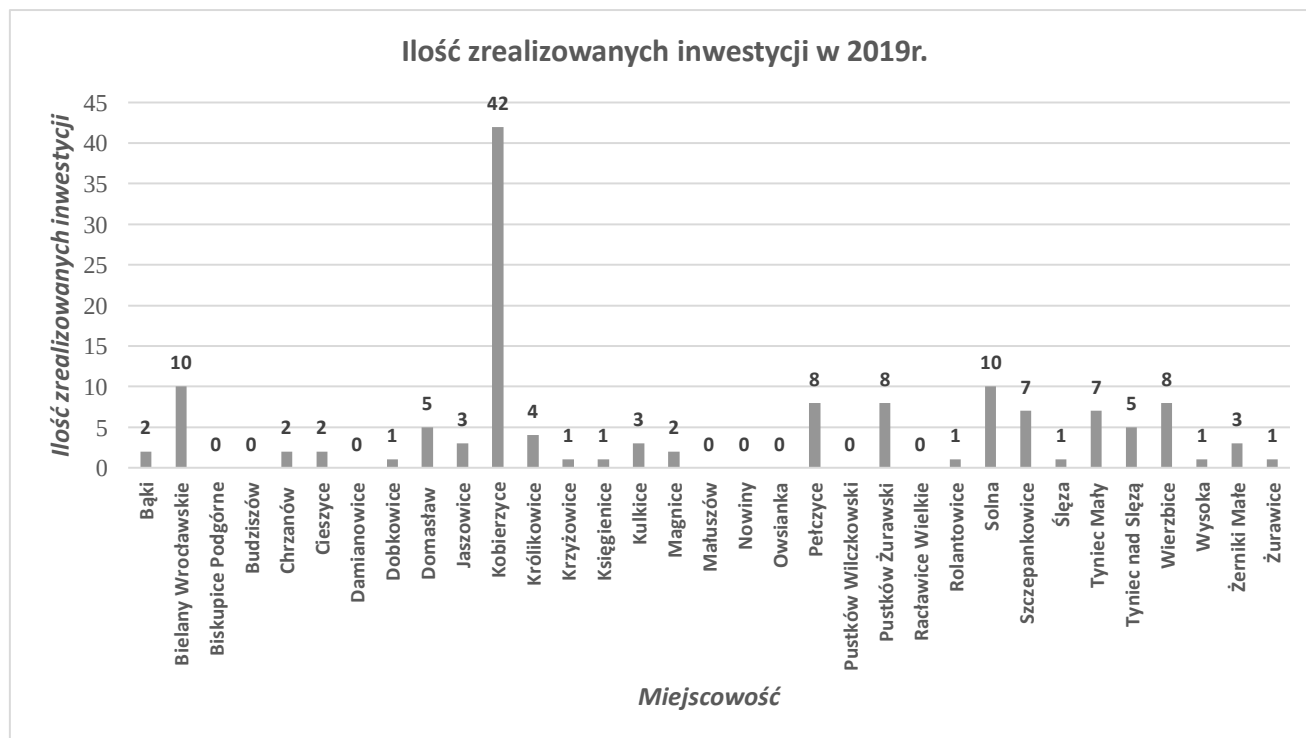
Do końca roku 2019 Gmina Kobierzyce wypłaciła ponad 3 000 000,00 zł dofinansowań na wymianę starych źródeł ogrzewania opalanych paliwem stałym niespełniających norm klasy 5 wg PN-EN 303-5:2012, na bardziej ekologiczne nowe źródła ciepła, dokładne kwoty zaprezentowane są w tabeli.

Tabela 13 Dotychczas wypłacone środki finansowe na realizację PONE

Rok trwania programu	Ilość osób, które skorzystały z PONE	Wypłacona kwota dofinansowań
2017	48 mieszkańców i wspólnoty mieszkaniowe Pustków Żurawski	570 240,57 zł
2018	171 mieszkańców	1 441 935,50 zł
2019	138 mieszkańców	1 169 960,27 zł

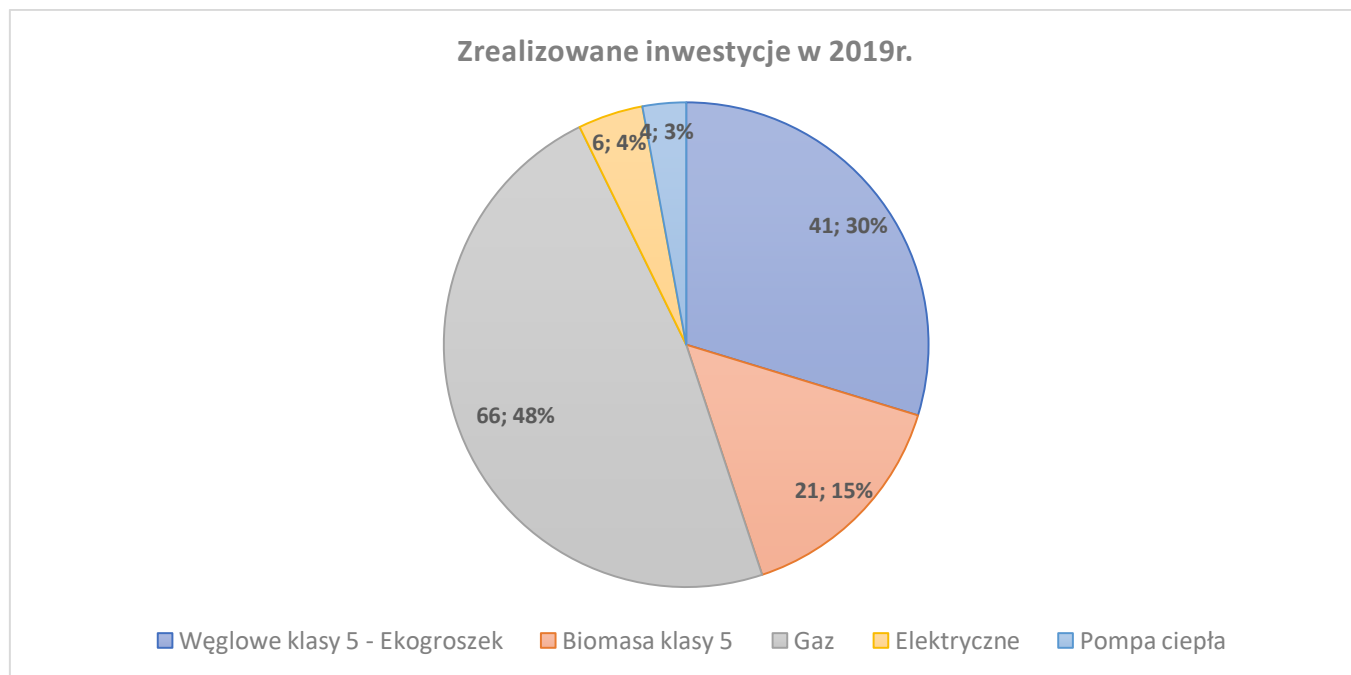
Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce-opracowanie własne 2019 r.

Rysunek 18 Zestawienie zrealizowanych inwestycji wymiany źródła ogrzewania w poszczególnych miejscowościach gminy Kobierzyce w 2019 r.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce- opracowanie własne 2019 r.

Rysunek 19 Zestawienie zrealizowanych inwestycji wymiany starego źródła ogrzewania na ekologiczne źródła ciepła w 2019 roku z podziałem na rodzaj zamontowanego źródła ciepła

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce- opracowanie własne 2019 r.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Gmina Kobierzyce przyjęła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (dalej PGN), który został uchwalony i wszedł w życie z dniem podpisania: 27 listopada 2015r. PGN jest dokumentem strategicznym wyznaczającym działania umożliwiające rozwój gospodarki obszaru gminy Kobierzyce, należącej do Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF), i jej docelowe przekształcenie w gospodarkę niskoemisyjną. Jej założeniem jest zrównoważony rozwój przy ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, ograniczeniu zużycia energii oraz zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych przy jednoczesnej poprawie jakości powietrza. W PGN ujęte są działania m.in. z zakresu termomodernizacji obiektów, wsparcia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz działania edukacyjne z tych obszarów, a także dotyczące zmian klimatu oraz oszczędności zasobów naturalnych.

Strategia długoterminowa gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, zakładająca osiągnięcie znaczącej 40% redukcji emisji gazów cieplarnianych w perspektywie do roku 2050, realizowana będzie we wszystkich wyznaczonych sektorach działania PGN.

Rok bazowy Wrocław – rok 1990, a pozostałe gminy Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – rok 2013.

Cele Planu to:

- Ograniczenie do roku 2020 emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do roku bazowego;
- Ograniczenie do roku 2020 zużycia energii o 20% w stosunku do roku bazowego;
- Zwiększenie do roku 2020 udziału energii ze źródeł odnawialnych do 15% w końcowym zużyciu energii.

Obecnie funkcjonujący PGN ma zostać zaktualizowany i są już rozpoczęte prace nad jego aktualizacją.

Realizacja PGN przyczyni się również do ograniczenia emisji innych ubocznych produktów spalania (pyły, benzo(a)piren, tlenki siarki, inne) i w konsekwencji poprawie jakości powietrza na terenie gminy. Wielkość emisji w roku bazowym oszacowano na poziomie 212 978 Mg CO₂e (12,55 Mg CO₂e na mieszkańca). Określone w harmonogramie rzeczowo-finansowym działania pozwalają na zaoszczędzenie 8 591 MWh energii i 25 507 Mg CO₂e emisji – redukcja emisji o 11,98% w stosunku do roku bazowego.

Podsumowanie

Rozwój gospodarki niskoemisyjnej jest szczególnie ważnym aspektem dla realizacji PGN, a zapewnienie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej jest bardzo ważnym aspektem w polityce gminy Kobierzyce, Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, jak i Polski. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych przyczynia się w znacznym stopniu do zmniejszenia się poziomu negatywnego oddziaływania sektorów gospodarczych na społeczeństwo i środowisko naturalne oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców.

Istotnym zadaniem dla Gminy Kobierzyce w najbliższych latach będzie wspieranie przedsięwzięć i inwestycji polegających na korzystaniu z ekologicznych systemów ogrzewania, co wpłynie pozytywnie także na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza. Gmina Kobierzyce w dalszym ciągu będzie się angażować w przedsięwzięcia, które w jednoznaczny sposób przyczyniają się do zmniejszenia ilości szkodliwych substancji w powietrzu. Nie bez znaczenia jest tu wpływ na świadomość mieszkańców i zachęcanie ich do przyjęcia ekologicznego modelu życia i dbałości o środowisko naturalne.

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe gminy Kobierzyce na tle powiatu wrocławskiego

W 2018 r. w gminie Kobierzyce było łącznie 8 727 mieszkań co stanowiło 15,8% ogółu zasobów mieszkaniowych powiatu wrocławskiego. W porównaniu do 2014 r. liczba mieszkań wzrosła o ok. 14,8%.

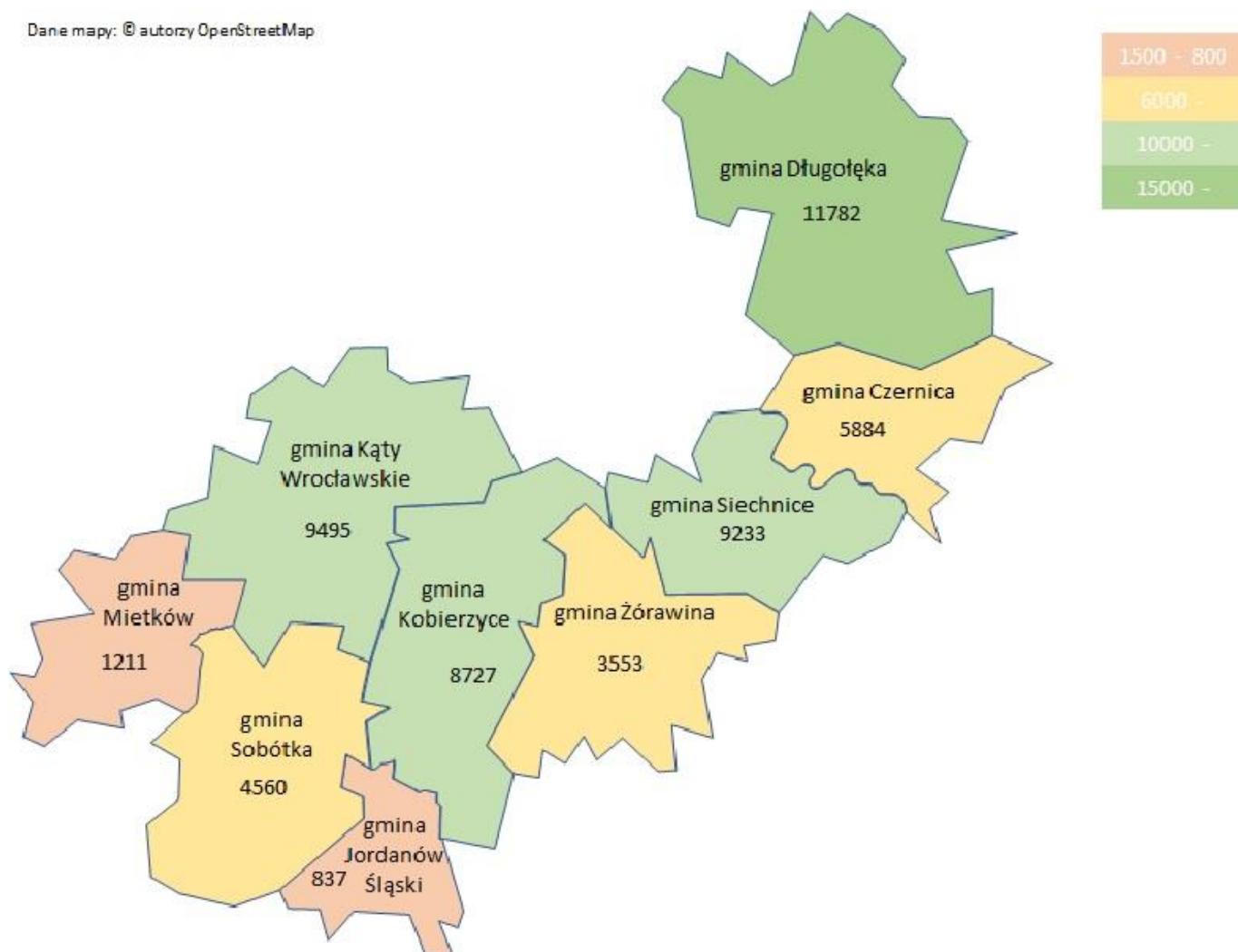
Tabela 14 Zasoby mieszkaniowe – mieszkania w latach 2014 i 2018.

JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 Rok 2018
Kobierzyce	7599	8727	114,8	15,8
Czernica	4790	5884	122,8	10,6
Długołęka	9332	11782	126,3	21,3
Jordanów Śląski	800	837	104,6	1,5
Kąty Wrocławskie	8137	9495	116,7	17,2
Mietków	1180	1211	102,6	2,2
Siechnice	7577	9233	121,9	16,7
Sobótka	4367	4560	104,4	8,2
Żórawina	3017	3553	117,8	6,4
Powiat Wrocławski	46799	55282	118,1	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS, 2019 r.

Podkreślić należy, że liczba mieszkań w gminie Kobierzyce rosła wolniej niż w gminach: Długołęka-26,3%, Czernica-22,8%, Siechnice-21,9%, Żórawina-17,8% i Kąty Wrocławskie-16,7%.

Dane mapy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS.

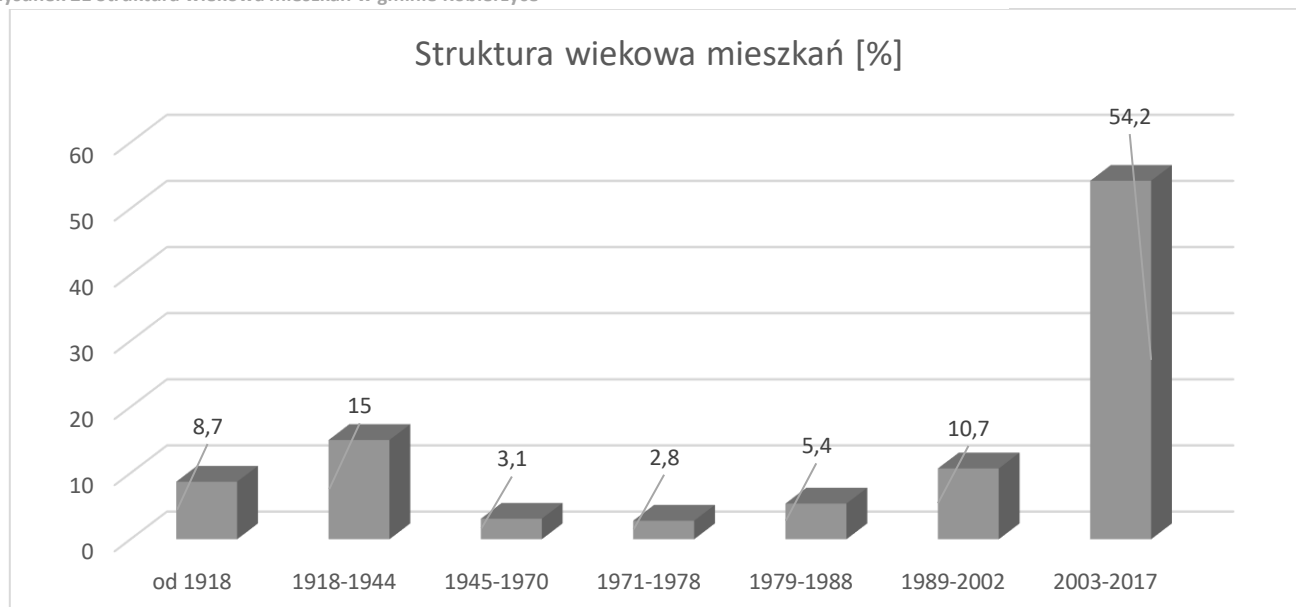
Zabudowa mieszkaniowa

W strukturze wiekowej budynków mieszkalnych w gminie dominują mieszkania z okresu 2003 - 2017. Standard zamieszkania w gminie jest zróżnicowany. Gmina dysponuje znacznymi rezerwami terenowymi dla wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej i obrazem tego jest znaczny ruch budowlany. Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2018 roku zasoby mieszkaniowe w gminie Kobierzyce wynosiły 8 727 mieszkań.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła w 2016 r. 102,3 m² i w 2017 r. 103,1 m².

Zabudowa na terenie gminy skupia się przede wszystkim wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, w większych miejscowościach koncentruje w ich centralnych częściach. Przeważającym typem zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i zabudowania gospodarskie. W większości, budynki na terenie gmin należą do grupy budynków niskich (do 12 m wysokości). Zwarta zabudowa koncentruje się głównie w pobliżu granicy z Wrocławiem. Zauważyć można, że gęstość zabudowy jest szczególnie intensywna w miejscowościach leżących przy południowej granicy Wrocławia. W rejonach tych następuje stopniowe zwiększanie gęstości zabudowy.

Rysunek 21 Struktura wiekowa mieszkań w gminie Kobierzyce

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2019 r.

Mieszkania komunalne

Według danych na koniec 2018 r., gmina Kobierzyce posiadała 68 mieszkań komunalnych w 14 budynkach mieszkalnych, w których znajdowało się również 15 lokali własnościowych.

Lokale mieszkalne w przeważającej części posiadają c.o.. Jedynie 7 podłączonych jest do sieci gazowej. Wszystkie wyposażone są w łazienki z podłączeniem do wodociągu. Powierzchnia użytkowa mieszkań stanowiących własność gminy to 3 253 m².

Tabela 15 Liczba i stan budynków komunalnych (Stan na 31.12.2019 r.)

Lp.	Budynki	W bezpośrednim zarządzie gminy Kobierzyce	Dzierżawa, najem, użyczenie	Wspólnoty mieszkaniowe
1	mieszkalne	8	0	6
2	niemieszkalne	2	0	0
3	obiekty szkolne	2	0	0
4	obiekty szkolne (przedszkola)	2	0	0
5	obiekty szkolne (zespoły szkolno-przedszkolne)	4	0	0
6	obiekty żłobków gminnych	2	0	0
7	obiekty kulturalne	0	1	0
8	obiekty sportowe – hala sportowa, budynki zaplecza sportowego	6	0	0
9	obiekty służby zdrowia	3	0	0
10	pozostałe obiekty użyteczności publicznej (osp)	2	0	0
11	pozostałe obiekty użyteczności publicznej (światlice)	27	0	8

12	Inne (domy przedpogrzebowe, budynki gospodarcze, budynek administracji)	7	0	0
	Razem	65	1	14

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

W sferze mieszkalnictwa komunalnego i socjalnego można zauważyć następujące problemy: degradacja techniczna mieszkań i budynków komunalnych będących w zasobie gminy, generuje ponoszenie nakładów finansowych na utrzymanie obiektów w odpowiednim stanie technicznym, brak dostatecznej liczby mieszkań socjalnych, a także mieszkań potrzebnych do realizacji wyroków eksmisyjnych zgodnie z ustawą o ochronie praw lokatorów.

Wychodząc naprzeciw problemom w 2017 roku w miejscowości Ślęza wyburzono istniejący budynek mieszkalny wielorodzinny ze względu na jego zły stan techniczny. W miejscu wyburzonego obiektu, powstaje budynek wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. Termin zakończenia inwestycji zaplanowano na koniec 2020 roku.

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Drogi

Jednym z najważniejszych aspektów gospodarczego rozwoju gminy Kobierzyce jest jej bezpośrednie sąsiedztwo z Wrocławiem oraz wynikające z tego związki gospodarczo przestrzenne. Ma to swoje odzwierciedlenie w sieci dróg, którego przejawem jest ożywienie inwestycyjne w obszarze Węzła Bielańskiego autostrady A-4, Autostradowej Obwodnicy Wrocławia, dróg krajowych nr 5, nr 8 i nr 35. Oprócz bliskiego sąsiedztwa dużego miasta, walory ekonomiczne gminy wynikają również z dużej dostępności do istniejącego układu dróg międzynarodowych i krajowych. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz dróg przebiegających przez teren gminy Kobierzyce

Tabela 16 Wykaz odcinków ważniejszych dróg na terenie gminy Kobierzyce

Nr drogi	Kategoria	Przebieg	Długość odcinka w granicach gminy [km]
A4	Droga międzynarodowa, autostrada	Bielany Wrocławskie Pietrzykowice oraz Kąty Wrocławskie-Pietrzykowice	Sumarycznie 4,023
AOW S8e	Droga międzynarodowa	Magnice - Długołęka	4,564
8	Droga krajowa	Od granicy miasta Wrocław - Bielany Wrocławskie oraz od Magnice-Kobierzyce-Cieszycy-Rolantowice-Jaszowice- Pustków Wilczkowski	12,196
8e	Droga krajowa	Łącznik od Magnic do AOW	1,387
35	Droga krajowa	Od węzła „Kobierzyce” na AOW do granicy gminy	1,953
35a	Droga krajowa	Obwodnica Tyńca Małego	4,690
5	Droga krajowa	Wiadukt nad A-4 w Bielanych Wr. -granica Wrocławia	0,592
98	Droga krajowa	Od granicy gminy do węzła „Kobierzyce” na AOW	4,244
346	Droga wojewódzka	Owsianka – Wierzbice Szczepankowice	5,652
348	Droga wojewódzka	Droga Krajowa Nr 35 -granica gminy Kobierzyce	3,200

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Łącznie na terenie gminy Kobierzyce znajduje się 8,587 km dróg międzynarodowych, 25,062 km dróg krajowych oraz 8,852 km dróg wojewódzkich. Poniżej przedstawiono układ sieci infrastruktury komunikacyjnej na terenie gminy Kobierzyce.

Drogi międzynarodowe

Sieć dróg o znaczeniu ponadregionalnymi krajowym tworzą na terenie gminy Kobierzyce autostrady, drogi ekspresowe oraz drogi krajowe przebiegające przez jej teren. Przez teren gminy Kobierzyce biegnie jeden z najważniejszych szlaków transeuropejskich Wschód - Zachód. Na terenie Polski szlak ten prowadzi od przejścia granicznego w Medyce do przejścia granicznego w Zgorzelcu. Odcinek leżący w granicach gminy Kobierzyce należy do najnowocześniejszych i stanowi pierwszy odcinek sieci autostrad w Polsce A-4. Szlak ten krzyżuje się w Węźle Bielańskim z drogą krajową nr 8, która jest również jednym z ważniejszych szlaków komunikacyjnych w Polsce, łączy Warszawę, poprzez przejście graniczne w Kudowie Zdrój, z Pragą oraz z drogą krajową nr 35. Na terenie gminy Kobierzyce rozpoczyna się w miejscowości Magnice AOW- Autostradowa Obwodnica Wrocławia, która jednocześnie łączy się z A-4 oraz obwodnicą Tyńca Małego.

Tabela 17 Drogi międzynarodowe

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie gminy	Długość drogi na terenie gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
A-4	Bielany Wrocławskie - Pietrzykowice	3,603	153,056	156,659	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód
A-4	Kąty Wrocławskie - Pietrzykowice	0,420	147,061	147,481	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód
Autostradowa Obwodnica Wrocławia S8e	Magnice - Długołęka	4,564	1,387	5,951	klasa A międzynarodowa na transeuropejskim szlaku wschód - zachód

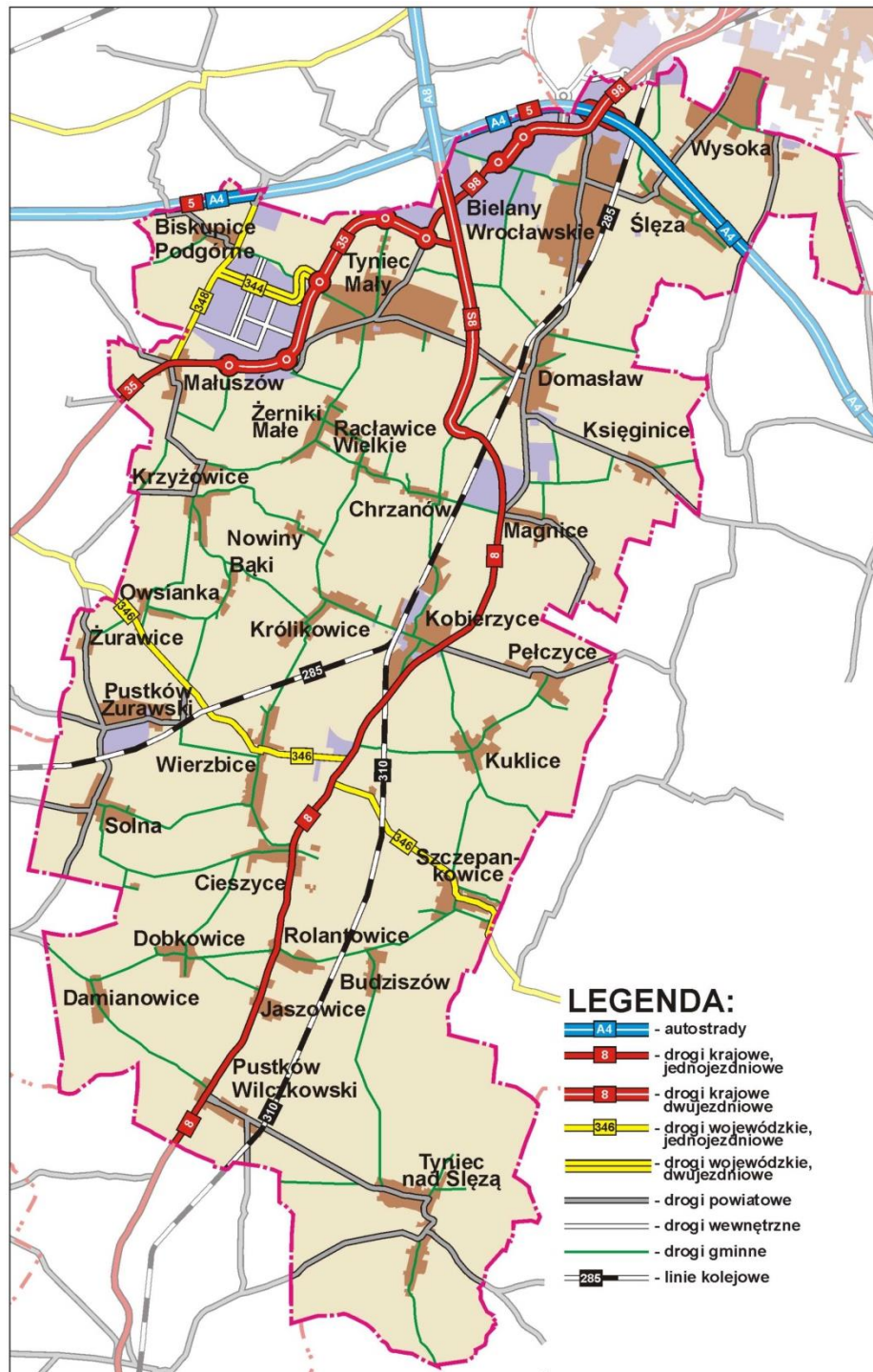
Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad we Wrocławiu 2019 r.

Drogi krajowe

Przez teren gminy Kobierzyce przebiegają drogi krajowe, które pełnią funkcję połączeń międzynarodowych łącząc się w Węźle Bielańskim z autostradą A-4 oraz Autostradową Obwodnicą Wrocławia. Stanowią one obecnie główną południową bramę wjazdową do Wrocławia.

Drogi krajowe klasy GP stanowią uzupełnienie dróg szybkiego ruchu. Południowy zachód kraju, z jego północno-wschodnim krańcem łączy droga krajowa nr 8 (Budzisko – Kudowa-Słone), w której śladzie przebiegają przez gminę Kobierzyce trasy A8 i S8. Przez gminę przebiega także droga krajowa nr 35 (Wrocław – Wałbrzych - Golińsk). Droga ta przebiega przez gminy Sobótka, Kąty Wrocławskie i Kobierzyce, kończąc swój bieg na węźle Bielany Wrocławskie (skrzyżowanie z autostradą A4).

Rysunek 22 Schemat dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych w gminie Kobierzyce.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

W tabeli poniżej przedstawiono klasę i przebieg dróg wraz z ich długościami na terenie gminy.

Tabela 18 Drogi krajowe

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie gminy	Długość drogi na terenie gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
8	Od granicy miasta Wrocław - Bielany Wrocławskie oraz od Magnice-Kobierzyce-Cieszyce-Rolantowice-Jaszowice- Pustków Wilczkowski.	12,196	96,853	109,049	GP

8e	Łącznik od Magnic do AOW	1,387	0,00	1,387	GP
35	Od węzła „Kobierzyce” na AOW do granicy gminy	1,953	78,223	80,176	GP
35a	Obwodnica Tyńca Małego	4,690	0,000	4,690	GP
5	Wiadukt nad A-4 w Bielanych Wrocławskich – granica Wrocławia	0,592	369,846	370,438	GP
98	Od granicy gminy do węzła „Kobierzyce” na AOW	4,244	0,000	4,244	GP

Legenda: GP – drogi główne ruchu przyspieszonego

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad we Wrocławiu, 2019 r.

Drogi wojewódzkie

W zarządzie województwa dolnośląskiego na terenie gminy Kobierzyce znajdują się 2 drogi wojewódzkie: nr 346 relacji Środa Śląska – Oława oraz Nr 348 relacji Małuszów – Pietrzykowice.

Tabela 19 Drogi wojewódzkie w gminie Kobierzyce

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie Gminy	Długość drogi na terenie Gminy [km]	Kilometraż od	Kilometraż do	Klasa drogi
346	Owsianka - Wierzbice - Szczepankowice	5,652	36,138	41,79	G
348	Droga Krajowa Nr 35 – granica gminy Kobierzyce	3,200	0,000	3,200	G

Legenda: G – drogi główne. Źródło: DZDW we Wrocławiu, 2019 r.

Drogi powiatowe

Przez teren gminy Kobierzyce przebiega 19 dróg powiatowych. Sieć tych dróg pełni funkcje łączników dróg krajowych, połączeń między miejscowościami gminy czy z sąsiednimi gminami.

W tabeli poniżej podano zestawienie dróg powiatowych, zostały one również zaznaczone na mapie gminy Kobierzyce.

Tabela 20 Zestawienie dróg powiatowych*

Lp.	Nowy numer drogi	Klasy dróg	Przebieg drogi	Gmina	Kilometraż		Dł. drogi [km]	Dł. naw. twardej [km]
					od	do		
1.	1951D	Z	(Bielany Wr.) K8 – Ślęza – Wysoka gr. gminy (Wrocław)	Kobierzyce	0,000	4,030	4,030	4,030

2.	1955D	L	(Wrocław) gr. powiatu – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	6,320	8,720	2,400	2,400
3.	1960D	L	Kobierzyce - Pełczyce – 1956D (Wilczków)	Kobierzyce	0,000	2,045	6,741	4,696
4.	1963D	L	(Pustków Wilczkowski) K8 – 2075D (Tyniec nad Ślężą)	Kobierzyce	0,000	4,809	4,809	4,809
5.	1964D	L	(Pustków Wilczkowski) 1963D – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,000	0,750	0,750	0,750
6.	1970D	L	Granica gminy Kobierzyce Biskupice Podgórne (W 348)	Kobierzyce	1,900	3,750	1,850	1,850
7.	1971D	Z	(Tyniec Mały) K35– K8 (Domasław)	Kobierzyce	0,000	2,775	2,775	2,775
8.	1972D	Z	Domasław (dawna K8) – Księginice – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,000	2,775	2,775	2,775
9.	1974D	L	granica gminy Kobierzyce - Krzyżowice	Kobierzyce	1,233	2,563	1,330	1,330
10.	1977D	L	granica gminy Kobierzyce – Solna – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	0,471	5,771	5,300	5,300
11.	1978D	L	granica gminy Kobierzyce – DW 346	Kobierzyce	6,530	10,890	4,360	4,360
12.	1979D	L	(Wierzbie) W346 – K8 (Cieszycy)	Kobierzyce	0,000	2,000	2,000	2,000
13.	1980D	L	granica gminy Kobierzyce - Solna	Kobierzyce	4,500	5,320	0,820	0,820
14.	1983D	L	granica gminy Kobierzyce – DK 8 Rolantowice	Kobierzyce	0,782	4,665	3,883	3,883

15.	2016D	L	granica gminy Kobierzyce – DK-8 Małuszów	Kobierzyce	6,556	7,056	0,500	0,500
16.	2025D	L	granica powiatu – DK-35 Bielany Wrocławskie	Kobierzyce	0,000	0,263	0,263	0,263
17.	2075D	L	granica gminy Kobierzyce – Tyniec nad Ślężą – granica gminy Kobierzyce	Kobierzyce	48,869	52,555	3,686	3,686

Źródło: Starostwo Powiatowe we Wrocławiu, 2019 r.

*zgodne z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z dnia 14 maja 1999 r. ze zm.). Legenda: Z – drogi klasy Z (zbiorcze), L – drogi klasy L (lokalne).

Drogi gminne

Drogi gminne pełnią funkcję dodatkowych połączeń międzyosiedlowych oraz powiązań z drogami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi. Związane są one głównie z obsługą rolnictwa. Sieć dróg gminnych jest gęsta wynosi 73,83 km na 100 km² przy średniej w powiecie wrocławskim ziemskim wynoszącej 33,06, ich łączna długość wynosi 270,727 km. Są to drogi klasy „D” i „L”. Drogi klasy „L” przeznaczone są do obsługi lokalnej o małym ruchu, posiadające jezdnie dwupasmowe, dwukierunkowe, obsługujące przyległe zagospodarowanie terenu bez ograniczeń. Drogi klasy „D” stanowią dojazdy do pól, charakteryzują się jezdnią jednopasmową dwukierunkową z mijankami lub bez mijanek. Ich stan jest zadowalający, większość posiada nawierzchnie asfaltowe oraz gruntowe utwardzone klasy „D” i „L”. W latach 2011 - 2019 zaliczone zostały do kategorii dróg gminnych drogi pozbawione kategorii dróg powiatowych oraz krajowych, które wykazane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 21 Drogi gminne publiczne przekazane przez Powiat Wrocławski oraz GDDKiA.

Lp.	Nowy numer drogi	Klasy dróg	Przebieg drogi	Gmina	Kilometraż od	Kilometraż do	Dł. drogi [km]	Dł. naw. twardej [km]
1.	121123D	L	(Ślęża) 1951D – A4 (Ślęża) (była droga powiatowa 1952D)	Kobierzyce	0,000	0,792	0,792	0,792
2.	121124D	L	Tyniec Mały – K35 (była droga powiatowa 1958)	Kobierzyce	0,000	0,330	0,330	0,330
3.	121125D	L	(Pełczyce) 1960D – 1962D (Kuklice) (była droga powiatowa 1961D)	Kobierzyce	0,000	1,896	1,896	1,896
4.	121126D	L	(Bąki) 1975D – 1950D (Królikowice) (była droga powiatowa 1976D)	Kobierzyce	0,000	1,786	1,786	1,786
5.	121127D	L	(Solna) 1977D – K8 (Cieszce) (była droga powiatowa 1981D)	Kobierzyce	0,000	4,058	4,058	4,058
6.	121128D	L	(Kobierzyce) K8 – Kuklice – W346 (Szczepankowice) (była droga powiatowa 1962D)	Kobierzyce	0,000	3,946	3,946	3,946
7.	121129D	L	DW -348 - Tyniec Mały droga gminna (dawna DK-35) (była droga powiatowa 1970D)	Kobierzyce	3,750	6,065	2,315	2,315

8.	121130D	L	(Krzyżowice) 1950D – Bąki – W346 (Owsianka) (była droga powiatowa 1975D)	Kobierzyce	0,000	3,945	3,945	3,945
9.	121131D	L	droga od skrzyż. z drogą wojewódzką nr 348 do obwodnicy Tyńca Małego – droga na działkach o nr. ewid.: 10/1, 10/2, 10/6, 10/7 obr. Biskupice Podgórne	Kobierzyce	0,000	1,500	1,500	1,500
10.	121132D	L	Królikowice (1950D) – Kobierzyce (DK-8) (była część drogi powiatowej 1960D)	Kobierzyce	0,000	2,045	2,045	2,045
11.	121133D	L	(Wierzbice) W346 – K8 (Cieszycy) (była droga powiatowa 1979D)	Kobierzyce	0,000	2,000	2,000	2,000
12.	121134D	L	Wierzbice – Królikowice - droga na działkach o nr. ewid.: 34/2 obręb Wierzbice oraz 241, 243, 250/1, 244, 249/1, 258 obręb Królikowice (były odcinek drogi powiatowej nr. 1950)	Kobierzyce	3,700	8,600	4,900	4,900
13.	121135D	L	(Krzyżowice) 1950D – Żerniki Małe-K35 (Tyniec Mały) (była droga powiatowa 1973D)	Kobierzyce	0,000	4,183	4,183	4,183
14.	121136D	L	Krzyżowice – Nowiny – Królikowice (droga na działkach o nr. ewid.: 122 obręb Krzyżowice- Wierzbice, 62, 63, 64/2, 64/3 obręb Nowiny oraz 256/2 obręb Królikowice) – były odcinek drogi powiatowej nr 1950	Kobierzyce	0,000	3,700	3,700	3,700
15.	121137D	L	(Żerniki Małe) 1973D – Raclawice Wielkie – Chrzanów – Magnice – granica gminy Kobierzyce (były odcinek drogi powiatowej 1959D)	Kobierzyce	0,000	3,750	3,750	3,750
16.	1983D*	L	granica gminy Kobierzyce – DK 8 Rolantowice	Kobierzyce	0,782	4,665	3,883	3,883
Razem:								45,029

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

* numeracja dróg powiatowych, które zostały przekazane gminie Kobierzyce i uzyskały kategorie dróg gminnych. W roku 2019 zostanie nadana tym drogom numeracja dróg gminnych publicznych.

Tabela 22 Pozostałe drogi gminne w gminie Kobierzyce – wykaz długości w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Miejscowość	Szerokość drogi właściwej [m]	Długość na terenie gminy [km]
	Bąki	3-5	0,195
	Bielany Wrocławskie	3-5	29,565
	Biskupice Podgórne	3-5	0,340
	Chrzanów	3-5	2,535
	Cieszycy	3-5	2,337

	Dobkowice	3-5	1,875
	Domasław	3-5	13,513
	Jaszowice	3-5	1,770
	Kobierzyce	3-5	11,720
	Królikowice	3-5	2,282
	Krzyżowice	3-5	3,680
	Księginice	3-5	3,474
	Kuklice	3-5	1,928
	Magnice	3-5	1,807
	Małuszów	3-5	0,859
	Nowiny	3-5	1,416
	Owsianka	3-5	1,000
	Pelczyce	3-5	4,864
	Pustków Wilczkowski	3-5	4,064
	Pustków Żurawski	3-5	2,022
	Racławice Wielkie	3-5	3,090
	Rolantowice	3-5	0,466
	Solna	3-5	1,156
	Szczepankowice	3-5	1,732
	Ślęza	3-5	5,893
	Tyniec Mały	3-5	20,082
	Tyniec Nad Ślężą	3-5	1,750
	Wierzbice	3-5	4,769
	Wysoka	3-5	8,054
	Żerniki Małe	3-5	5,030
	Żurawice	3-5	2,651
	Pozostałe drogi gminne - odcinki łączące poszczególne miejscowości	3-5	79,779
Razem:			225,698

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Geograficzne położenie, u zbiegu dwóch międzynarodowych szlaków komunikacyjnych, bliskość dużego miasta i znacznie zmodernizowana w ostatnich latach sieć komunikacyjna - dwie obwodnice - Magnic i Tyńca Małego oraz połączenie z obwodnicą autostradową miasta Wrocławia stanowią o bardzo dużej atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Słabą stroną jest brak alternatywy dla autobusowego transportu publicznego, jaką mogłaby być szybka kolej podmiejska łącząca gminę Kobierzyce z Wrocławiem. Rozwój linii kolejowej z Wrocławia na południe województwa dolnośląskiego w kierunku Sobótki i Świdnicy przez Kobierzyce zmniejszyłby ruch samochodowy na przeciążonych i niebezpiecznych drogach nr: 35 i nr: 8.

Jedną z głównych inwestycji drogowych na terenie gminy jest planowana do realizacji budowa nowego węzła autostradowego, który w przyszłości umożliwiłby zmianę przebiegu DK35 (pominięcie wsi Małuszów, Tyniec Mały i Bielany Wrocławskie).

Gmina Kobierzyce to również teren, po którym przebiegać będzie droga ekspresowa S8 Wrocław – Kłodzko – granica Państwa wraz z budową obwodnic miejscowości.

Kolejną inwestycją ważną z punktu widzenia rozwoju sieci dróg na terenie gminy jest modernizacja drogi wojewódzkiej nr 346 w celu uzyskania pełnych parametrów drogi klasy „G” - główna (będzie to jednocześnie obwodnica Wierzbic).

Na kształt systemu drogowego w gminie Kobierzyce wpłynie ponadto ukończenie inwestycji pn.: „Wschodnia Obwodnica Wrocławia”, która powstaje na terenie gmin Długołęka (od łącznika Długołęka z DK98), Czernica, Kobierzyce, Siechnice i Wrocław (połączenie z węzłem Bielany Wrocławskie), w ciągu drogi DW455. Na terenie gminy Czernicy oraz gminy Siechnice inwestycja została już zakończona. Na terenie Kobierzyc będzie ona poprowadzona wzdłuż granicy z Wrocławiem, po północnej stronie gminy.

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Komunikacja autobusowa

Komunikacja zbiorowa na terenie gminy realizowana jest głównie w oparciu o międzygminną komunikację autobusową.

Przewozy pasażerskie

Od 2008 roku działa dofinansowywana z budżetu gminy Kobierzycy międzygminna komunikacja autobusowa. Głównym celem utworzenia komunikacji międzygminnej było skomunikowanie wszystkich miejscowości gminy z Kobierzycami, gdzie swoją siedzibę mają szkoły, przedszkole, ośrodek zdrowia, bank itp. oraz z miastem Wrocław. Zapewniony został także dojazd do Kobierzyc, które pełnią funkcję przesiadkową, jak również zapewniają mieszkańcom dostęp do usług publicznych, których nie ma w mniejszych miejscowościach. Gmina Kobierzycy poza własną komunikacją autobusową finansuje dodatkowo w dużym stopniu wrocławską linię podmiejską 612 i 112. Obecnie funkcjonuje 6 linii dziennych: 812, 852, 862, 872, 882, 892 oraz jedna linia nocna N62. Główne założenia komunikacji międzygminnej to: objęcie komunikacją zbiorową wszystkich miejscowości w gminie, dowóz mieszkańców gminy do głównych punktów przesiadkowych na terenie Wrocławia: pętla Krzyki, dworzec kolejowy i autobusowy, wspólne bilety miesięczne uprawniające do przejazdów komunikacją kobierzycką i wrocławską tzw. bilet aglomeracyjny, jednolita kolorystyka autobusów (w barwach herbu gminy Kobierzycy: zielony, żółty, czerwony wraz z naklejonym herbem gminy), pojemność autobusów dostosowana do potrzeb przewozowych, sześć regularnych linii autobusowych oraz linia nocna. Linie nr 812, 852, 862, 872, 882 i 892 tworzą główny układ komunikacyjny. Istnieje przy tym koncepcja rozszerzenia zasięgu linii nocnej N62 poprzez modyfikację jej trasy, dzięki czemu komunikacja nocna sięgnęłaby do Tyńca Małego, Tyńca nad Ślężą i Krzyżowic.

Autobusowa komunikacja gminna uzupełniana jest przez prywatnych przewoźników, jednak na przestrzeni ostatnich lat częstotliwość oraz zakres świadczonych usług przewozowych przez te podmioty uległa znacznemu zmniejszeniu. Miejscowości: Bielany Wrocławskie, Ślęza i Wysoka posiadają połączenie z miastem Wrocław przez linie podmiejskie nr: 612 i 112. Są one objęte dotacją celową w zakresie ich funkcjonowania na terenie gminy Kobierzycy.

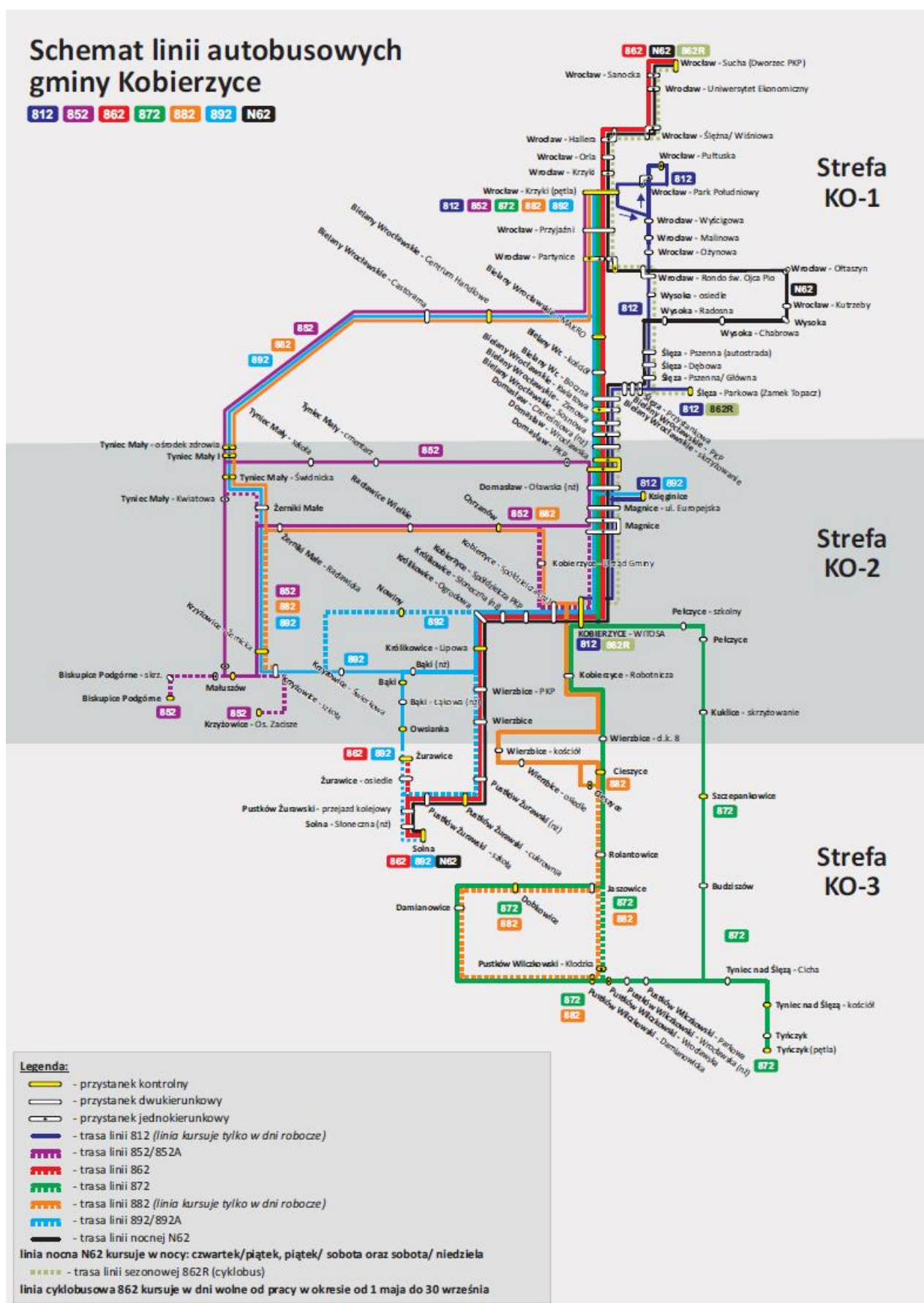
Inne ważne połączenia autobusowe realizowane na terenie gminy, to:

- linia 602 i linia 607- połączenie Wrocławia z Biskupicami Podgórnymi,
- połączenie Wrocławia z Aleją Bielany (składające się z dwóch linii: od Dworca Autobusowego oraz od ul. Legnickiej),
- linia 133 - połączenie Wrocławia z Centrum Handlowym Auchan w Bielanych Wrocławskich.

Sezonowa linia 862R - "rowerowa"

Z dniem 01.05.2018 r. uruchomiono sezonową linię 862R. Linia ta kursuje tylko i wyłącznie w dni wolne, tj. soboty, niedziele i święta od maja do końca września. Na linii 862R kursują autobusy z przyczepkami umożliwiającymi przewóz rowerów.

Rysunek 23 Schemat linii autobusowych międzygminnej komunikacji zbiorowej na terenie gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Od 1 stycznia 2019 r. w gminie Kobierzyce obowiązuje bezpłatna komunikacja dla uczniów. Od tego dnia do zwolnionych z opłat za przejazdy komunikacją gminną dołączyły także:

- dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia szkoły podstawowej, ponadpodstawowej, policealnej lub ponadpodstawowej szkoły zagranicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia,
- dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia.

Podsumowanie

W obszarze komunikacji publicznej głównym celem gminy Kobierzyce jest sprawne i skoordynowane zarządzanie całością infrastruktury transportowej, która pozwoli na właściwą realizację polityki transportowej. W dokumentach planistycznych gminy najwięcej zapisów dotyczy rozwoju transportu zbiorowego. Jednym z celów jest obsługa komunikacyjna Wysokiej i Ślęzy komunikacją zbiorową. Wyzwaniem na polu komunikacji zbiorowej będzie w ciągu najbliższych lat integracja rozkładów jazdy, taryf przewozowych oraz ułatwianie przesiadek pomiędzy systemami transportowymi.

Gmina Kobierzyce w 2018 roku podpisała z Wrocławiem list intencyjny w sprawie budowy linii tramwajowej z pętli Wrocław Ołtaszyn w kierunku Wysokiej.

Komunikacja kolejowa

Istniejąca siatka połączeń kolejowych zapewnia obsługę komunikacyjną i dogodne połączenie z Wrocławiem niemal wszystkim gminom leżącym w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Gmina Kobierzyce, podobnie jak gmina Sobótka, stanowią wyjątek. Przebiega przez nie linia 285 Wrocław Główny – Świdnica Przedmieście, ale obecnie nie jest po niej prowadzony ruch pociągów w obszarze przewozów osobowych. Linia kolejowa, jednotorowa z Wrocławia do Świdnicy jest obecnie wykorzystywana jedynie do transportu towarowego. Linia kolejowa nr 310 jest nieczynna, w kwietniu 2019 r. podpisano protokół przejęcia tej linii przez samorząd województwa dolnośląskiego. W roku 2019 urząd województwa dolnośląskiego podjął decyzję o rozpoczęciu modernizacji linii kolejowej nr 285. Uruchomienie przewozów po zakończeniu prac ma zapewnić dogodne i szybkie połączenie gminy Kobierzyce z Wrocławiem. W ramach tej inwestycji torowisko zostanie wyremontowane tak, aby zapewnić ruch pociągów z prędkością 100 km/h.

Tabela 23 Linie kolejowe na terenie gminy Kobierzyce

Lp.	Linia kolejowa	Przebieg	Prędkość dopuszczalna [km/h]	Korytarz	Gmina ZIT	Uwagi
1	285	Wrocław Główny - Świdnica Przedmieście	80	-	Kobierzyce, Sobótka	przywrócenie ruchu do 2021 roku
2	310	Kobierzyce - Piława Górna	-	-	Kobierzyce	nieczynna od 2001 roku

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

W gminie Kobierzyce jako priorytet w działaniach na rzecz systemu kolejowego, należy przyjąć konieczność zapewnienia rezerwy terenowej pod budowę drugiego toru na linii 285 na odcinku Wrocław – Kobierzyce z uwagi na możliwość zwiększenia częstotliwości kursowania pojazdów szynowych na tym odcinku.

Z rozwoju sieci transportu publicznego wynika potrzeba inwestowania w parkingi przesiadkowe, które powinny się znaleźć przy stacjach i przystankach kolejowych. Istotna jest ich realizacja w węzłach głównych z zapewnieniem odpowiedniej liczby miejsc dla samochodów osobowych.

Sieć dróg rowerowych

Drogi rowerowe – trasa T3

Gmina Kobierzyce posiada wytyczoną sieć tras rowerowych. Trasa T3 od Kobierzyc do granic Wrocławia, przebiega w części po wydzielonych drogach dla rowerów, a w części po drogach lokalnych o małym natężeniu ruchu.

Oznakowanie trasy wynika z planowanego połączenia obecnej trasy z centrum Wrocławia. W przyszłości po wybudowaniu trasy rowerowej wzdłuż ulicy Karkonoskiej możliwy będzie dojazd do centrum miasta. Na odcinku Kobierzyce–Wrocław Główny, w dni wolne od pracy w okresie maj - wrzesień kursuje tzw.: cyklobus, czyli specjalny autobus z przyczepą na rowery. Załadunek i wyładunek rowerów możliwy jest oprócz przystanków końcowych – dworzec w Kobierzycach i przystanek obok Dworca Głównego we Wrocławiu (około 100 m od wejścia tylnego przy ul. Suchej w kierunku ul. Hubskiej), także w Ślęzie koło Zamku Topacz i na pętli Wrocław Krzyki. Przewiduje się, że cyklobus będzie kursował do czasu przywrócenia przewozów pasażerskich na linii kolejowej nr 285, co jest planowane w 2021 r. Wówczas przewóz rowerów odbywać się będzie w szynobusach przewoźników kolejowych. T3 wykorzystuje część wybudowanych dróg dla rowerów w Węźle Bielańskim. W 2018 r. powstało tam ponad 4,5 km dróg dla rowerów i ponad 2,5 km chodników. Trwa realizacja dokumentacji projektowej przebudowy drogi Kobierzyce - Chrzanów, w ramach której przewiduje się przełożenie trasy T3 na nowy ciąg pieszo-rowerowy.

Trasy K1 i K2

Gmina Kobierzyce wytyczyła również trasy rowerowe na południu, gdzie ruch samochodowy jest mniejszy. Trasy prowadzą po lokalnych drogach o małym natężeniu. Na odcinku Kobierzyce-Królikowice w 2017 roku wybudowano ciąg pieszo-rowerowy. Natomiast w 2019 roku zakończono inwestycję ciągu pieszo-jezdnego łącząc Kobierzyce i Pełczyce.

Trasy K1 i K2 to większa i mniejsza pętla na południu gminy. Trasy te posiadają dwa newralgiczne punkty: przecięcia z drogą krajową nr 8 oraz z drogą wojewódzką nr 346. Czynione są starania, aby w miarę upływu lat takie niebezpieczeństwa i utrudnienia ograniczać. W Wierzbicach i Królikowicach trasy nie prowadzą już główną drogą, ale nowymi bocznymi ulicami.

Rysunek 24 Trasy rowerowe na terenie gminy Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Jednym z wyzwań, przed jakimi staje gmina Kobierzyce, jest poprawa transportowej mobilności mieszkańców gminy w ramach kompleksowej strategii promowania i rozwoju transportu rowerowego. Działania gminy wpisują się również w koncepcję rozwoju sieci dróg rowerowych we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (ZIT WrOF), gdzie transport niskoemisyjny jest jednym z istotnych obszarów współdziałania gmin leżących w pobliżu Wrocławia. Przykładem takiej współpracy była realizacja projektu partnerskiego pn. „Budowa sieci dróg dla rowerów na terenie gmin Kobierzyce i Wrocław”.

Sieć tras rowerowych na obszarze wrocławskiego obszaru funkcjonalnego, wyłączając obszar Wrocławia, jest niestety wciąż słabo rozwinięta i nie łączy się w spójny system. Wyjątek w tym zakresie stanowi trasa oznaczona w ramach systemu aglomeracyjnego relacji Kobierzyce – Wrocław.

Wyzwania gminy:

- inwestycje w rozwój obiektów towarzyszących (obiektów Bike&Ride, wiat rowerowych, samoobsługowych stacji naprawczych),
- promocja roweru jako środka transportu.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz 8 ust. 1-3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.) w obecnie funkcjonującym systemie edukacyjnym wychowanie przedszkolne oraz kształcenie na poziomie szkolnictwa podstawowego należy do zadań własnych gminy.

W nowoczesnej gospodarce rynkowej jednym z najważniejszych czynników konkurencyjności regionu jest jakość zasobów ludzkich rozumiana jako kwalifikacje zawodowe. Kształcenie staje się procesem trwającym od dzieciństwa poprzez cały okres życia zawodowego, co wymaga sprawnego systemu edukacji dostosowanego do indywidualnych potrzeb i rynku pracy.

Znaczącą rolę w podnoszeniu poziomu wykształcenia i rozwoju regionu odgrywa edukacja przedszkolna oraz dynamicznie rozwijająca się edukacja szkolna.

Gmina Kobierzyce jest organem prowadzącym dla 8 jednostek oświatowych, w tym: dla 4 zespołów szkolno-przedszkolnych, 2 szkół podstawowych, 2 przedszkoli. Na terenie gminy funkcjonują także 2 szkoły ponadpodstawowe podlegające powiatowi wrocławskiemu.

Przedszkola

Rozwój społeczny i ekonomiczny na terenie gminy powoduje wzrost potrzeb mieszkańców w zakresie dostępności miejsc wychowania przedszkolnego. Na terenie gminy funkcjonuje 6 przedszkoli publicznych zlokalizowanych w miejscowościach: Kobierzyce, Ślęza, Bielany Wrocławskie, Wysoka, Tyniec Mały, Pustków Żurawski oraz punkt przedszkolny zlokalizowany w Pustkowie Wilczkowskim.

Liczba dzieci w przedszkolach jest optymalna w stosunku do możliwości lokalowych. Liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz przygotowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach przedstawia tabela poniżej.

Ponadto przy 5 szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne, w których realizowane jest roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne. Pod względem technicznym i wyposażenia przedszkola są na bardzo dobrym poziomie. W związku ze stałym napływem nowych mieszkańców liczba zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach stale rośnie. Wobec powyższego gmina Kobierzyce podejmuje działania związane z rozwojem infrastruktury oświatowej. Edukacja przedszkolna prowadzona jest także w innych formach wychowania przedszkolnego tj. w punkcie przedszkolnym. Niepubliczne placówki oświatowe uzupełniające sieć publicznych przedszkoli na terenie gminy, to 5 przedszkoli oraz 6 punktów przedszkolnych w miejscowościach: Tyniec Mały, Ślęza, Wysoka, Bielany Wrocławskie i Żurawice.

Tabela 24 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach w gminie Kobierzyce w latach 2017-2020.

Lp.	Placówka	2017/2018			2018/2019			2019/2020		
		poniżej kl. "0"	kl. "0"	razem	poniżej kl. "0"	kl. "0"	razem	poniżej kl. "0"	kl. "0"	razem
1	Przedszkole Samorządowe w Kobierzycach	91	-	91	140	-	140	166	17	183
2	Przedszkole Samorządowe w Ślęzie	184	25	209	160	46	206	155	47	202
3	Przedszkole Samorządowe w ZSP w Bielanych Wrocławskich	16	42	58	49	48	97	91	45	136
4	Przedszkole Samorządowe w ZSP w Tyńcu Małym	144	59	203	147	65	212	147	65	212
5	Przedszkole Samorządowe w Pustkowie Żurawskim	69	21	90	54	21	75	49	23	72
6	Przedszkole Samorządowe w ZSP w Wysokiej	217	91	308	218	104	322	150	68	218
7	Szkoła Podstawowa w Kobierzycach	-	55	55	-	65	65	-	53	53
8	Punkt Przedszkolny oraz Szkoła Podstawowa w Pustkowie Wilczkowskim	8	23	31	20	23	43	22	25	47
RAZEM		729	316	1 045	788	372	1 160	780	343	1 123

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Kobierzyce funkcjonuje 6 szkół podstawowych, z tego 4 w zespołach szkolno-przedszkolnych w: Bielanych Wrocławskich, Wysokiej, Tyńcu Małym, Pustkowie Żurawskim oraz 2 samodzielne szkoły podstawowe w: Kobierzycach i Pustkowie Wilczkowskim. Tendencję wzrostową liczby uczniów w placówkach oświatowych znajdujących się na terenie gminy Kobierzyce powoduje wysoki wskaźnik migracji ludności.

Tabela 25 Liczba uczniów w gminie Kobierzyce w latach 2016 –2019 w podziale na typ szkół

Lp.	Lokalizacja placówki	Typ szkoły	2017/2018	2018/2019	2019/2020
1	Bielany Wrocławskie	szkoła podstawowa	419	487	523
		gimnazjum	127	77	-
2	Kobierzyce	szkoła podstawowa	400	453	461
		gimnazjum	166	63	-
3	Pustków Wilczkowski	szkoła podstawowa	68	85	92
4	Pustków Żurawski	szkoła podstawowa	120	129	132
5	Tyniec Mały	szkoła podstawowa	372	443	493
6	Wysoka	szkoła podstawowa	542	698	779
		SZKOŁY PODSTAWOWE	1 921	2 295	2 480
		GIMNAZJA	293	140	-
		RAZEM	2 214	2 435	2 480

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2020 r.

Szkoły mieszczą się w nowoczesnych, funkcjonalnych obiektach wybudowanych lub odremontowanych przez gminę Kobierzyce. Stwarza to bardzo dobre warunki do prawidłowej realizacji procesu dydaktycznego dzięki wyposażeniu w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz pracownie informatyczne i biblioteki. Każda ze szkół posiada również dobre warunki do realizacji zajęć sportowych - sale gimnastyczne i boiska szkolne, w tym boiska wielofunkcyjne.

Gmina gwarantuje dzieciom i młodzieży bezpieczną drogę do szkoły poprzez zapewnienie bezpłatnego transportu. Ponad 60% uczniów dojeżdża do szkół gminnych. Szkoły oferują bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, w tym: edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych, a także z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Gmina realizuje program pomocy materialnej uczniom, w tym: stypendia socjalne, zasiłki szkolne, dożywianie, dofinansowanie zakupu podręczników. Środki na ten cel pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

Uczniowie osiągają dobre wyniki nauczania na egzaminach końcowych klas VIII oraz dotychczasowych sprawdzianach klas VI i egzaminach gimnazjalnych. Na przestrzeni ostatnich lat zarówno w przypadku egzaminów gimnazjalnych jak i sprawdzianu szóstych klas gmina Kobierzyce była powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej.

Tabela 26 Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty szkół podstawowych w latach 2014-2017

Sprawdzian końcowy kl. VI	Gmina Kobierzyce	Województwo Dolnośląskie	Polska
Wynik w r. szk. 2014/2015	71,2	66,0	67
Wynik w r. szk. 2015/2016	71,2	61,4	63
Wynik w r. szk. 2016/2017	-	-	-

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, 2019 r.

Tabela 27 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019.

Sprawdzian końcowy kl. VIII	Język polski	Matematyka	Język angielski
Gmina Kobierzyce	61,1	43,4	59,9
Województwo Dolnośląskie	67,5	56,0	68,8
Polska	63,0	45,0	59,0

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, 2019 r.

Tabela 28 Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2016-2019

Wyszczególnienie	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski	
	j. pol.	hist., WOS	matem.	przed. przyrod.	podst.	rozs.
Wynik w r. szk. 2016/2017						
Gmina Kobierzyce	75,9	58,4	56,6	57,2	73,9	56,2
Województwo Dolnośląskie	68,1	58,4	45,4	51,0	67,1	50,7
Polska	69,0	58,4	47,0	52,0	67,0	49,0
Wynik w r. szk. 2017/2018						
Gmina Kobierzyce	74,7	64,3	55,7	60,8	72,5	54,8
Województwo Dolnośląskie	67,1	57,8	50,5	55,1	68,7	53,2
Polska	68,0	59,0	52,0	56,0	68,0	52,0
Wynik w r. szk. 2018/2019						
Gmina Kobierzyce	69,2	63,8	51,9	53,7	78,2	62,4
Województwo Dolnośląskie	61,3	58,0	41,2	49,0	68,9	54,5
Polska	63,0	59,0	43,0	49,0	68,0	53,0

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu, 2019 r.

Zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. –przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949) z dniem 1 września 2017 r. każda dotychczasowa sześciolletnia szkoła podstawowa stała się ośmioletnią szkołą podstawową kończącą się egzaminem ósmoklasisty. Pierwszy egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w roku szkolnym 2018/2019 w drugiej połowie kwietnia 2019.

W gminie Kobierzyce za cel strategiczny stawia się stworzenie warunków do wyposażenia uczniów w wiedzę i umiejętności, które pozwolą im osiągnąć korzyści w dalszej edukacji i życiu osobistym, działać aktywnie i twórczo we współczesnym świecie, a także kształtować u dzieci i młodzieży postawy dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne.

Misją szkół jest wychowanie ucznia dążącego do stałego poszerzania swojej wiedzy i umiejętności, mającego poczucie własnej wartości, szanującego siebie i innych, gotowego sprostać wymaganiom współczesnego świata, a jednocześnie wrażliwego, kreatywnego, otwartego na oczekiwania środowiska. W pracy dydaktycznej priorytetem jest nauczanie języków obcych od najmłodszych klas szkoły podstawowej oraz wykorzystywanie technologii informatycznej w procesie dydaktycznym.

Kadra pedagogiczna w przedszkolach i szkołach podstawowych w roku szkolnym 2019/2020 liczy łącznie 427 nauczycieli zatrudnionych na pełne i niepełne etaty. Kadre pedagogiczną stanowią nauczyciele o wysokich kwalifikacjach zawodowych.

Przy obiektach szkolnych znajdują się wielofunkcyjne boiska do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki ze sztuczną nawierzchnią. Dostępne są także bieżnie, skocznie do skoku w dal i rzutnie do pchnięcia kulą. Każda ze szkół posiada salę gimnastyczną, a szkoła w Kobierzycach korzysta także z Hali Sportowo-Widowiskowej im. Adama Wójcika. W miejscowości Tyniec Mały znajduje się kompleks sportowy wybudowany w ramach Programu Orlik 2012.

Pozostałe placówki edukacyjne

Powiatowy Zespół Szkół Nr 1 w Krzyżowicach

Powiatowy Zespół Szkół Nr 1 swoją siedzibę ma w zabytkowym pałacu w Krzyżowicach. Jego organem prowadzącym jest powiat wrocławski.

W skład Powiatowego Zespołu Szkół Nr 1 w Krzyżowicach wchodzi:

1) Technikum o kierunkach kształcenia:

- technik geodeta,
- technik logistyk,
- technik architektury krajobrazu,
- technik weterynarii,
- technik rolnik,
- technik hodowca koni,
- technik hotelarstwa.

2) Branżowa szkoła I stopnia:

- klasa wielozawodowa (automatyk i elektromechanik, fryzjer, kucharz, sprzedawca, piekarz)

Zespół Szkół Specjalnych w Wierzbicach

Zespół Szkół Specjalnych w Wierzbicach jest placówką publiczną, a jej organem prowadzącym jest powiat wrocławski. Szkoła przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

1) Szkoła Podstawowa:

- oddziały z egzaminem po klasie VIII
- oddziały dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym

2) Liceum Ogólnokształcącego:

- prowadzone dla młodzieży z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną, z możliwością przystąpienia do egzaminu maturalnego

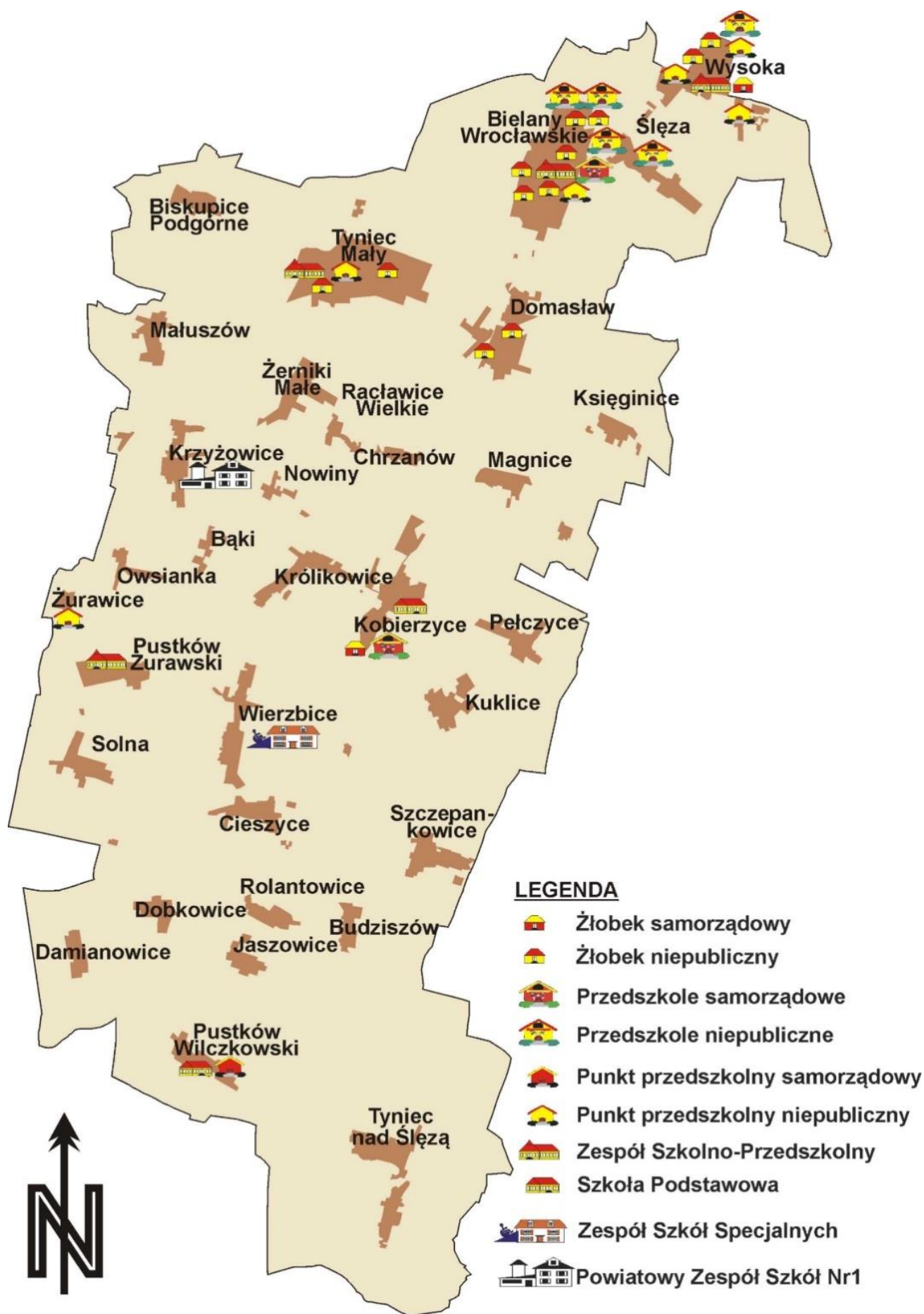
Gmina świadczy usługi transportowe na rzecz uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy Kobierzyce do placówek szkolno-wychowawczych i szkół we Wrocławiu, Wierzbicach i Kątach Wrocławskich oraz zwraca koszty dowozu uczniów niepełnosprawnych przez rodziców do placówek.

Żłobki

Gmina Kobierzyce wychodząc naprzeciw potrzeb mieszkańców utworzyła Kobierzycki Zespół Żłobków, który tworzą 2 placówki opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Należy zaznaczyć, że żłobki prowadzą działalność opiekuńczą i nie wchodzi one w skład systemu edukacji.

W dwóch żłobkach objęto opieką 165 dzieci w wieku do 3 lat. Do żłobka gminnego w Kobierzycach uczęszcza 75 dzieci, natomiast do żłobka gminnego w Wysokiej uczęszcza 90 dzieci. Gmina dokłada wszelkich starań, by najmłodszy mieszkańcy mieli zapewnioną jak najlepszą opiekę.

W Kobierzyckim Zespole Żłobków wspomaga się także rozwój i wczesną edukację dziecka zgodnie z jego potrzebami. Na terenie gminy Kobierzyce działa również 13 niepublicznych żłobków, do których uczęszcza 210 dzieci.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Zgodnie z celem strategicznym gmina Kobierzyce podejmuje działania w kierunku podnoszenia poziomu edukacji. Szczególnie ważne jest także wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich m.in. poprzez różnorodne formy kształcenia czy zabezpieczenia dostępu do sieci internetowej. Wyrównywanie szans edukacyjnych odbywa się poprzez dostosowanie liczby i rodzaju zajęć do obowiązujących standardów edukacyjnych oraz potrzeb i możliwości uczniów.

Do realizacji tych celów przewiduje się podjąć określone działania, w tym:

- działania zabezpieczające infrastrukturę edukacyjno–sportową,
- działania polegające na podnoszeniu jakości funkcjonowania oświaty w gminie zgodnie z nowoczesnymi standardami kształcenia.

Zadania, jakie spoczywają na gminie w zakresie edukacji, wymagają poniesienia nakładów finansowych. W związku z tym gmina pozyskuje fundusze lub realizuje projekty w partnerstwach z innymi podmiotami zarówno z sektora publicznego jak i społecznego.

KULTURA, SPORT, REKREACJA

Kultura

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1990 nr 142 poz. 1591 z poz. zm.) prowadzenie działań w zakresie kultury stanowi zadanie własne gminy. Na terenie gminy działa instytucja kultury - Kobierzycki Ośrodek Kultury (KOK). Obiekt ten składa się z biur administracyjnych, sali zajęciowych przeznaczonych dla uczestników sekcji oraz kół zainteresowań, kawiarni oraz biblioteki.

Główne cele działania Kobierzyckiego Ośrodka Kultury:

- wychowanie do uczestnictwa w kulturze,
- wychowanie regionalne i patriotyczne,
- organizacja czasu wolnego,
- zapewnienia możliwości rozwoju i samorozwoju poprzez zagwarantowanie szerokiej oferty zajęć dodatkowych dostosowanych do wieku, możliwości i uzdolnień uczestników.

W swojej działalności KOK realizuje przedsięwzięcia przeznaczone dla mieszkańców gminy. Zadania są ukierunkowane na rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej, przygotowanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtowanie wzorców i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze, a także realizuje zadania z zakresu profilaktyki i edukacyjnej opieki wychowawczej.

KOK jest organizatorem uroczystości związanych z tradycjami i świętami narodowymi, a także imprez okolicznościowych.

Ośrodek kultury prowadzi też zajęcia dla dzieci i młodzieży w świetlicach profilaktyki środowiskowej w miejscowościach gminy Kobierzyce, realizując program profilaktyki zgodnie z założeniami gminy. W oparciu o posiadaną bazę, KOK prowadzi również zajęcia sekcji w: Ślęzie, Tyńcu Małym oraz w Kobierzycach.

Biblioteki

Ważną rolę w rozwoju czytelnictwa w gminie Kobierzyce pełni Biblioteka Kobierzyckiego Ośrodka Kultury z dobrze rozbudowaną siecią filii bibliotecznych w następujących miejscowościach: Bielany Wrocławskie, Jaszowice, Tyniec Mały, Wierzbice, Tyniec nad Ślężą oraz punktem bibliotecznym w Pustkowie Żurawskim. Celem jest gromadzenie zbiorów poprzez zakup nowości wydawniczych, opracowanie, przechowywanie i ochrona księgozbiorów, a także udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie zbiorów na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych dla wszystkich czytelników.

Biblioteki prowadzą różnorodne tematycznie księgozbiory (według zapotrzebowań czytelników) i udostępniają je czytelnikom w dwojakiej formie: wypożyczeń na zewnątrz i korzystania ze zbiorów na miejscu. Stan księgozbiorów bibliotek na dzień 30.09.2019 r. wyniósł 67 505 woluminów.

Świetlice Profilaktyki Środowiskowej

Kobierzycki Ośrodek Kultury realizuje Program Świetlic Profilaktyki Środowiskowej w miejscowościach: Damianowice, Dobkowice, Domasław, Jaszowice, Krzyżowice, Kobierzyce, Królikowice, Kuklice, Magnice, Owsianka, Pełczyce, Pustków Żurawski, Solna, Szczepankowice, Ślęza, Tyniec Mały, Tyniec nad Ślężą, Wierzbice, Żerniki Małe.

Celem działania jest przygotowanie dzieci i młodzieży do odpowiedzialności społecznej i osobistego rozwoju, dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach, jakie ze sobą niosą używki (papierosy, alkohol i narkotyki), rozwijanie umiejętności współpracy oraz wzmacnianie więzi, zapewnienie ciekawych form spędzania wolnego czasu, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, a także pomoc w trudnościach edukacyjnych.

Podsumowanie

Kobierzycki Ośrodek Kultury zachęca mieszkańców do korzystania z oferty kulturalnej, a także stwarza takie działania, które edukują społeczeństwo lokalne poprzez np. konkursy, spotkania. Ośrodek kultury wprowadza nowe, różnorodne projekty w swoim programie, które uwzględniają dotychczasowe sprawdzone formy, a także wprowadzają nowe technologie.

Sport

Kobierzycki Ośrodek Sportu i Rekreacji

Kobierzycki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kobierzycach działając od czerwca 2017 r. jako jednostka budżetowa gminy Kobierzyce, realizuje zadania gminy w obszarze sportu i rekreacji. Zadania KOSiR zostały nakreślone w statucie jednostki, a uszczegółowione w regulaminie organizacyjnym.

Jednym z głównym zadań KOSiR jest organizacja sekcji sportowych. KOSiR prowadzi zajęcia dla niepełnoletnich i pełnoletnich mieszkańców gminy Kobierzyce z różnych dziedzin sportowych.

Od 2018 r. w KOSiR działa sekcja piłki nożnej pod nazwą Akademia Piłkarska Gminy Kobierzyce dająca możliwość dodatkowego, nieodpłatnego udziału w zajęciach dzieciom. W ramach Akademii powołano 2 grupy szkoleniowe piłki nożnej w kategoriach dziecięcych żak i orlik. Dobór charakteru i rodzaju zajęć oparty jest na preferencjach mieszkańców gminy. Oferta zajęć jest na bieżąco modyfikowana wskutek zapotrzebowania ze strony mieszkańców.

Infrastruktura sportowa

Na terenie gminy Kobierzyce znajdują się: Hala Sportowo-Widowiskowa w Kobierzycach, stadiony i boiska sportowe, tereny sportowo-rekreacyjne, obiekty zaplecza sportowego, place zabaw o łącznej powierzchni ponad 47 ha. Najnowocześniejszymi obiektami sportowymi są:

- Hala Sportowo-Widowiskowa w Kobierzycach im. Adama Wójcika z płytą główną o wym. 44m x 27m x 11m i pojemnością dla 629 miejsc siedzących, siłownią i salą fitness wraz z pełnym zapleczem szatniowym i sanitarnym.
- Stadion Sportowy w Kobierzycach. Jest to utrzymany, ogrodzony, kilkuhektarowy obiekt, na którym znajdują się 2 boiska piłkarskie - główne i treningowe (1 płyta z naturalną nawierzchnią trawiastą

oraz 1 płyta z nawierzchnią ze sztucznej trawy) oraz pełne zaplecze techniczne. Płyta głównego boiska została dostosowana do wymogów licencyjnych IV ligi oraz posiada trybunę z sektorem dla kibiców gości. Płyta boiska treningowego posiada sztuczną nawierzchnię, oświetlenie, trybuny oraz osobne zaplecze szatniowe. W budynku technicznym przy boisku głównym znajdują się 2 szatnie dla zawodników, szatnia dla sędziów oraz pomieszczenie klubowe.

Dodatkowo na terenie obiektu sportowego zlokalizowany jest nowoczesny plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią oraz siłownia zewnętrzna.

- Ślężańsko-Bieleński Obiekt Sportowo-Rekreacyjny jest to nowoczesny kompleks sportowy posiadający boisko do piłki nożnej z nawierzchnią z trawy naturalnej, dwa boiska do mini piłki nożnej z nawierzchnią ze sztucznej trawy i pełnym oświetleniem, budynek zaplecza sportowego, plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią oraz siłownią zewnętrzną, rolkostradę (naw. asfaltowa), ścieżkę spacerowo-biegową z nawierzchnią z kostki betonowej. Obiekt zlokalizowany jest na pograniczu miejscowości Bielany Wrocławskie i Ślęzy.
- Boiska sportowe w miejscowościach Jaszowice, Solna, Wierzbice, Pustków Wilczkowski posiadają zaplecze sportowe wraz z oświetleniem i nawodnieniem. Na tych obiektach odbywają się rozgrywki piłkarskich klas okręgowych, „A” i „B”.
- Boiska sportowe w miejscowościach Krzyżowice, Domasław, Magnice, Małuszów i Pustków Żurawski posiadają zaplecze sportowe pozwalające na prowadzenie na ich terenie rozgrywek ligowych DZPN dla piłkarskiej „B” klasy.

Tereny sportowo-rekreacyjne oraz place zabaw stanowią istotną i największą część bazy zaplecza rekreacyjno-sportowego w gminie Kobierzyce. Od 2017 r. administratorem sportowej bazy gminnej jest Kobierzycki Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Kluby sportowe

Dominującą, co do ilości uprawiających, dyscypliną sportową jest piłka nożna. Na terenie gminy działa 9 klubów biorących udział w rozgrywkach państwowych klasy okręgowej, klasy A i klasy B. Kluby, samodzielnie lub przy współpracy z Kobierzyckim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, prowadzą także kilka zespołów młodzieżowych.

Klubami piłkarskimi w najwyższych klasach rozgrywkowych są Gminny Klub Sportowy w Kobierzycach oraz Wierzbicki Klub Sportowy Wierzbice, których zespoły seniorskie występuje w klasie okręgowej. Kluby te posiadają także zespoły młodzieżowe oraz zespoły oldboy.

Wiodącą, co do poziomu sportowego, dyscypliną w gminie jest piłka ręczna kobiet. Klub Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce sp. z o.o. od sezonu 2019/2020 występuje w zawodowej PGNiG Superlidze Kobiet. Pod szyldem stowarzyszenia o tej samej nazwie występują drugi zespół seniorek w II lidze oraz zespoły młodzieżowe młodziczek i dziewczynek. Wychowanki klubu występują w reprezentacjach Polski w poszczególnych kategoriach wiekowych zarówno w piłce ręcznej halowej jak też i jej plażowej odmianie.

Pozostałe dyscypliny sportowe uprawiane w klubach sportowych na terenie gminy to: badminton, tenis stołowy, piłka siatkowa, judo, piłka koszykowa, jeździectwo. Wykaz organizacji prowadzących działalność sportową na terenie gminy Kobierzyce przedstawia tabela.

Tabela 29 Kluby sportowe z terenu Gminy Kobierzyce

Lp.	Nazwa Klubu Sportowego	Krótki opis działalności Klubu
1	Gminny Klub Sportowy Kobierzyce	Klub prowadzi szkolenie w piłce nożnej. Zespół seniorów występuje w klasie okręgowej, zespół juniorów starszych w klasie okręgowej. Klub posiada także 2 zespoły oldboy w kategoriach +35 i +45. Wspólnie z KOSiR klub prowadzi zespół młodzików.
2	Wierzbicki Klub Sportowy Wierzbice	Klub prowadzi szkolenie w piłce nożnej. Zespół seniorów występuje w klasie okręgowej, zespół juniorów młodszych w klasie okręgowej. Klub posiada także zespół oldboy +45. Wspólnie z KOSiR klub prowadzi zespół orlików.
3	Klub Sportowy „Polonia” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie piłkarskie. Posiada zespół seniorów w klasie „A” oraz drugi zespół seniorów w klasie „B”. Klub posiada także 2 zespoły oldboy w kategoriach +35 i +45. Wspólnie z KOSiR klub prowadzi zespoły trampkarzy i żaków.
4	Ludowy Klub Sportowy „Galakticos” Solna	Klub prowadzi zespół seniorów występujących w klasie „A”. Klub posiada także zespół oldboy +35.
5	Ludowy Klub Sportowy „Polonia” Jaszowice	Klub prowadzi szkolenie piłkarskie. Zespół seniorów występuje w klasie „A”, zespół juniorów starszych w klasie okręgowej. Klub posiada także zespół oldboy +35. Wspólnie z KOSiR klub prowadzi zespoły młodzików i orlików.
6	Klub Sportowy „Wicher” Domasław	Klub prowadzi piłkarski zespół seniorów występujących w klasie „B”.
7	Klub Sportowy „Tarant” Krzyżowice	Klub prowadzi piłkarski zespół seniorów występujących w klasie „B”.
8	Klub Sportowy „Błękitni” Pustków Wilczkowski	Klub prowadzi piłkarski zespół seniorów występujących w klasie „B”.
9	Klub Sportowy Magnice	Klub prowadzi piłkarski zespół seniorów występujących w klasie „B”.
10	Klub Piłki Ręcznej Gminy Kobierzyce sp. z o.o. i stowarzyszenie	Klub prowadzi szkolenie w piłce ręcznej kobiet. W rozgrywkach zawodowej PGNiG Superligi Kobiet występuje pierwszy zespół senierek. Drugi zespół senierek bierze udział w rozgrywkach II ligi kobiet. W lidze dolnośląskiej rywalizują 2 zespoły młodziczek oraz zespół dziewczynek.
11	Badminton Kobierzyce	Badminton Kobierzyce szkoli dzieci i młodzież. Z roku na rok wyniki osiągane przez młodych badmintonistów są coraz lepsze. Zawodnicy systematycznie sięgają po medale Mistrzostw Polski i są powoływani do reprezentacji Polski.
12	Koszykarski Klub Sportowy Kobierzyce	Klub prowadzi zespół seniorów występujący w rozgrywkach III ligi mężczyzn.
13	Królewski Klub Jeździecki „Wiktoria” Chrzanów	KKJ Wiktoria prowadzi sekcje sportową i sekcje rekreacyjną. Zawodnicy sekcji sportowej biorą udział w zawodach sportowy na terenie całej

		Polski. W sekcji rekreacyjnej ćwiczy coraz większa liczba miłośników jazdy konnej.
14	Uczniowski Klub Sportowy „Bielik” Bielany Wrocławskie	Klub prowadzi szkolenie młodzieży w judo dla chłopców i dziewcząt oraz szkolenie z piłki siatkowej dla dziewcząt w wieku szkoły podstawowej. Judocy biorą udział w turniejach na terenie całego kraju.
15	Uczniowski Klub Sportowy „Judo” Tyniec Mały	Sekcja judo w Tyńcu Małym zrzesza dzieci z Tyńca Małego i okolicznych miejscowości.
16	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Płomień” Tyniec Mały	Klub prowadzi zespół seniorów tenisa stołowego występujący w VI lidze państwowej.

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Stypendia sportowe dla zawodników osiągających bardzo wysokie wyniki

W roku 2014 rada gminy Kobierzyce podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz wysokości stypendiów sportowych dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe. Umożliwiło to nagradzanie i wspieranie finansowe najlepszych sportowców będących mieszkańcami gminy Kobierzyce.

Podsumowanie

W gminie Kobierzyce mieszkańcy aktywnie angażują się w kulturę fizyczną. Zawodnicy osiągają wysokie wyniki w różnych dyscyplinach sportu. Infrastruktura na terenie gminy jest stale modernizowana, a jej obecny stan umożliwia organizację nawet dużych imprez sportowych.

Modernizacji potrzebują lekkoatletyczne obiekty sportowe znajdujące się przy szkołach, a także na stadionie w Kobierzycach.

Organizacje pozarządowe

Aktywność ludności

Aktywność społeczna mierzona liczbą organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców była w 2018 r. w gminie Kobierzyce wyższa niż w powiecie wrocławskim. W 2018 r. wartość powyższego wskaźnika wynosiła w gminie -43, podczas gdy w powiecie -37.

Na przestrzeni lat 2014-2018 liczba organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców wzrosła w gminie Kobierzyce o ok. 22,9%, a tempo tego wzrostu było o 3,5 punktu procentowego szybsze niż w powiecie wrocławskim.

Tabela 30 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2014

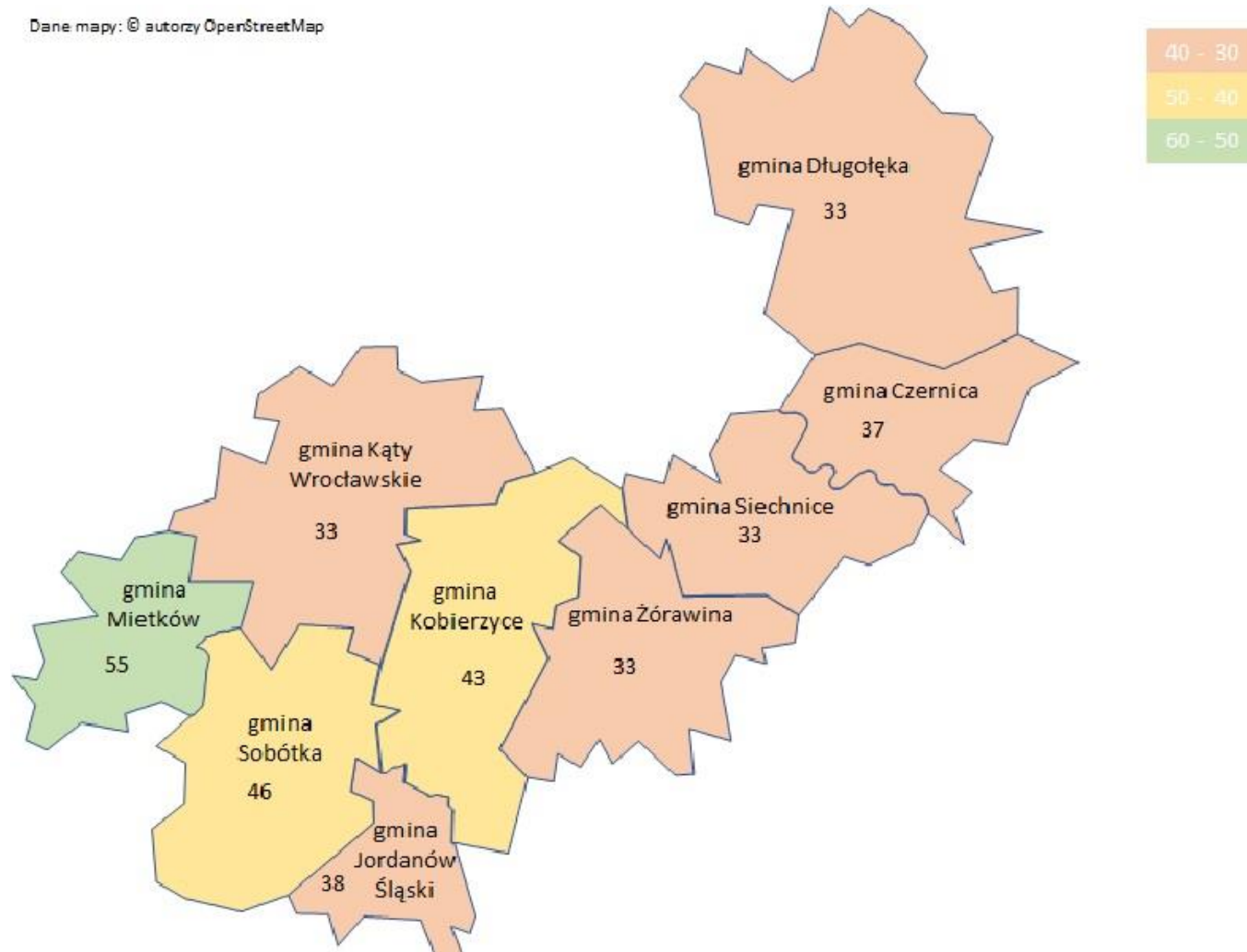
JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 rok 2018
Kobierzyce	35	43	122,9	116,2
Czernica	25	37	148,0	100,0
Długotłęka	29	33	113,8	89,2
Jordanów Śląski	29	38	131,0	102,7

Kąty Wrocławskie	28	33	117,9	89,2
Mietków	49	55	112,2	148,6
Siechnice	27	33	122,2	89,2
Sobótka	45	46	102,2	124,3
Żórawina	31	33	106,5	89,2
Powiat Wrocławski	31	37	119,4	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS, 2019 r.

W porównaniu do gminy Kobierzyce więcej organizacji pozarządowych funkcjonowało w gminach Mietków-55 i Sobótka-46. Warto podkreślić, że w gminach sąsiadujących z Wrocławiem, charakteryzujących się największym napływem ludności, aktywność mieszkańców w gminie Kobierzyce była najwyższa.

Rysunek 26 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w 2018 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS, 2019 r.

Stowarzyszenia

Gmina Kobierzyce realizuje w sposób ciągły współpracę z organizacjami pozarządowymi. Program współpracy jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy Kobierzyce.

Współpraca gminy Kobierzyce z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego opiera się głównie na:

- zlecaniu realizacji zadań na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24.03.2003 r. w ramach organizowanych otwartych konkursów ofert, poprzez:
 - powierzanie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
 - wspieranie takich zadań, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- publikowaniu ważnych dla obu stron informacji na stronie internetowej gminy www.ugk.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej;
- organizowaniu spotkań dotyczących ogólnych zasad współpracy i konkretnych zagadnień związanych z realizacją Programu, w tym raz w roku zorganizowanie Kobierzyckiego Forum Organizacji Pozarządowych przez Wójta;
- informowaniu o dostępnych programach pomocowych, szkoleniach, konferencjach;
- prowadzeniu wspólnych przedsięwzięć, np.: organizacja imprez kulturalno-promocyjnych dotyczących gminy, współorganizowania konferencji, forum, szkoleń itp.;
- udzielaniu rekomendacji organizacjom współpracującym z gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł;
- prowadzeniu i aktualizowaniu elektronicznej bazy o organizacjach pozarządowych

Podsumowanie

Gmina Kobierzyce realizuje liczne zadania w zakresie wzrostu poziomu życia mieszkańców m.in.: poprzez współpracę z wieloma organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w sferze społecznej. Wsparcie zostaje udzielone głównie poprzez współfinansowanie statutowych działalności tych organizacji.

Na stronie www.ugk.pl dostępna jest „Mapa aktywności lokalnej organizacji pozarządowych”.

OCHRONA ZDROWIA

Instytucje opieki zdrowotnej

Na terenie gminy Kobierzycze działają m.in. następujące Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- 1) NZOZ „Twój Lekarz” z siedzibą w Kobierzycach.
- 2) NZOZ „Wysoka”.
- 3) NZOZ Przychodnia Ginekologiczna z siedzibą w Bielanych Wrocławskich.

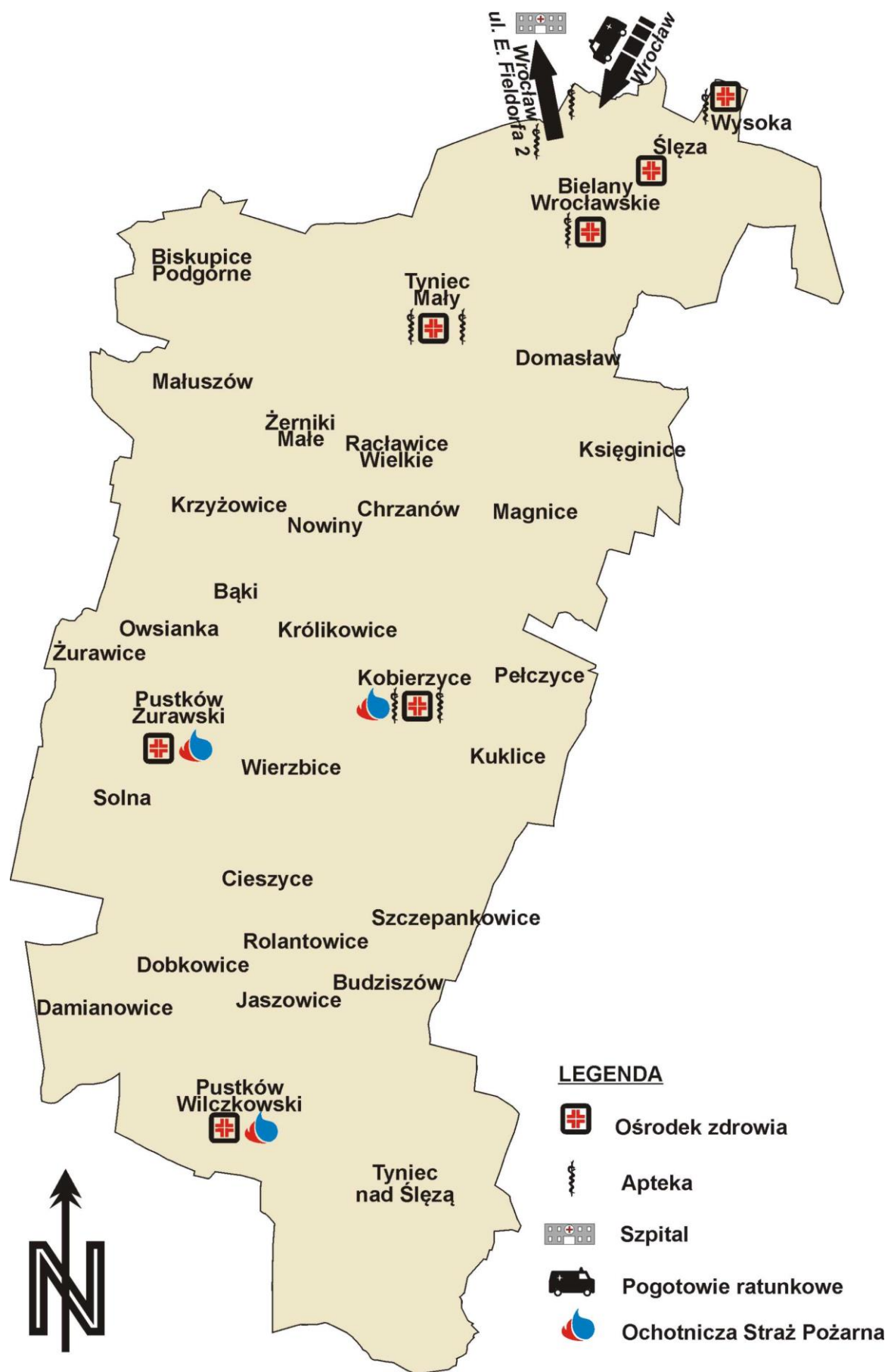
Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019, poz.506 ze zm.) gmina realizuje zadania w zakresie ochrony zdrowia. Jednostką wypełniającą zadania z zakresu ochrony zdrowia jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Twój Lekarz” z siedzibą w Kobierzycach.

W skład NZOZ-u „Twój Lekarz” na terenie gminy Kobierzycze wchodzi sześć placówek:

- 1) Ośrodek Zdrowia w Kobierzycach,
- 2) Ośrodek Zdrowia w Tyńcu Małym,
- 3) Ośrodek Zdrowia w Pustkowie Wilczkowskim,
- 4) Ośrodek Zdrowia w Ślęzie,
- 5) Ośrodek Zdrowia w Bielanych Wrocławskich,
- 6) Ośrodek Zdrowia w Pustkowie Żurawskim.

Zadania z zakresu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, takie jak badania wysoko specjalistyczne oraz wysoko specjalistyczna diagnostyka realizowane są w ośrodkach wrocławskich. Do szpitali we Wrocławiu kierowani są pacjenci wymagający hospitalizacji. Na terenie gminy dodatkowo oferowane są świadczenia medyczne przez prywatne praktyki lekarskie, m.in. stomatologiczne, internistyczne, ginekologiczne, laryngologiczne, pediatryczne. W obrębie gminy znajduje się 8 aptek: w Kobierzycach, w Bielanych Wrocławskich, w Tyńcu Małym, w Wysokiej.

Rysunek 27 Placówki zdrowia w gminie Kobierzyce

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Bezpieczeństwo

Zadania zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy

Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym. Celem jej jest zapobieganie sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Do zadań Wójta gminy należy:

- 1) całodobowe alarmowanie członków gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, a w sytuacjach kryzysowych zapewnienie całodobowego dyżuru, w celu zapewnienia przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- 3) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania;
- 4) realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Elementy zarządzania kryzysowego:

- Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego,
- Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- telefon alarmowy/ stały dyżur/ na potrzeby zarządzania kryzysowego / funkcjonujący przez całą dobę/,
- koordynatorzy działań,
- specjaliści do oceny zagrożenia.

System ostrzegania i powiadamiania ludności w gminie

Najważniejszym zadaniem zarządzania kryzysowego jest w odpowiednim czasie powiadomienie ludności gminy o zagrożeniu. W tym celu wójt gminy Kobierzyce wydał zarządzenie w sprawie przygotowania i zapewnienia działania gminnego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz gminnego systemu wykrywania i alarmowania, które określa sposób ostrzegania i powiadamiania w gminie.

W gminie Kobierzyce funkcjonują następujące sposoby ostrzegania i powiadamiania ludności o zagrożeniach:

- wykorzystanie komunikatów i ostrzeżeń umieszczone na stronie internetowej urzędu gminy Kobierzyce pod adresem www.ugk.pl. Tereny Dolnego Śląska są coraz częściej nawiedzane przez różnego rodzaju anomalie pogodowe w związku z czym urząd gminy Kobierzyce w trosce o mieszkańców gminy umieścił na stronie www.ugk.pl zakładkę „zarządzanie kryzysowe”. Jej głównym celem jest przekierowanie mieszkańców na strony internetowe instytucji, które to wydają oficjalne komunikaty o możliwych zagrożeniach meteorologicznych, hydrologicznych.
- włączanie syren - 18 szt.

System polega na centralnym włączeniu syren, który umożliwia podawanie odpowiednich sygnałów alarmowych i komunikatów

- wykorzystanie systemu telefonicznego powiadamiania alarmowego.

System umożliwia przekazywanie komunikatów głosowych dla wybranych grup osób funkcyjnych w gminie m.in.: sołtysów, funkcyjnych - OSP i policji, radnych gminy, osób wchodzących w skład gminnego zespołu zarządzania kryzysowego:

- rozgłaszanie komunikatów przez megafony umieszczone na samochodach pożarniczych OSP i samochodzie gminnym,
- wykorzystanie tradycyjnych środków łączności przewodowej i komórkowej.

Sposób polega na przekazywaniu drogą telefoniczną odpowiednich komunikatów do wybranych osób funkcyjnych m.in. sołtysów, którzy przekazują informacje mieszkańcom.

Sprawność systemów jest sprawdzana na bieżąco, przynajmniej raz na dwa tygodnie.

Monitoring gminny

W gminie Kobierzyce funkcjonuje całodobowy telefon alarmowy na potrzeby zarządzania kryzysowego i reagowania na sytuacje wymagające natychmiastowej interwencji zagrażające lub utrudniające życie mieszkańcom gminy. Osoba dyżurująca zna aktualne komunikaty o zagrożeniu oraz podejmuje stosowne działanie.

Od maja 2019 r. uruchomiono monitoring składający się z 31 kamer zlokalizowanych w miejscowościach:

- Bielany Wrocławskie,
- Wysoka,
- Kobierzyce,
- Tyniec Mały,
- oraz wprowadzono wstępny monitoring w pozostałych miejscowościach.

System kamer wspomagany jest patrolem interwencyjnym, obsługiwany przez firmę zewnętrzną.

Jednostki ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy

Jednostki ochotniczej straży pożarnej na terenie gminy Kobierzyce powstawały z inicjatywy mieszkańców w latach 1946–1950. Początkowo były wyposażone w konne wozy pożarnicze i ręczny sprzęt gaśniczy z czasem doposażone zostały w sprzęt mechaniczny i samochody strażackie. Do jednostek OSP wstępowali najczęściej mieszkańcy danej i okolicznych wsi. Przez ponad 70 lat działało w nich ponad 460 osób.

Aktualnie na terenie gminy funkcjonują trzy jednostki OSP w miejscowościach: Kobierzyce, Pustków Wilczkowski, Pustków Żurawski. Wszystkie są zarejestrowane i posiadają osobowość prawną. Należą do Związku OSP Rzeczypospolitej Polskiej.

Gminne jednostki OSP liczyły w 2020 roku 80 członków z tego 58 członków czynnych, 20 honorowych i 2 wspierających. Natomiast przy OSP Kobierzyce działa 18 osobowa młodzieżowa drużyna pożarnicza. Działalność straży jest finansowana głównie z budżetu gminy. Strażacy wyposażeni są w specjalistyczny sprzęt i mundury pozwalające uczestniczyć w podstawowych akcjach gaśniczo - ratowniczych. Każda jednostka ma remizę strażacką. W ostatnich latach przeprowadzono kapitalny remont z modernizacją dwóch remiz w: Kobierzycach i Pustkowie Wilczkowskim. Na ich wyposażeniu znajduje się sprzęt niezbędny do prowadzenia akcji gaśniczo – ratunkowych: 4 samochody pożarnicze.

Jednostki OSP działają samodzielnie lub wspierają jednostki PSP, uczestnicząc rocznie w około 300 akcjach (2018 r. - ponad 270 razy). Ściśle współdziałają z Jednostką Gaśniczo – Ratowniczą w Kątach Wrocławskich oraz innymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

W ramach działalności statutowej OSP uczestniczą m.in. w gaszeniu pożarów, likwidacji skutków klęsk żywiołowych, różnego typu zagrożeń spowodowanymi min. anomaliami pogodowo-klimatycznymi oraz pomagają poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych. Organizują i uczestniczą w zawodach pożarniczo - sportowych, manewrach, prowadzą konkursy dla dzieci i młodzieży oraz akcje profilaktyczne o zagrożeniach pożarowych, ekologicznych i klęskach żywiołowych.

Policja na terenie gminy

Na terenie gminy funkcjonuje Posterunek Policji w Kobierzycach, który organizacyjnie wchodzi w skład Komisariatu Policji Wrocław – Krzyki. W 2019 roku w skład jego wchodzi kierownik posterunku i 10 funkcjonariuszy w tym 3 dzielnicowych

Gmina Kobierzyce dofinansowuje patrole policji oraz zakup niezbędnego sprzętu, celem poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach

Działalnością z zakresu pomocy społecznej w Gminie Kobierzyce zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Kobierzyce. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020.

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach:

Pomoc społeczna

Tabela 31 Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej –liczba powodów, która spowodowała zakwalifikowanie do przyznania pomocy (w rodzinie może występować więcej niż jedna powód-przyczyna)	Rok		
		2009	2014	2018
1	Ubóstwo	169	188	130
2	Sieroctwo	0	0	1
3	Bezdomność	4	8	7
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	0	0
5	Bezrobocie	113	117	49
6	Niepełnosprawność	84	117	87
7	Długotrwała lub ciężka choroba	115	128	131
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw dom.	66	101	66
9	Alkoholizm	29	54	34
10	Narkomania	4	3	2
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	0	0
12	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	3	0
13	Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	2	0	0
14	Przemoc w rodzinie	6	24	58

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Główną przyczyną udzielania pomocy pozostaje ubóstwo – ten rodzaj trudnej sytuacji życiowej stanowi najwyższy procent powodów udzielania pomocy. Kolejne pod względem przyczyn powody to: niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. W stosunku do innych problemów w latach 2009-2018 obserwuje się nasilenie problemu przemocy w rodzinie. Zauważalny jest natomiast

znaczny spadek bezrobocia, jednak z powodu niskich zarobków część tych osób pozostała nadal w systemie pomocy społecznej.

Tabela 32 Formy pomocy udzielane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach w latach 2014/2016/2018

ROK	2014		2016		2018	
Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	51	225 630,00	41	207 298,00	35	166 471,00
Schronienie	0	0	0	0	3	9 030,00
Posiłek	157	98 101,00	171	121 291,00	104	65 161,00
Zasiłki okresowe	27	36 827,00	18	37 084,00	19	28 987,00
Zdarzenia losowe	3	12 700,00	2	5 000,00	0	0
Sprawienie pogrzebu	0	0	1	500,00	1	2 000,00
Usługi opiekuńcze	27	143 113,00	29	166 687,00	39	237 844,00
Odpłatność za DPS	27	642 116,00	34	860 546,00	39	1 057 258,00
Zasiłki celowe	245	495 567,00	253	426 527,00	195	429 967,00

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

W roku 2018 w stosunku do lat poprzednich obserwujemy wzrost liczby osób wymagających umieszczenia w domu pomocy społecznej (od 27 w roku 2014 po 39 w roku 2018), gdzie mają zapewnioną całodobową opiekę osób drugich. Od 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach zawarł umowy o zapewnieniu schronienia dla osób bezdomnych ze Schroniskami dla Bezdomnych Mężczyzn. W roku 2017 cztery osoby, a w roku 2018 trzy osoby umieszczono w ww. schronisku. Zwiększa się też ilość świadczonych usług opiekuńczych, co spowodowane jest starzejącym się społeczeństwem (od 27 osób w roku 2014 po 39 osób w roku 2018).

Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program przewidywał przyznanie pomocy w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Rady Gminy zostało podniesione kryterium do 200% nieodpłatnie. Liczba dzieci objętych pomocą w postaci posiłku w szkołach i w przedszkolach w 2014 roku wyniosła 157 dzieci, w 2016 roku – 171 dzieci, a w 2018 roku – 104 dzieci. Rodziny otrzymywały także pomoc w formie zasiłków na zakup żywności: w 2014 roku – 118 osób skorzystało z tej formy pomocy, w 2016 – 171 osób, a w 2018 roku – 239 osób. Obserwuje się tendencję spadkową liczby dzieci dożywianych w placówkach oświatowych. Dożywianie osób potrzebujących w naszej gminie jest finansowane z zadań zleconych i własnych.

Tabela 33 Koszty programu

Koszt programu	2014	2016	2018
Ogółem, w tym:	242 091,00	221 446,00	229 611,00
■ środki własne	110 842,00	106 446,00	108 715,00
■ dotacja	131 249,00	115 000,00	120 896,00

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Programu operacyjny Pomoc żywnościowa 2014-2020

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej skierowanym do osób i rodzin najbardziej potrzebujących poprzez udzielenie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny, których dochód nie przekracza obecnie 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Realizację ww. programu tut. ośrodek rozpoczął w roku 2015 nawiązując współpracę z organizacjami: Polski Czerwony Krzyż oraz Bank Żywności we Wrocławiu. W roku 2015 wydano 32 skierowania dla 164 osób, w roku 2016 – 33 skierowania dla 119 osób, natomiast w 2018 roku wydano 57 skierowań dla 181 osób na artykuły spożywcze z różnych grup towarowych: m.in. artykuły mączne, mleczne, warzywne i owocowe, mięsne, a także cukier i olej. Obserwujemy wzrost zainteresowania tą formą pomocy.

Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy stanowi świadczenie pieniężne przyznawane i wypłacane przez gminę najbiedniejszym mieszkańcom, którego zadaniem jest dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Tabela 34 Liczba rodzin, świadczeń i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014	2016	2018
Liczba rodzin	63	38	26
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	425	279	199
Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	95 966,00	60 173,00	42 401,00
Średnia kwota dodatku mieszkaniowego	226,00	216,00	213,00

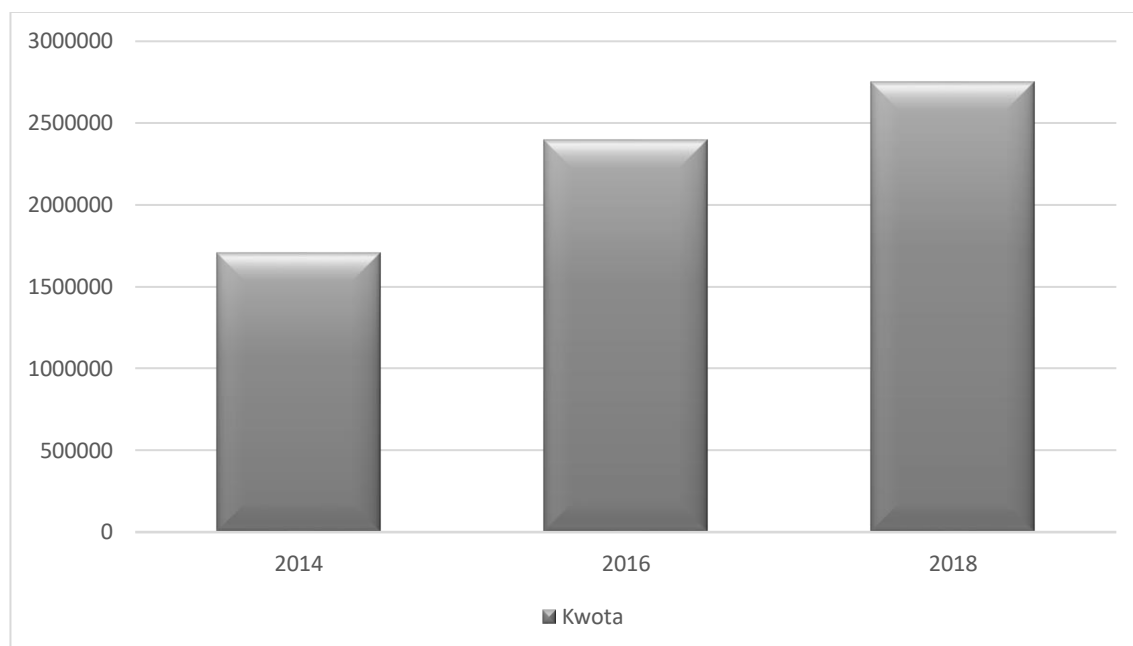
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Liczba i kwota dodatków mieszkaniowych wypłacanych w gminie Kobierzyce systematycznie maleje.

Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Na poniższym wykresie przedstawiono kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2014-2018.

Rysunek 28 Wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych w latach 2014-2018 kształtują się na poziomie wzrostowym. Powodem wzrostu wydatków jest waloryzacja świadczeń co 3 lata oraz wzrostowa tendencja osób uprawnionych. W roku 2014 r. wypłacono kwotę 1 708 576,00 zł, w 2016 r. 2 396 578,00 zł, a w 2018 r. kwotę 2 751 324,00 zł.

Fundusz alimentacyjny i prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa ta reguluje dwie istotne kwestie związane z brakiem skuteczności egzekucji zasądzonych alimentów. Pierwszą z nich jest postępowanie gmin wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściągальności alimentów, drugą pomoc państwa dla rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej w związku z nieskuteczną egzekucją alimentów. W latach 2014-2018 wypłacono świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, które przedstawia tabela poniżej.

Tabela 35 Wydatki na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego

ROK	2014		2016		2018	
Wyszczególnienie	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	544 357,00	1 408	439 510,00	1 095	373 439,00	961
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	55 014,00	-	89 477,00	-	91 883,00	-

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

W 2018 roku zaobserwowano znaczny spadek wydatków na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w stosunku do lat poprzednich. Było to związane z niezmiennym od 2008 roku kryterium dochodowym i wzrostem wynagrodzeń osób wnioskujących o przyznanie prawa do świadczeń, które nie spełniają kryterium dochodowego.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów tj. stypendia socjalne

GOPS Kobierzycy zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz Uchwały Rady Gminy Kobierzycy z dnia 01 września 2017 r. nr XXIX/534/17 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzycy, realizuje zadania pomocy materialnej dla uczniów. W 2014 roku pomocą w formie stypendium szkolnego zostało objętych 80 uczniów oraz 1 uczeń otrzymał pomoc w formie zasiłku szkolnego, w roku 2016 - 58 uczniów otrzymało pomoc w formie stypendium szkolnego, natomiast w 2018 roku 46 uczniów otrzymało stypendium szkolne oraz 2 uczniów zasiłek szkolny. Obserwuje się spadek osób kwalifikujących się do ww. pomocy.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej w Gminie Kobierzycy

W ramach wspierania rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizuje „Gminny program wspierania rodziny” na lata 2018-2020 r. potwierdzony Uchwałą nr XXXII/602/17 Rady Gminy Kobierzycy z dnia 30 października 2017 r. Poprzedni program funkcjonował w latach 2015-2017. Realizatorami programu są pracownicy socjalni wraz z asystentami rodziny. W roku 2015 objętych nim było - 12 rodzin (32 małoletnich podopiecznych), w roku 2016 – 17 rodzin (42 małoletnich podopiecznych), w roku 2017- 17 rodzin (34 małoletnich podopiecznych). W roku 2018 objętych wsparciem asystentów było 20 rodzin w tym 50 małoletnich podopiecznych. W oparciu o powyższe dane, zauważa się tendencję wzrostową ilości rodzin potrzebujących wsparcia asystenta rodziny. Od listopada 2016 roku asystenci rodziny realizują również wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin „Za Życiem”. W 2017 roku skorzystała z tego wsparcia jedna rodzina, a w 2018 roku dwie rodziny (z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowały różne jednostki organizacyjne w gminie oraz realizatorzy akcji letniej - kolonie. Między innymi w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach, ul. W. Witosa 15, w latach 2014, 2016, 2018 realizowano następujące programy profilaktyczne:

- program motywujący osoby uzależnione do leczenia (dla osób początkujących) – realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło w roku 2014 – 29 osób, 2016 – 38 osób, 2018 - 33 osoby z problemem alkoholowym,
- program grupy motywującej osoby uzależnione do leczenia - realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło w roku 2016 – 9 osób, w roku 2018 - 10 osób z problemem alkoholowym,
- program grupy młodzieżowej, realizacja 2 grup raz w tygodniu, w programie udział wzięło w roku 2014 – 18, w roku 2016 – 14 osób, natomiast w roku 2018 - 19 uczniów szkół podstawowych,
- program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, dyżury, realizacja raz w tygodniu, udział w programie wzięło w 2014 i 2016 roku 37 osób, a w roku 2018 - 45 osób.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzycze realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzycze. W ramach ww. programu współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym, Urzędem Gminy, Policją, Służbą Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), jednostkami oświaty, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną. Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem nr ROiSO.0050.1.0137.2011 Wójta Gminy Kobierzycze z dnia 28 czerwca 2011 roku w sprawie powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi 16 osób.

Tabela 36 Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych

Rok	Posiedzenia kwartalne Zespołu Interdyscyplinarnego	Posiedzenia grup roboczych	Razem wszystkie posiedzenia
2014	4	169	173
2016	4	240	244
2018	4	306	310

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych udział brali: dyrektor i/lub pracownicy socjalni; Inspektor ds. Profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, kurator społeczny lub zawodowy; przedstawiciele Policji, szkół, służby zdrowia, GKRPA i inni specjaliści zaproszeni w razie potrzeb. Obserwuje się znaczny wzrost problemu przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzycze. W Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosa 15, były realizowane następujące programy profilaktyczne:

- grupa motywująca osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, przed podstawową terapią lub po podstawowej terapii odwykowej w placówce zdrowia,
- grupa edukacyjna dla młodzieży z grup ryzyka,
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków lub eksperymentujących z narkotykami,
- program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli,
- szkolenie dla osób współpracujących w gminie Kobierzycze w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania.

Programy te były realizowane przez Fundację Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej, w tym przez osoby pracujące w MONARZE. Udział w programach wzięło w roku 2014 i 2016 133 osób, w roku 2018 - 152 osoby.

Dodatek energetyczny

Pomoc w formie dodatku energetycznego została wprowadzona 1 stycznia 2014 roku, świadczenie przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy

będącej stroną umowy na energię elektryczną, jego zadaniem jest częściowa rekompensata kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną dla najuboższych.

Tabela 37 Liczba rodzin, świadczeń i kwota wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014	2016	2018
Liczba rodzin	16	11	10
Liczba wypłaconych dodatków energetycznych	99	87	70
Kwota wypłaconych dodatków energetycznych	2 196	1750	1 221

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy w gminie Kobierzyce maleje.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które z dniem 1 lipca 2013 r. na skutek zmiany przepisów utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2014 i 2016 roku świadczenie pobierało 4 świadczeniobiorców, w 2018 roku 1 świadczeniobiorca. Obserwuje się tendencję malejącą.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizowane są dwa programy związane ze wspieraniem rodzin wielodzietnych, posiadających co najmniej 3 dzieci, poprzez przyznawanie:

- **Karty Dużej Rodziny**

Od 16 czerwca 2014 roku GOPS w Kobierzycach realizuje rządowy program Karta Dużej Rodziny. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę przyznanych kart dla rodzin z terenu gminy Kobierzyce w latach 2015-2018.

Tabela 38 Liczba rodzin i przyznanych kart w latach 2014-2018

Rok	Liczba przyznanych kart	Liczba rodzin
2014	411	78
2015	471	91
2016	238	41
2017	232	42
2018	251	43

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Duża liczba przyznanych kart w latach 2014-2015 związana jest z wdrożeniem programu. W kolejnych latach liczba przyznanych kart utrzymuje się na podobnym poziomie.

- **Kobierzyckiej Karty Dużej Rodziny**

Od 01.01.2015 r. zgodnie z Uchwałą Rady Gminy XLV/653/14 z dnia 26 września 2014 r. realizowany jest program Kobierzyccka Karta Dużej Rodziny na lata 2015-2020. Poniższa tabela przedstawia liczbę przyznanych kart dla rodzin z terenu gminy Kobierzycy w latach 2015-2018.

Tabela 39 Liczba rodzin i przyznanych kart w latach 2014-2018

rok	liczba przyznanych kart	liczba rodzin
2015	1659	139
2016	293	57
2017	239	49
2018	234	46

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

W ramach programu aktualne są porozumienia z następującymi firmami: Hotel Topacz, Eclipse Hotel, Żłobek i Przedszkole Lingua Baby, Decathlon, Powerman Sport oraz Park Trampolin JUMP World. Gminne zniżki dla osób posiadających KKDR w 2018 r. zostały poszerzone o zmniejszenie o 20% opłaty w żłobku za godzinę pobytu.

Rodziny wielodzietne mogą korzystać z programów KDR i KKDR jednocześnie.

Rządowy program "Dobry Start"

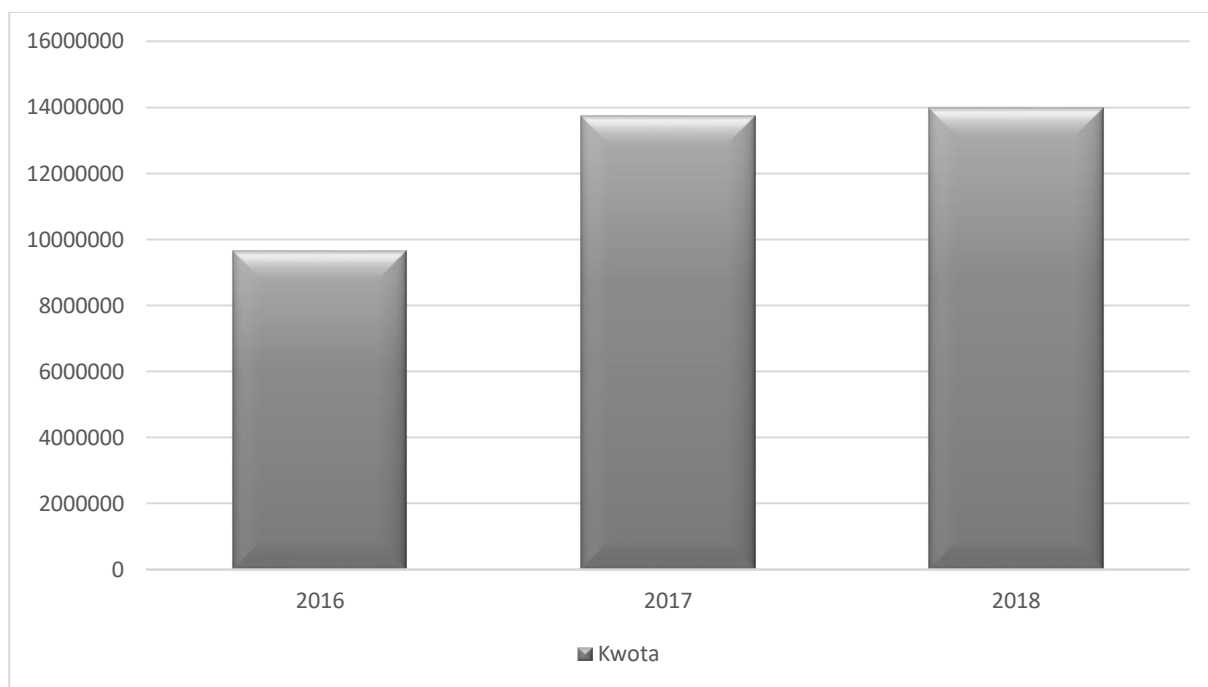
Świadczenie „Dobry Start” realizowane jest od roku 2018. Przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny w szkole podstawowej i ponadpodstawowej dzieciom do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Wysokość świadczenia wynosi 300,00 zł. W 2018 r. z programu skorzystało 3109 uczniów.

Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci

Świadczenia wychowawcze 500 plus wypłacane są rodzicom od 2016 r. Założeniem programu jest to, aby przekazywane im środki zostały przeznaczone na częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W roku 2016 przyznano 19 377 świadczeń na kwotę 9 638 636,50 zł, w 2017 roku 27 147 świadczeń na kwotę 13 522 229,90 zł, a w 2018 r. 27 609 świadczeń na łączną kwotę 13 774 198,56 zł.

Poniższy wykres przedstawia kwoty otrzymanej dotacji na realizację zadania.

Rysunek 29 Wydatki na wypłatę świadczenia wychowawczego

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach, 2019 r.

Od roku 2016 do roku 2018 obserwuje się tendencję wzrostową świadczeniobiorców świadczenia wychowawczego.

Przyznawanie uprawnień do świadczeń zdrowotnych dla osób nigdzie nieubezpieczonych

Dla osób nigdzie nieubezpieczonych potwierdza się prawo do ubezpieczenia zdrowotnego. Prawo to przysługuje na okres 90 dni. W roku 2014 wydano 21 decyzji dla 17 osób, w roku 2016 – 38 decyzji dla 17 osób. Natomiast w roku 2018 tut. ośrodek wydał 43 decyzje dla 30 osób. Część osób uzyskiwała prawo do tego świadczenia kilkakrotnie. Z powyższych danych zaobserwowano rosnącą ilość osób i świadczeń.

Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy

Wskaźnik bezrobocia mierzony jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był w gminie Kobierzyce niższy niż w powiecie wrocławskim i w 2018 r. wynosił 1,4%. Niższy wskaźnik bezrobocia zarejestrowano jedynie w gminie Długołęka - 1,2%. W przypadku gmin Kąty Wrocławskie i Siechnice kształtował on się na tym samym co w gminie Kobierzyce poziomie. W pozostałych gminach analizowany wskaźnik przyjmował wyższą wartość.

Tabela 40 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w roku 2014 i 2018

JST	2014	2018	2014=100	Powiat=100 Rok 2018
Kobierzyce	2,5	1,4	56,0	93,3
Czernica	3,2	1,7	53,1	113,3
Długołęka	2,5	1,2	48,0	80,0

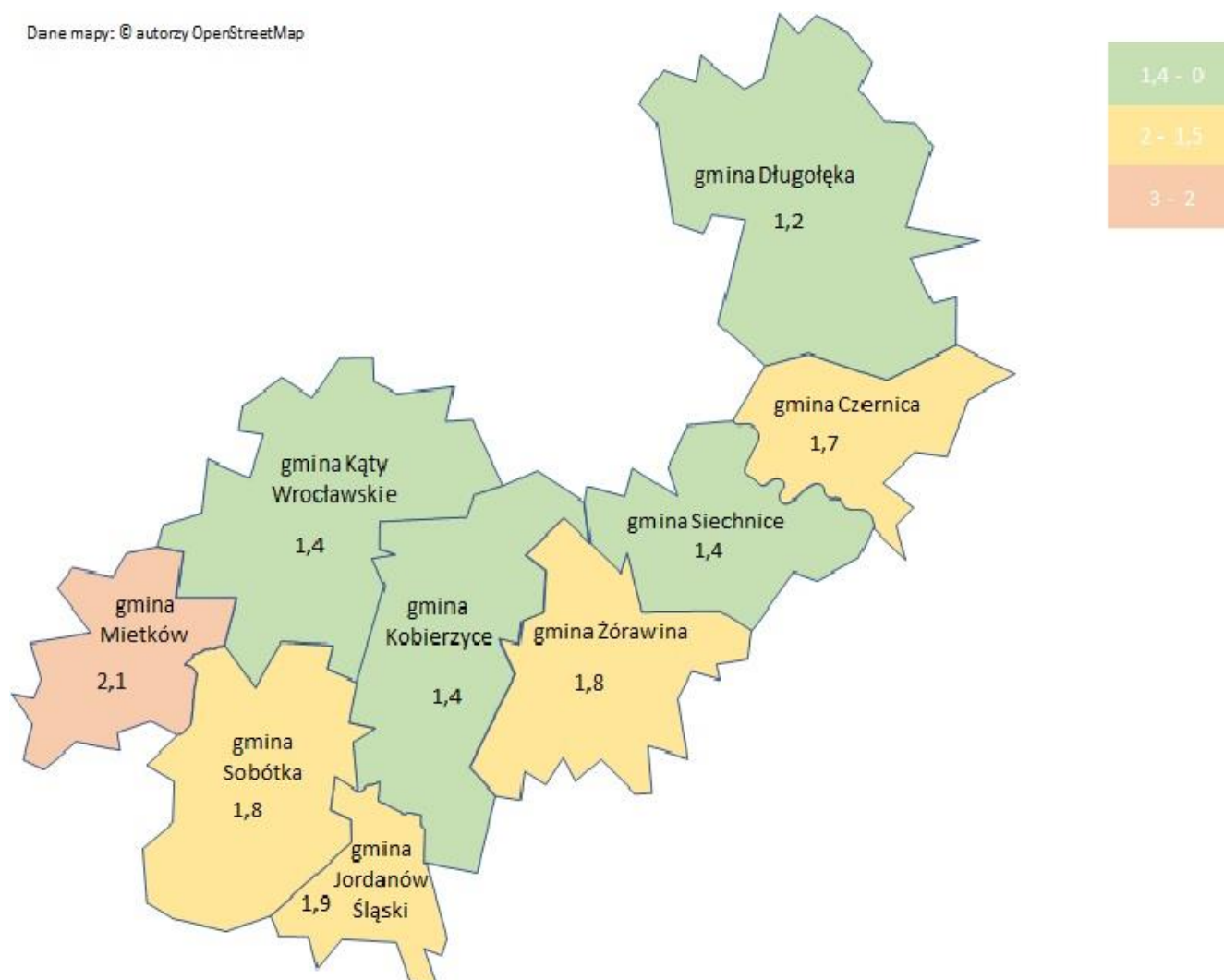
Jordanów Śląski	3,0	1,9	63,3	126,7
Kąty Wrocławskie	2,6	1,4	53,8	93,3
Mietków	3,3	2,1	63,6	140,0
Siechnice	2,9	1,4	48,3	93,3
Sobótka	3,8	1,8	47,4	120,0
Żórawina	3,4	1,8	52,9	120,0
Powiat Wrocławski	2,9	1,5	51,7	100,0

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS, 2019 r.

Analiza przedstawionych danych prowadzi do wniosku, że w przypadku gminy Kobierzyce problem bezrobocia ma charakter marginalny, a wręcz można stwierdzić, że większym zagrożeniem dla rozwoju gminy jest ograniczona podaż pracowników.

Rysunek 30 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2018 r.

Dane mapy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: Opracowanie na podstawie BDL GUS, 2019 r.

Bezrobocie

Poziom bezrobocia na terenie gminy Kobierzyce jest niski. W większym stopniu problem ten dotyka jednak grupy kobiet. W tabeli poniżej podano liczbę bezrobotnych rejestrowanych wg. płci w latach 2008 – 2018.

Tabela 41 Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni 2008-2018 roku

Bezrobotni:	Wartości w latach [os.]:										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	235	324	374	349	400	407	305	277	238	177	179
mężczyźni	93	141	158	150	162	175	119	99	92	61	65
kobiety	142	183	216	199	238	232	186	178	146	116	114

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2019 r.

Poniżej przedstawiono procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych wobec liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 42 Procentowy udział liczby bezrobotnych

bezrobotni:	wartości w latach [%]:										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	2,4	3,2	3,4	3,1	3,4	3,4	2,5	2,2	1,9	1,4	1,4
mężczyźni	1,8	2,7	2,8	2,6	2,7	2,9	1,9	1,6	1,4	0,9	0,9
kobiety	2,9	3,7	4,0	3,6	4,2	4,0	3,1	3,0	2,4	1,8	1,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, 2019 r.

Podsumowanie

Wraz z rozwojem inwestycji na terenie gminy, w wyraźny sposób wzrasta liczba miejsc pracy. Na przestrzeni lat zauważyć można zniżkową tendencję w rozwoju stopy bezrobocia. Średnia stopa bezrobocia na koniec 2018 roku wynosiła w Polsce 5,8% (stan na XII 2018 r.). W powiecie wrocławskim stopa już wynosiła 2,7%. Stały rozwój gminy Kobierzyce sprawia, że problem ten jest niemalże marginalny.

BUDŻET GMINY KOBIERZYCE

Dochody

W 2019 roku łączne dochody gminy Kobierzyce wyniosły 247 618 040,00 zł. Na przestrzeni lat zarówno poziom jak i dynamika dochodów była zmienna, jednak z wyraźnie utrzymującym się trendem wzrostowym. Odwołując się do danych z roku 2013, dochody ogólne gminy wynosiły 111 967 399,60 zł. W kolejnych latach, wraz z systematycznym rozwojem przedsiębiorczości na terenie gminy, wpływy do budżetu wzrastały. Należy zauważyć, że do 2019 roku wzrosły o 135 650 641,23 zł i wyniosły 247 618 040,83 zł.

Tabela 43 Budżet gminy Kobierzyce- wykonanie dochodów w latach 2013-2019

Rok	WYKONANIE PLANU DOCHODÓW			
	w tym:			
	Dochody ogółem [zł]	Sprzedaż mienia [zł]	Podatek od nieruchomości [zł]	Pozostałe dochody [zł]
2013	111 967 399,60	2 284 027,87	47 305 792,89	62 377 578,84
2014	120 798 555,03	6 324 781,92	50 819 180,21	63 654 592,90
2015	140 876 778,83	7 148 056,50	59 203 251,23	74 525 471,10
2016	161 874 829,46	3 404 871,10	63 910 462,78	94 559 495,58
2017	196 518 466,84	14 907 954,62	68 356 489,44	113 254 022,78
2018	218 686 964,00	13 234 302,67	71 064 396,03	134 388 265,30
2019	247 618 040,83	8 868 947,32	73 384 234,95	165 364 858,56

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Systematyczna tendencja wzrostowa, spowodowana była wpływami zarówno z tytułu podatku od nieruchomości jak i z pozostałych źródeł. To właśnie one tworzyły główną składową dochodów ogólnych gminy. W 2013 roku wynosiły kolejno 47 305 792,89 zł i 62 377 578,84 zł. Natomiast w 2019 roku wyniosły 73 384 234,95 zł i 165 364 858,56 zł. Na progres miał wpływ głównie dynamiczny rozwój stref ekonomicznych zlokalizowanych na terenie gminy. Liczne inwestycje dotychczasowych firm w EURO-PARK KOBIERZYCE w Biskupicach Podgórnym, przyczyniły się do pozyskania nowych inwestorów ściśle współpracujących ze sobą. W 2019 roku liczba inwestorów w obrębie strefy wyniosła 36 firm.

Tabela 44 Dochody budżetu Gminy Kobierzyce wg rodzajów w [zł] w latach 2013-2019

Rodzaje dochodów-	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem	111 967 399,60	120 798 555,03	140 876 778,83	161 874 829,46	196 518 466,84	218 686 964,00	247 618 040,83
Dochody własne	95 922 792,33	101 044 932,74	117 533 016,31	131 786 777,13	154 023 667,83	165 813 207,88	187 243 296,47

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Dokonując analizy danych zawartych w tabeli, zauważyć można wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Notowany systematyczny wzrost w gminie Kobierzyce wpływa na zwiększenie zasobów finansowych gminy, umożliwiając zachowanie niezależności finansowej przez samorząd. Pozwala to na szerokie spectrum możliwości w zakresie formułowania i realizacji strategicznych celów rozwojowych. Należy jednak nadmienić, że w sytuacji, gdy dochody własne stanowią tak duży udział w budżecie gminy, odpowiedzialność samorządu za przyjęte i realizowane cele wzrasta. W tabeli poniżej przedstawiono systematyczny wzrost dochodów na 1 mieszkańca w przeciągu ostatnich 7 lat. W roku 2013 dochód wyniósł 6 614,33 zł na 1 mieszkańca. W kolejnych latach wartość rosła. Wraz z rozwojem przedsiębiorczości i wzrostem liczby inwestycji zagranicznych, a co za tym idzie - miejsc pracy, nastąpił przyrost liczby mieszkańców niemal o 3 332 osób do 20 260 osób w 2019 roku. Natomiast dochód na 1 mieszkańca w przeciągu 7 lat niemalże podwoił się do kwoty 12 222,02 zł.

Tabela 45 Dochody budżetu gminy Kobierzyce na 1 mieszkańca w latach 2013-2019

Rok budżetowy	Dochody ogólne w zł	Dochód na 1 mieszkańca w zł.	Ilość mieszkańców wg stanu na koniec roku
2013	111 967 399,60	6 614,33	16 928
2014	120 798 555,03	6 948,84	17 384
2015	140 876 778,83	7 887,84	17 860
2016	161 874 829,46	8 801,37	18 392
2017	196 518 466,84	10 294,31	19 090
2018	218 686 964,00	11 114,97	19 675
2019	247 618 040,83	12 222,02	20 260

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Wydatki

Dokonując analizy struktury wydatków budżetowych gminy Kobierzyce przypadających na lata 2013-2019, zauważyć można, że wartości wydatków majątkowych i inwestycyjnych były porównywalne. Wzrost wydatków majątkowych nastąpił w 2015, 2016 i 2019 roku. Wzrost ten spowodowany był wydatkiem na zakup i objęcie udziałów w gminnej spółce Kobierzyckiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

Tabela 46 Budżet gminy Kobierzyce wydatki w latach 2013-2019

Rok	WYKONANIE PLANU DOCHODÓW		
	w tym:		
	Wydatki ogółem	Wydatki majątkowe	Wydatki inwestycyjne
2013	106 627 123,55 zł	38 352 157,05 zł	38 352 157,05 zł
2014	120 137 826,00 zł	45 679 083,03 zł	45 679 083,03 zł
2015	134 597 032,26 zł	54 145 596,65 zł	53 145 596,65 zł
2016	149 584 658,60 zł	51 477 622,36 zł	47 977 622,36 zł
2017	162 946 634,29 zł	44 188 964,31 zł	44 188 964,31 zł

2018	237 930 559,48 zł	96 276 149,87 zł	96 276 149,87 zł
2019	261 411 147,42 zł	95 205 990,70 zł	93 905 990,70 zł

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Udział procentowy wydatków inwestycyjnych na przestrzeni lat ulegał dynamicznym zmianom, z wyraźnie zarysowanym trendem wzrostowym. Analizując wzrost wydatków ogólnych od 2013 roku, zauważyć można, że wydatki ogółem wzrosły z poziomu 106 627 123,55zł. w 2013 roku, do 261 411 147,42 zł. w 2019. Jednocześnie procentowy udział wydatków inwestycyjnych waha się na poziomie 32%-38%. Wspomnieć należy, że w 2018 roku dokonano zwiększenia wydatków inwestycyjnych do wartości 40,5%, w kwocie 96 276 149,87 zł. Powodem była budowa nowych i rozbudowa istniejących jednostek oświatowych oraz inwestycje kanalizacyjne.

Tabela 47 Budżet gminy Kobierzyce – wykonanie wydatków w latach 2013-2019

Rok	WYKONANIE PLANU WYDATKÓW		
	w tym		
	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	% do wydatków ogółem
2013	106 627 123,55 zł	38 352 157,05 zł	36,0
2014	120 137 826,00 zł	45 679 083,03 zł	38,0
2015	134 597 032,26 zł	53 145 596,65 zł	39,5
2016	149 584 658,60 zł	47 977 622,36 zł	32,1
2017	162 946 634,29 zł	44 188 964,31 zł	27,1
2018	237 930 559,48 zł	96 276 149,87 zł	40,5
2019	261 411 147,42 zł	93 905 990,70 zł	35,9

Źródło: Urząd Gminy Kobierzyce, 2019 r.

Podsumowanie

Budżet gminy stanowi roczny plan przewidywanych dochodów i wydatków uchwalanych przez radę gminy Kobierzyce w grudniu na rok następny. Składowe budżetu: zaplanowane przez jednostki, niezbędne wydatki na realizację obowiązkowych zadań gminy, a także wnioski mieszkańców oraz sołtysów.

Decyzja o wydatkach podejmowana jest w oparciu o wielkość wszystkich możliwych do zgromadzenia dochodów w bieżącym roku. Składają się na nie zarówno dochody własne gminy z podatków i mienia, ale również subwencje i dotacje z budżetu państwa.

Realizację budżetu powierza się wójtowi gminy Kobierzyce przy pomocy Urzędu Gminy Kobierzyce i jednostkom podległym: żłobkom, przedszkolom, szkołom, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, Kobierzyckiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji oraz Kobierzyckiemu Ośrodkowi Kultury, w oparciu o obowiązujące przepisy.

Niektóre z zaplanowanych zadań przekazuje się organizacjom pozarządowym oraz Ochotniczym Strażom Pożarnym.

Informacja o wielkości budżetu i jego rozdysponowania zostaje przekazana mieszkańcom i organom kontrolującym poprzez sprawozdanie z wykonania budżetu. Działania wójta gminy Kobierzyce podlegają

ocenie w zakresie osiągniętych dochodów i poniesionych wydatków, przez radę gminy Kobierzyce w tzw.: absolutorium. Zgodność przestrzegania przepisów oceniana jest również przez organy kontrolujące.

Celem nadrzędnym niniejszej strategii jest dążenie do wzrostu poziomu życia mieszkańców gminy Kobierzyce w wyniku inteligentnego i zrównoważonego rozwoju łączącego sfery: społeczną, przestrzenno-środowiskową i gospodarczą.

WIZJA

Kobierzyce - miejsce, które łączy

Ludzi, Przedsiębiorstwa, Przestrzeń, Tradycję z nowoczesnością

Realizacja przyjętych w strategii celów i priorytetów przyczyni się do wielowymiarowego wzmocnienia spójności gminy Kobierzyce.

W sferze społecznej nastąpi wzrost aktywności mieszkańców, co sprzyjać będzie integracji nowych i dawnych mieszkańców. Jednocześnie rozwój infrastruktury społecznej przyczyni się do poprawy dostępności i jakości oferowanych usług publicznych i społecznych. Wzrostowi poziomu i jakości życia mieszkańców sprzyjać będzie również nowoczesna i efektywnie funkcjonująca administracja samorządowa.

Środków na rozwój gminy między innymi dostarczy działający sektor przedsiębiorstw działających zarówno w tradycyjnych, jak i w innowacyjnych branżach. Inicjowana przez władze lokalne kooperacja przedsiębiorstw wzmocni nie tylko ich pozycję konkurencyjną na różnych rynkach, ale również trwale ugruntują pozycję konkurencyjną gminy Kobierzyce. Równocześnie przedsiębiorstwa będą angażować się w życie lokalnych społeczności w myśl zasad społecznej odpowiedzialności biznesu.

Całość gminy połączy nowoczesna infrastruktura drogowa, której rozbudowie lub modernizacji towarzyszyć będzie budowa ścieżek dla dróg rowerowych i chodników. Równocześnie przeprowadzona rewitalizacja przestrzeni publicznej nie tylko zwiększy spójność gminy, ale także poprawi jej estetykę. Jednocześnie w wyniku inwestycji w infrastrukturę ochrony środowiska oraz wskutek realizowanej polityki proekologicznej poprawie ulegnie stan środowiska naturalnego. W rezultacie gmina Kobierzyce stanie się nie tylko symbolem sukcesu gospodarczego, ale także wyznaczać będzie standardy życia mieszkańców.

1. Cel strategiczny: Wzrost jakości życia mieszkańców oparty na integracji, współdziałaniu i oddolnej aktywności

Wzrost jakości życia mieszkańców wymaga wielokierunkowej współpracy władz lokalnych z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami.

Kluczowym zadaniem służącym realizacji niniejszego celu strategicznego jest kontynuacja budowy i modernizacja infrastruktury społecznej, sprzyjającej integracji i aktywizacji lokalnej społeczności. Rozwój infrastruktury społecznej będzie polegał na dalszej realizacji kompleksowych działań zmierzających do budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów pełniących funkcje wychowawcze, edukacyjne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne i socjalne.

Realizacja powyższego celu strategicznego wymaga rozbudowy lub modernizacji bazy oświatowej w zależności od potrzeb. Równocześnie rozbudowie infrastruktury oświatowej powinna towarzyszyć budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Istotą prawidłowo realizowanego rozwoju lokalnego jest jego oparcie na współdziałaniu i oddolnej aktywności mieszkańców. Priorytetem będzie pogłębianie integracji społecznej mieszkańców gminy poprzez ich aktywizację wokół wspólnych wartości i celów. Służyć temu będzie m.in. poszerzenie oferty kulturalnej i sportowej przez lokalne instytucje kultury i sportu. Aktywizacji lokalnej sprzyjają również efektywnie działające organizacje pozarządowe, które będą mogły liczyć na wsparcie ze strony władz samorządowych

Trwały rozwój wymaga sprawnie funkcjonującego systemu oświaty. Dla zapewnienia wysokiej jakości usług edukacyjnych, gmina Kobierzyce będzie podejmować działania zmierzające do ciągłego wzmacniania oferty edukacyjnej, poprzez rozwój systemu zajęć dodatkowych oraz dalsze doposażenie szkół i przedszkoli.

Realizując cel strategiczny gmina podejmie również działania poszerzające i usprawniające dostęp do usług publicznych, w tym usług elektronicznych (e-usług). Gmina Kobierzyce podejmować będzie także działania zmierzające do wzmocnienia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

1.1. Priorytet: Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej

Rozwój infrastruktury społecznej będzie polegał na podjęciu działań zmierzających do budowy, rozbudowy lub modernizacji infrastruktury związanej z opieką nad dziećmi do lat 3, przedszkolnej, szkolnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Wskazany jest również rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego. Inwestycje te powinny ułatwić dostęp mieszkańcom gminy do infrastruktury społecznej, a jednocześnie pomóc w uporządkowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni publicznej.

Inwestycje w sferze infrastruktury społecznej powinny w pierwszej kolejności doprowadzić do rozbudowy infrastruktury oświatowej. Kluczowe znaczenie mają działania zmierzające do tworzenia nowych i modernizacji oraz doposażenia istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Realizacja tego zadania wymaga nie tylko budowy, rozbudowy żłobków, ale także wspierania oddolnych inicjatyw w zakresie opieki nad dziećmi do 3 lat. Ważną rolę przypisać należy również pozainstytucjonalnym formom opieki nad dziećmi do lat 3.

Jednocześnie należy dążyć do rozbudowy i modernizacji infrastruktury przedszkolnej i szkolnej. Pamiętać przy tym należy, aby liczba i lokalizacja miejsc w przedszkolach i szkołach była dopasowana nie tylko do aktualnych potrzeb mieszkańców, ale uwzględniała również przyszłe kierunki osiedlania się.

W ramach niniejszego priorytetu ważne są również inwestycje związane z ciągłą modernizacją i doposażaniem istniejących obiektów oświatowych. Tylko takie działania w połączeniu z realizacją nowoczesnych programów edukacyjnych mogą zapewnić wysoki poziom nauczania w programowanym okresie.

Przebudowie i rozbudowie obiektów oświatowych towarzyszyć powinna budowa, modernizacja placów zabaw. Plac zabaw oraz boiska w miarę istniejących potrzeb będą także powstawać poza placówkami edukacyjnymi, zwłaszcza na obszarach o nasilonych procesach urbanizacyjnych. Docelowo działania te będą zmierzać do utworzenia sieci stref wypoczynku i rekreacji.

Realizacja niniejszego priorytetu wymaga również dalszych inwestycji w rozwój infrastruktury kulturalnej, a zwłaszcza usprawnienia funkcjonowania świetlic wiejskich.

Działania w ramach niniejszego priorytetu powinny również zmierzać do zapewnienia godnego życia osobom defaworyzowanym, w tym poprzez rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego. Wskazane jest, w miarę posiadanych zasobów i zdiagnozowanych potrzeb zapewnienie mieszkań chronionych. Adresatem będą osoby o najniższych dochodach oraz osoby, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia. Standard i lokalizacja mieszkań powinny zapewnić warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w tym integrację ze społecznością lokalną.

Inwestycje w rozwój infrastruktury społecznej winny obejmować również budowę i modernizację infrastruktury sportowej, tam, gdzie występują niedostatki w tym zakresie.

Realizacja niniejszego priorytetu wymaga także uwzględnienia zmian technicznych, dostosowujących obiekty budowlane oraz całą przestrzeń do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych, w tym poprzez likwidację barier architektonicznych.

1.2. Priorytet: Aktywizacja i integracja mieszkańców

Ważne znaczenie dla rozwoju gminy ma aktywność lokalnej społeczności. Gmina będzie wspierać inicjatywy społeczno-kulturalne służące aktywizacji jej mieszkańców. Działania zmierzające do aktywizacji i integracji mieszkańców gminy powinny być skierowane zarówno bezpośrednio do mieszkańców, jak i do organizacji pozarządowych.

Przejawem aktywności społecznej jest również rozwój organizacji pozarządowych, w tym fundacji i stowarzyszeń. Organizacje te działają blisko społeczeństwa, a tym samym mogą efektywnie realizować wybrane zadania publiczne. W rezultacie są one kluczowym ogniwem rozwoju społecznego w skali lokalnej, jednocześnie przez wspólne działania integrują miejscową społeczność.

W ramach tego priorytetu gmina będzie nadal wzmacniać już istniejące i aktywnie działające organizacje pozarządowe, a także będzie stwarzać warunki dla rozwoju nowych stowarzyszeń i fundacji, zwłaszcza na obszarach charakteryzujących się niską aktywnością społeczną. Aktywnym organizacjom należałoby powierzać zadania publiczne.

Jednocześnie należy wspierać organizacje, które podejmują się we własnym zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych.

1.3. Priorytet: Rozwój usług społecznych

Realizacja priorytetu wymaga podjęcia wielokierunkowych działań zmierzających do wzmocnienia istniejących i rozwoju nowych usług społecznych. W najbliższych latach można spodziewać się rosnącego popytu na tego typu usługi wynikającego nie tylko ze wzrostu liczby mieszkańców gminy, ale również z rosnących oczekiwań mieszkańców odnośnie dostępności i standardu usług.

Kluczowe znaczenie dla obecnego i przyszłego funkcjonowania gminy Kobierzyce ma jakość usług edukacyjnych. Utrzymanie wysokiej jakości usług edukacyjnych, wymaga podejmowania działań zmierzających do zapewnienia adekwatnej do współczesnych potrzeb infrastruktury edukacyjnej, połączonej z realizacją zróżnicowanych i innowacyjnych programów edukacyjnych.

Równocześnie będą wdrażane programy wspierające i motywujące uczniów do rozwoju zainteresowań i uzdolnień.

Ważnym elementem edukacji, będzie wzmocnianie świadomości ekologicznej uczniów.

Beneficjentem usług społecznych powinni być wszyscy mieszkańcy gminy, w tym również seniorzy. Działania adresowane do seniorów winny z jednej strony zmierzać do zapewnienia im opieki (dotyczy to osób niesamodzielnych) m.in. poprzez rozwój usług opiekuńczych i asystenckich, a z drugiej strony umożliwiać aktywnym seniorom udział w życiu kulturalnym, edukacyjnym i sportowym. Należy również pamiętać o działaniach zmniejszających e-wykluczenie wśród seniorów.

Ważną rolę w niniejszej strategii zajmuje profilaktyka zdrowotna. Realizowana ona będzie przede wszystkim poprzez działania obejmujące edukację zdrowotną, połączoną z profilaktyką zdrowotną. W ramach profilaktyki zdrowotnej należy także podejmować działania promujące aktywność ruchową wśród lokalnej społeczności.

1.4. Priorytet: Wzmocnienie bezpieczeństwa mieszkańców

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych oraz zrealizowanych warsztatów stwierdzić można, że na terenie gminy, wśród mieszkańców występuje problem braku poczucia bezpieczeństwa. Implikuje to konieczność podjęcia skoordynowanych działań zmierzających do rozwiązania zaistniałego problemu. Działania te muszą być realizowane wielokierunkowo.

W pierwszej kolejności należy rozważyć możliwość rozbudowy systemu monitoringu przestrzeni publicznej, poprzez instalacje kamer oraz zachęcanie mieszkańców, wspólnot mieszkaniowych do uruchamiania własnych lokalnych systemów. Gmina będzie kontynuować współpracę z policją, tak aby nastąpił wzrost liczby patroli mundurowych.

Jednocześnie należy podejmować działania zmierzające do zwiększenia aktywności samych mieszkańców. Mieszkańcy gminy powinni w większym niż obecnie stopniu przejąć odpowiedzialność za przestrzeganie porządku. W tym zakresie potrzebna jest stała współpraca pomiędzy mieszkańcami a policją.

Poprawie bezpieczeństwa sprzyjać będzie również rozwój profilaktyki antyalkoholowej i antynarkotykowej skierowanej w pierwszej kolejności do młodzieży szkolnej, istotnym elementem będzie także bezpieczeństwo w sieci oraz przeciwdziałanie cyberprzestępczości.

Gmina będzie nadal wzmacniać funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych poprzez rozbudowę istniejącej infrastruktury oraz doposażanie jednostek OSP.

1.5. Priorytet: Rozwój usług publicznych, w tym usług elektronicznych

Rozwój społeczeństwa informacyjnego wymusza poszerzenie zakresu usług świadczonych z wykorzystaniem nowych technologii. Szczególnie ważne będą działania zmierzające do rozbudowy i synchronizacji systemu e-usług w gminie oraz doposażania jednostek gminy (w tym jednostek oświatowych) w sprzęt IT, serwery, urządzenia peryferyjne i inne, tak żeby następował postęp informatyzacji jednostek publicznych.

2. Cel strategiczny: Odpowiedzialne i inteligentne gospodarowanie zasobami środowiskowymi

Zrównoważony rozwój gminy Kobierzyce wymaga inwestycji w infrastrukturę oraz wzmocnienia działań na rzecz poprawy spójności przestrzennej gminy.

Realizacja tego celu strategicznego wymaga inwestycji w rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej połączony z rozwojem gminnego systemu transportu publicznego. Podjęte działania powinny zmierzać do modernizacji i rozbudowy istniejącego układu komunikacyjnego.

Przebudowie dróg, towarzyszy budowa chodników, dróg dla rowerów i przejść dla pieszych. Działania takie służyć będą zwiększeniu szeroko rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Docelowo chodniki powinny stać się standardem we wszystkich miejscowościach. Ścieżki rowerowe ułatwią komunikację zarówno wewnątrz miejscowości, jak i pomiędzy miejscowościami. Dodatkowo inwestycje w drogi dla rowerów mogą pozytywnie wpłynąć na ograniczenie niskiej emisji.

Należy również prowadzić działania zmierzające do budowy parkingów typu *Park&Ride* i *Bike&Ride*. Cel ten wpisuje się w działania ograniczające niską emisję, poprzez zmniejszenie intensywności ruchu transportu samochodowego.

Wysoka jakość środowiska naturalnego wymaga zastosowania przez mieszkańców gminy nowoczesnych i proekologicznych systemów grzewczych. Równocześnie poprawie powinna ulec efektywność energetyczna budynków. Działaniom tym towarzyszyć powinny inwestycje w odnawialne źródła energii.

2.1. Priorytet: Rewitalizacja przestrzeni publicznej

Harmonijny rozwój gminy nie jest możliwy bez uporządkowania przestrzeni publicznej i poprawy jej spójności przestrzennej. Realizacja niniejszego priorytetu wymaga kompleksowego podejścia.

Ważnym problemem wymagającym rozwiązania jest stan techniczny budynków i budowli znajdujących się zarówno w zasobach gminy, jak i będących własnością prywatną. Aktualnie stan ten nie zawsze odpowiada funkcji jaką powinny one pełnić. Dlatego też w przypadku zasobów gminy należy dokonywać sukcesywnej modernizacji istniejących budynków, a działaniom tym towarzyszyć powinna kompleksowa rewitalizacja otoczenia. W przypadku budynków i budowli nie należących do gminy wskazane są działania pośrednie zmierzające do ich odnowienia (loobing, wsparcie przy ubieganiu się o pozyskanie źródeł finansowania).

Docelowo przestrzeni publicznej powinno się nadać funkcję wypoczynkowo-integracyjną poprzez jej uporządkowanie, odnowę, ożywienie oraz uatrakcyjnienie estetyczno-wizualne oraz rozbudowę małej infrastruktury. Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzebę renowacji obiektów o charakterze historycznym, które mogą stanowić atrakcje turystyczne gminy.

Do realizowanych w ramach tego priorytetu inwestycji zaliczyć należy także zagospodarowanie istniejącej infrastruktury i nadanie jej nowych funkcji, adekwatnie do potrzeb społeczności. Zwłaszcza poprawie powinna ulec funkcjonalność terenów zielonych. W rezultacie powinien nastąpić wzrost udziału terenów zieleni w przestrzeni publicznej.

2.2 Priorytet: Zrównoważona i inteligentna mobilność

Realizacja niniejszego priorytetu wymaga w pierwszej kolejności inwestycji w infrastrukturę drogową i towarzyszącą. Poprawie powinny ulec parametry oraz stan techniczny istniejących dróg. Należy kontynuować proces budowy nowych dróg osiedlowych oraz zastępowania dróg gruntowych drogami o utwardzonej nawierzchni.

Jednocześnie należy prowadzić działania na rzecz poprawy jakości dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, w tym ich przebudowy połączonej z budową obwodnic.

Rozwojowi infrastruktury transportowej musi towarzyszyć poprawa bezpieczeństwa zarówno pieszych jak i innych użytkowników dróg. Osiągnięcie niniejszego celu wymaga budowy chodników, dróg dla rowerów i przejść dla pieszych. Rozbudowa sieci chodników we wszystkich miejscowościach w gminie powinna być traktowana priorytetowo z uwagi na ich wpływ zarówno na bezpieczeństwo mieszkańców, jak i jakość życia.

Przebudowie dróg powinny towarzyszyć działania zmierzające do rozwoju dróg dla rowerów łączących poszczególne miejscowości, tak aby powstał spójny system dróg rowerowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Działania takie poprawią stan środowiska naturalnego poprzez ograniczanie niskiej emisji, a także zwiększą bezpieczeństwo użytkowników dróg. Planując i realizując budowę dróg dla rowerów należy w miarę możliwości wykorzystać także istniejące drogi transportu rolnego.

W ramach niniejszego priorytetu należy również wspierać i promować transport zrównoważony. Realizacja zasad zrównoważonej i inteligentnej mobilności może w przyszłości wymagać rozwoju transportu szynowego, który połączy gminę z Wrocławiem oraz innymi ważnymi ośrodkami w województwie. Reaktywacji transportu szynowego towarzyszyć powinna rozbudowa parkingów, także typu *Park&Ride* i *Bike&Ride*. Równocześnie układ dworców, przystanków powinien zostać dostosowany do aktualnej sieci osadniczej.

Napływ nowych mieszkańców i inwestorów części gminy sprawi, że konieczna może być również rozbudowa zbiorowego transportu publicznego. Usługi transportowe świadczone będą za pomocą ekologicznego i dostosowanego do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi taboru. Równocześnie wskazane są inwestycje związane z budową nowych przystanków.

Realizacji niniejszego priorytetu służyć będzie również budowa parkingów i miejsc postojowych. Budowa parkingów, także typu *Park&Ride* i *Bike&Ride* przyniesie gminie wieloaspektowe korzyści, zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska.

2.3. Priorytet: Rozbudowa zielonej infrastruktury i infrastruktury ochrony środowiska

Nowoczesna gmina wymaga inwestycji w rozwój terenów zielonych i zbiorników wodnych, a także szeroko rozumianej infrastruktury związanej z ochroną środowiska.

W ramach niniejszego priorytetu nacisk zostanie położony na zwiększenie udziału terenów zielonych i samej zieleni w strukturze gminy. Zielone (roślinne) i niebieskie (wodne) obszary pomogą w stworzeniu pożądanego mikroklimatu, a także zróżnicowanego środowiska naturalnego na obszarach objętych intensywnym budownictwem mieszkaniowym.

Ważnym zadaniem będzie zakładanie nowych i odnowa istniejących terenów zieleni i parków. W tym celu kontynuowane będą nasadzenia drzew i krzewów.

Gmina będzie promować również „ideę zielonych ścian” i „zielonych dachów” wśród deweloperów i inwestorów indywidualnych realizujących inwestycje budowlane. Promowane i w miarę posiadanych środków realizowane będą inwestycje związane z zagospodarowaniem wód opadowych na terenach budownictwa jedno i wielorodzinnego oraz terenach rekreacyjnych.

Wskazane jest, aby w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniano tereny zielone oraz małe zbiorniki wodne, jako miejsca wspólne o charakterze rekreacyjnym.

W ramach priorytetu kontynuowane będą również inwestycje infrastrukturalne związane z ochroną środowiska. Gmina wspierać będzie działania zmierzające do dalszego rozwoju sieci gazowej.

Jednocześnie realizowane będą kolejne przedsięwzięcia zmierzające do dokończenia inwestycji związanych z gminnym systemem odprowadzania ścieków, w tym rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz rozbudowa sieci wodociągowej. Wskazane są także działania polegające na utrzymaniu, gromadzeniu i zwiększaniu zasobów wody.

2.4. Priorytet: Wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii

Jednym z priorytetów realizowanych w ramach strategii jest wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii. Gmina wspierać będzie inicjatywy zmierzające do tworzenia na jej terenie instalacji produkujących energię z odnawialnych źródeł (OZE). Gmina promować będzie OZE wśród deweloperów i inwestorów indywidualnych realizujących inwestycje budowlane.

Jednocześnie gmina Kobierzyce aktywnie uczestniczyć będzie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na inwestycje w odnawialne źródła energii.

2.5. Priorytet: Wsparcie dla rozwoju gospodarki niskoemisyjnej

Wysoka jakość środowiska naturalnego wymaga podjęcia działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej infrastruktury publicznej i prywatnej. Należy promować i wspierać działania zmierzające do zastosowania przez mieszkańców proekologicznych systemów grzewczych. W wyniku podjętych działań powinno wzrosnąć znaczenie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Równocześnie poprawie musi ulec efektywność energetyczna budynków zarówno publicznych, jak i prywatnych. Wspierane będą działania zmierzające do zmniejszenia energochłonności budynków mieszkalnych i publicznych (np. termomodernizacja, wymiana oświetlenia na energooszczędne, wymiana źródeł ciepła, instalacja odnawialnych źródeł energii).

Poprawie stanu środowiska naturalnego służyć będą także inwestycje związane z modernizacją oświetlenia ulicznego. Priorytetem przy modernizacji oświetlenia ulicznego powinny być działania zmierzające do wykorzystania energooszczędnych technologii, dzięki czemu zmniejszy się zużycie energii elektrycznej.

3. Cel strategiczny: Stabilny, równomierny i inteligentny rozwój gospodarczy

Rozwój gminy Kobierzyce wymaga połączenia jej wewnętrznego i zewnętrznego potencjału. Silny i stabilny system gospodarczy zapewnia właściwe finansowanie wszystkich istotnych funkcji gminy, w tym także realizację celów społecznych i infrastrukturalnych.

Rozwój gospodarczy gminy Kobierzyce rozumiany jako długofalowy proces przemian dokonujących się w lokalnym systemie ekonomicznym powinien dotyczyć przede wszystkim zmian o charakterze jakościowym (zmiany organizacji przedsiębiorstw, wzrost innowacyjności przedsiębiorstw, pozyskiwanie inwestorów generujących miejsca pracy, w tym dla specjalistów).

Utrzymanie konkurencyjności gminy Kobierzyce wymaga z jednej strony aktywizacji gospodarczej południowej części gminy, a z drugiej strony rozwoju usług zaawansowanych i przemysłów kreatywnych w części północnej gminy.

Bazując na analizie potencjału gminy kierunki rozwoju ekonomicznego powinny obejmować działania zmierzające do rozwoju firm związanych z usługami zaawansowanymi, innowacyjnym przemysłem oraz branżą logistyczną. Jednocześnie należy promować współpracę pomiędzy przedsiębiorstwami oraz przedsiębiorstw z lokalną społecznością.

Kluczowym warunkiem osiągnięcia sukcesu jest także współpraca władz lokalnych z mieszkańcami i przedsiębiorstwami. Wszyscy interesariusze powinni partycypować w dążeniach na rzecz zwiększenia potencjału gminy oraz wykreowania nowych perspektywicznych filarów jej dalszego funkcjonowania.

3.1. Priorytet: Rozbudowa infrastruktury gospodarczej wspierającej równomierny i inteligentny rozwój oraz wsparcie dla lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw

Wzrost potencjału gospodarczego gminy wymaga rozbudowy infrastruktury wspierającej przedsiębiorczość. Zarówno działające w gminie przedsiębiorstwa, jak również nowe podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość szerszego korzystania w swojej działalności ze wsparcia instytucji otoczenia biznesu.

W ramach priorytetu należy kreować warunki sprzyjające lokalnej przedsiębiorczości, tak aby z jednej strony pobudzać aktywność gospodarczą mieszkańców, a z drugiej strony wzmacniać potencjał firm już istniejących. Przedsiębiorcy winni uzyskać szerszy dostęp do informacji o możliwym wsparciu dla przedsiębiorców, w tym o instrumentach finansowych. Należy także rozważyć możliwość dostarczania małym i średnim przedsiębiorstwom zlokalizowanym na obszarze gminy kapitału na potrzeby realizacji inwestycyjno- wypełnienie luki inwestycyjnej adekwatnymi instrumentami.

3.2. Priorytet: Rozwój sektora usług zaawansowanych, generujących miejsca pracy dla specjalistów

Gmina Kobierzyce powinna zmierzać do wspierania inwestorów działających w sektorze usług zaawansowanych, generujących miejsca pracy dla specjalistów. Pozwoli to nie tylko na dywersyfikację funkcjonujących na terenie gminy branż, ale również korzystnie wpłynie na stan środowiska naturalnego, a pośrednio również na jakość życia mieszkańców. Warto pamiętać, że sektor usług zaawansowanych nie generuje negatywnych efektów zewnętrznych w sferze środowiskowej.

W długim okresie należy rozważyć inwestycję (realizowaną we współpracy z podmiotami prywatnymi) zmierzającą do utworzenia na terenie gminy parku technologicznego.

3.3. Priorytet: Wspieranie działań badawczych i innowacyjnych w przedsiębiorstwach

Warunkiem trwałego rozwoju gospodarczego jest konkurencyjność firm wynikająca m.in. z ich innowacyjności. Wymaga to współpracy z sektorem nauki. Współpraca ta powinna odbywać się w pierwszej kolejności z uczelniami dolnośląskimi. Gmina będzie wspierać kontakty przedsiębiorców ze szkołami wyższymi.

3.4. Priorytet: Wzmocnienie wzajemnej współpracy przedsiębiorstw oraz współpracy z lokalnymi społecznościami

Pamiętając, że na sytuację gospodarczą wpływa nie tylko liczba podmiotów gospodarczych, ale także ich zdolność do współpracy, wskazane jest promowanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami. Przykładem dobrej praktyki może być tworzenie sieci współpracy pomiędzy dużymi zagranicznymi przedsiębiorstwami zlokalizowanymi w północnej części gminy i ich miejscowymi partnerami. Działanie te mogą poprzez sieci współpracy skutkować zakorzenieniem się firm zewnętrznych na obszarze gminy.

Jednocześnie należy dążyć do budowy więzi pomiędzy przedsiębiorstwami a lokalną społecznością w myśl zasad społecznej odpowiedzialności biznesu. Przedsiębiorstwa te powinny aktywnie uczestniczyć w wydarzeniach gminnych.

ZAŁOŻENIA SYSTEMU REALIZACJI STRATEGII

Planowanie, wdrażanie jak i monitorowanie strategicznych celów rozwojowych Gminy Kobierzyce do 2030 roku powinny tworzyć zintegrowany system działań w ramach zarządzania Strategią. System realizacji Strategii obejmuje działania zmierzające do zapewnienia warunków instytucjonalnych i organizacyjnych umożliwiających wdrażanie, monitorowanie, ocenę i aktualizację dokumentu. Osiągnięcie wyznaczonych celów możliwe będzie dzięki partnerskiej współpracy samorządu terytorialnego i lokalnych liderów skupionych wokół celów i priorytetów zaproponowanych w Strategii. Ponadto fundamentalną regułą związaną z systemem realizacji będzie poszanowanie zasady zrównoważonego rozwoju oraz równości szans i braku dyskryminacji. Ze względu na długoterminową perspektywę wdrażania Strategii określono najważniejsze zasady systemu, a szczegółowe rozwiązania będą uzgadniane i stosowane według potrzeb wraz z postępem prac. Należy podkreślić, iż zarządzanie strategiczne jest procesem „żywym”, wymagającym ciągłej kontroli i modyfikacji przyjętych rozwiązań, stosownie do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych. Dla jego powodzenia konieczne jest zaangażowanie nie tylko władz, ale również partnerów społecznych i gospodarczych, a także samych mieszkańców. Zaangażowanie podmiotów gospodarczych może przybierać formę partnerstwa publiczno-prywatnego, co stanowi dobrą praktykę w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych.

Wdrażanie Strategii

Wdrażanie Strategii to etap polegający przede wszystkim na realizacji zadań, zarządzaniu zmianą oraz koordynacji współpracy. Najważniejsze podmioty struktury wdrażania to:

Rada Gminy Kobierzyce – odpowiedzialna za:

- zatwierdzenie Strategii;
- zatwierdzenie ewentualnych zmian w zapisach Strategii;
- nadzór nad postępami i efektami wdrażania Strategii.

Wójt Gminy Kobierzyce – odpowiedzialny za:

- nadzór nad realizacją działań przyjętych w Strategii;
- zapewnienie środków finansowych na realizację działań wynikających ze Strategii poprzez uwzględnienie ich w budżecie Gminy i Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania;
- nawiązanie współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Urząd Gminy/ właściwy referat – odpowiedzialny za:

- koordynowanie przepływu informacji na temat działań związanych z realizacją Strategii;
- monitorowanie realizacji Strategii;
- współpracę z mieszkańcami oraz przedstawicielami jednostek organizacyjnych i partnerów społeczno-gospodarczych.

Podstawowymi instrumentami wdrażania Strategii będą:

- inne gminne programy i strategie np.: Program Ochrony Środowiska Gminy Kobierzyce na lata 2018 – 2021, Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020, Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kobierzyce na lata 2015-2023, Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa;
- Budżet gminy Kobierzyce.

Na etapie wdrażania Strategii istotne znaczenie mieć będzie:

- rozpowszechnienie treści strategii (celów strategicznych i priorytetów);
- uwzględnianie zapisów Strategii w polityce finansowej gminy; współpraca poszczególnych referatów urzędu, jednostek organizacyjnych oraz partnerów na rzecz realizacji celów Strategii.

Monitorowanie Strategii

Znaczenie Strategii dla rozwoju gminy narzuca konieczność monitorowania realizacji zamierzeń strategicznych, a także metod ich osiągnięcia. Proces monitorowania będzie polegał na obserwowaniu zachodzących zmian poprzez okresową weryfikację działań poszczególnych referatów UG oraz jednostek organizacyjnych gminy w ramach poszczególnych celów Strategii, a także dostępnych informacji nt. działań innych podmiotów, wpisujących się w założenia strategii. Istotne znaczenie dla zobrazowania i zobjektywizowania zmian zachodzących na terenie gminy będzie miała również weryfikacja wartości wskaźników zdefiniowanych dla poszczególnych celów Strategii. Właściwie dobrane wskaźniki ułatwiają proces monitoringu i czytelnie charakteryzują przemiany, dlatego przy ich definiowaniu należy wziąć pod uwagę następujące kryteria:

- mierzalność danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika (czy dane te są łatwo dostępne i czy ich zdobycie nie wiąże się z nadmiernymi kosztami),
- prostota w konstrukcji wskaźnika i łatwość jego interpretacji,
- łatwość prezentacji jako instrumentów monitorowania.

Poniżej w tabeli przedstawiono przykładowe wskaźniki spełniające powyższe kryteria, a także obrazujące ewentualne zmiany w obszarach zdefiniowanych celów strategicznych.

Tabela 48. Kluczowe wskaźniki monitoringu Strategii

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	Rok bazowy 2018 r.	Oczekiwany kierunek zmian
Cel strategiczny 1. Wzrost jakości życia mieszkańców oparty na integracji, współdziałaniu i oddolnej aktywności				
Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej z powodu ubóstwa	szt.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	130	
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	szt.	BDL GUS	43	
Cel strategiczny 2. Odpowiedzialne i inteligentne gospodarowanie zasobami środowiskowymi				
Liczba zrealizowanych inwestycji dot. wymiany starego źródła ogrzewania na ekologiczne źródła ciepła	szt.	Urząd Gminy Kobierzyce	357 ¹	
Odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej	%	BDL GUS	63,4	
Cel strategiczny 3. Stabilny, równomierny i inteligentny rozwój gospodarczy				
Całkowita wartość kapitału zagranicznego zainwestowanego w gminie Kobierzyce	mld euro	Urząd Gminy Kobierzyce	5	
Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem	%	BDL GUS	9,02	

Proces monitoringu będzie polegał na porównaniu aktualnych wartości ww. wskaźników do wartości bazowej, a także do analogicznych wartości wskaźników dla gmin ościennych i całego powiatu

¹Wartość bazowa podana dla 2019 r. obejmująca łączną liczbę inwestycji zrealizowanych w latach 2017-2019.

wrocławskiego. Taki system monitorowania zapewni łatwość interpretacji i przejrzystą charakterystykę zachodzących przemian, na które wpływ mogą mieć również czynniki makroekonomiczne i polityczne. Podstawowym narzędziem monitoringu będzie Raport o stanie gminy - coroczne sprawozdanie podsumowujące w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy oraz budżetu obywatelskiego. Dla celów monitoringowych istotne znaczenie będą miały projekty, działania i zadania zrealizowane w celu osiągnięcia złożeń Strategii, jak również innych polityk i programów Gminy Kobierzyce.

W tym zakresie kluczową rolę odegra właściwy referat UG, którego zadaniem będzie monitorowanie postępów realizacji oraz weryfikacja zgodności osiągniętych rezultatów z założeniami Strategii.

Ocena realizacji Strategii Rozwoju (ewaluacja)

Najbardziej efektywną metodą służącą do oceny realizacji Strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia jest ewaluacja, czyli badanie prowadzone w celu oszacowania skuteczności realizacji Strategii oraz jej oddziaływania w odniesieniu do celów strategicznych i problemów. Ewaluacja to ocena jakości i wartości interwencji publicznej pod kątem jej rezultatów i potrzeb, które ma zaspokoić. Celem ewaluacji jest określenie adekwatności, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości interwencji publicznych podjętych w związku z realizacją Strategii Rozwoju. Ewaluacja jako narzędzie planowania i zarządzania strategicznego, powinna koncentrować się na rezultatach i wynikach oraz na ocenie szerszego kontekstu oddziaływania Strategii, a także dostarczać rekomendacji pozwalających efektywniej rozwiązywać realne problemy Gminy.

Z uwagi na okres wdrażania Strategii do 2030, zasadne jest przeprowadzenia oceny „połówkowej” tzw. *mid-term*. Celem badania w połowie okresu realizacji jest ocena wstępnych wyników interwencji takich jak: osiągnięte na danym etapie wdrażania produkty, rezultaty, stopień osiągnięcia celów, wykorzystanie środków finansowych oraz system wdrażania i monitorowania. Ewaluacja *mid-term* jest narzędziem służącym podnoszeniu jakości oraz trafności planowania strategicznego, ze względu na możliwość modyfikowania założeń Strategii w trakcie jej realizacji, w przypadku, gdy okaże się, że zmiany są niezbędne. O potrzebie przygotowania ewaluacji *mid-term* zdecyduje Wójt Kobierzyc, na podstawie rekomendacji właściwego referatu UG. Konieczność wprowadzenia zmian będzie również identyfikowana na podstawie wyników branżowych analiz i sprawozdań jak również wniosków Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

Po zakończeniu okresu realizacji, właściwy referat UG rozważy konieczność i zakres przeprowadzenia ewaluacji *ex-post*. Jest to badanie podsumowujące, którego głównym celem jest określenie trwałości zrealizowanych działań oraz stopnia ich oddziaływania. Istotną rolę odgrywa odniesienie się do założonych w Strategii celów oraz ocena na ile udało się je osiągnąć. Ewaluacja *ex-post* powinna obejmować również pozytywne i negatywne czynniki wpływające na wdrażanie Strategii, a także identyfikować ewentualne wystąpienie efektów niezaplanowanych. Wyniki ewaluacji *ex-post* służą nie tylko kompleksowemu podsumowaniu realizacji Strategii, lecz również powinny stanowić istotne źródło informacji w strategicznym planowaniu kolejnych interwencji rozwojowych. Niejednokrotnie informacje niezbędne do oceny rzeczywistego oddziaływania Strategii nie są dostępne przez wiele lat po zakończeniu jej realizacji, należy zatem pamiętać, że w niektórych przypadkach ewaluacja *ex-post* może mieć ograniczoną wartość w zakresie dostarczenia pełnej oceny oddziaływania Strategii na rozwój Gminy Kobierzyce.

Procedura wprowadzania zmian w zapisach Strategii

Podstawą wprowadzenia zmian w zapisach niniejszej Strategii mogą być np.: zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy, rekomendacje wynikające z działań monitoringowych bądź ewaluacji częściowej czy chociażby konieczność wprowadzenia nowych celów strategicznych, priorytetów bądź działań.

Inicjatorem modyfikacji i zmian mogą być wszystkie podmioty określone w Podrozdziale „WDRAŻANIE STRATEGII”.

Wprowadzanie modyfikacji w ramach Strategii przebiega zgodnie z poniższą ścieżką postępowania:

- właściwy referat UG w odpowiedzi na zaistniałe potrzeby podejmuje działania administracyjne związane z aktualizacją Strategii. Efektem działań jest opracowanie projektu zmienionej Strategii;
- projekt aktualizacji Strategii jest akceptowany przez Wójta
- Wójt przedkłada projekt zmodyfikowanej Strategii Radzie Gminy w celu podjęcia stosownej uchwały.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Partycypacja społeczna może przybierać różne formy, które różnią się zakresem wpływu mieszkańców na podejmowane decyzje w zależności od stopnia i zakresu gotowości władz publicznych do uznania roli mieszkańców w tych procesach. W rozwoju gminy, ze względu na jej kompleksowy charakter i przedmiot działania – konieczne jest, aby partycypacja społeczna przybierała jak najpełniejszą formę angażowania interesariuszy. Wyrazem tego podejścia jest generalna zasada, że partycypacja społeczna jest niezbędnym elementem działań rozwojowych zarówno na etapie przygotowania jak i wdrażania Strategii.

W związku z realizacją tej zasady zostały wprowadzone mechanizmy zapewniające realną partycypację społeczną w procesie opracowywania Strategii oraz formy przygotowania i prowadzenia konsultacji społecznych zapewniające skuteczne włączanie mieszkańców gminy. Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania Strategii ma na celu lepszą diagnozę sytuacji i pełniejszą analizę potrzeb, co pozwoli podjąć trafniejsze decyzje dotyczące celów i kierunków działań oraz uzyskać społeczny konsensus wokół proponowanych rozwiązań. Dzięki społecznej akceptacji zmienia się szansa na utrzymanie trwałości rezultatów interwencji i minimalizację społecznych konfliktów. Z drugiej strony bezpośrednie uczestnictwo interesariuszy w procesie kształtowania zmian bezpośrednio związanych z podnoszeniem jakości życia przełoży się na zwiększenie wiedzy wśród uczestników procesu, pogłębienie ich identyfikacji z miejscem, a także podniesienie poziomu motywacji związanej z aktywnością społeczną.

W celu przeprowadzenia dogłębnej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy oraz pełnej identyfikacji potrzeb mieszkańców, w grudniu 2019 r. zostały zorganizowane warsztaty konsultacyjne z mieszkańcami oraz przedstawicielami poszczególnych instytucji z terenu gminy.

W okresie od 04-09-2019 do 02-02-2020 zostało również przeprowadzone anonimowe badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy mające na celu określenia słabych i mocnych stron gminy oraz wyznaczenia kierunków jej rozwoju.

Na podstawie wyników ankiet oraz danych zebranych w trakcie spotkań konsultacyjno-warsztatowych zostały opracowane cele strategiczne i priorytety określające kierunki rozwoju Gminy Kobierzyce do 2030 roku.

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Do uzupełnienia po przeprowadzeniu procedury środowiskowej.

Spis rysunków

RYSUNEK 1 POŁOŻENIE GMINY KOBIERZYCE	8
RYSUNEK 2 POWIAT WROCŁAWSKI	9
RYSUNEK 3 HERB GMINY KOBIERZYCE	10
RYSUNEK 4 LICZBA LUDNOŚCI MIEJSCOWOŚCI W GMINIE KOBIERZYCE – STAN 31.12.2019 R.....	14
RYSUNEK 5 PODMIOTY GOSPODARCZE SEKTOR PRYWATNY OGÓŁEM W 2018 R.	19
RYSUNEK 6 UDZIAŁ NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW SEKTORA KREATYWNEGO W LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW OGÓŁEM W 2018 R.	21
RYSUNEK 7 ROZMIESZCZENIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH W GMINIE KOBIERZYCE.....	24
RYSUNEK 8 TARNOBRZESKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA PODSTREFA WROCŁAW-KOBIERZYCE EURO-PARK KOBIERZYCE, BISKUPICE PODGÓRNE	26
RYSUNEK 9 EURO-PARK KOBIERZYCE: OBSZAR BISKUPIC PODGÓRNYCH.....	27
RYSUNEK 10 WARTOŚĆ INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH W GMINIE KOBIERZYCE W LATACH 1994-2019.....	27
RYSUNEK 11 ZESPOŁY PARKOWE, POMNIKI PRZYRODY I ZABYTKI W GMINIE KOBIERZYCE	31
RYSUNEK 12 SIĘĆ WODOCIĄGOWA W GMINIE KOBIERZYCE W 2019 R.....	35
RYSUNEK 13 DŁUGOŚĆ SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE KOBIERZYCE W LATACH 2002-2018	37
RYSUNEK 14 SIĘĆ KANALIZACYJNA W GMINIE KOBIERZYCE.....	39
RYSUNEK 15 SIĘĆ GAZOWA NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	42
RYSUNEK 16 INFRASTRUKTURA GAZOWA POLSKA SPÓŁKA GAZOWNICTWA SP. Z O.O.	44
RYSUNEK 17 SIĘĆ ENERGETYCZNA W GMINIE KOBIERZYCE	46
RYSUNEK 18 ZESTAWIENIE ZREALIZOWANYCH INWESTYCJI WYMIANY ŹRÓDŁA OGRZEWANIA W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY KOBIERZYCE W 2019 R.	49
RYSUNEK 19 ZESTAWIENIE ZREALIZOWANYCH INWESTYCJI WYMIANY STAREGO ŹRÓDŁA OGRZEWANIA NA EKOLOGICZNE ŹRÓDŁA CIEPŁA W 2019 ROKU Z PODZIAŁEM NA RODZAJ ZAMONTOWANEGO ŹRÓDŁA CIEPŁA.....	50
RYSUNEK 20 ZASOBY MIESZKANIOWE – MIESZKANIA W 2018 R.	52
RYSUNEK 21 STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃ W GMINIE KOBIERZYCE.....	53
RYSUNEK 22 SCHEMAT DRÓG KRAJOWYCH, WOJEWÓDZKICH I POWIATOWYCH W GMINIE KOBIERZYCE.	57
RYSUNEK 23 SCHEMAT LINII AUTOBUSOWYCH MIĘDZYGMINNEJ KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	65
RYSUNEK 24 TRASY ROWEROWE NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	68
RYSUNEK 25 PLACÓWKI OŚWIATOWE NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE.....	76
RYSUNEK 26 FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W 2018 R.	83
RYSUNEK 27 PLACÓWKI ZDROWIA W GMINIE KOBIERZYCE.....	86
RYSUNEK 28 WYDATKI NA WYPŁATĘ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	93
RYSUNEK 29 WYDATKI NA WYPŁATĘ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO.....	98
RYSUNEK 30 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2018 R.	99
RYSUNEK 31 PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ	116

Spis tabel

TABELA 1 PROCENTOWY UDZIAŁ GLEB W KLASACH BONITACYJNYCH	16
TABELA 2 PODMIOTY GOSPODARCZE SEKTOR PRYWATNY OGÓŁEM W LATACH 2014 I 2018.	18
TABELA 3 PODMIOTY WPISANE DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W LATACH 2014 I 2018.	19
TABELA 4 UDZIAŁ NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW SEKTORA KREATYWNEGO W LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW OGÓŁEM W 2018 R.	20
TABELA 5 PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W GMINIE KOBIERZYCE W 2019 R.	21
TABELA 6 WZROST LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W WYBRANYCH SEKCJACH PKD W GMINIE KOBIERZYCE W WYBRANYCH LATACH 2010, 2015, 2018.	22
TABELA 7 SIĘĆ WODOCIĄGOWA - STAN NA 31.12.2018 R. W GMINIE KOBIERZYCE	34
TABELA 8 ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE W LATACH 2015- 2017.	36
TABELA 9 SIĘĆ KANALIZACYJNA - STAN NA 31.12.2018 R.	38
TABELA 10 ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	38
TABELA 11 ODSETEK GOSPODARSTW DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI GAZOWEJ W LATACH 2014 I 2018.	40
TABELA 12 PODSTAWOWE DANE NT. SIECI GAZOWEJ NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	43
TABELA 13 DOTYCZĄCYCH WYPŁACONE ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PONE.	49
TABELA 14 ZASOBY MIESZKANIOWE – MIESZKANIA W LATACH 2014 I 2018.	51
TABELA 15 LICZBA I STAN BUDYNKÓW KOMUNALNYCH (STAN NA 31.12.2019 R.)	53
TABELA 16 WYKAZ ODCINKÓW WAŻNIEJSZYCH DRÓG NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	55
TABELA 17 DROGI MIĘDZYNARODOWE.	56
TABELA 18 DROGI KRAJOWE	57
TABELA 19 DROGI WOJEWÓDZKIE W GMINIE KOBIERZYCE	58
TABELA 20 ZESTAWIENIE DRÓG POWIATOWYCH*	58
TABELA 21 DROGI GMINNE PUBLICZNE PRZEKAZANE PRZEZ POWIAT WROCŁAWSKI ORAZ GDDKiA.	60
TABELA 22 POZOSTAŁE DROGI GMINNE W GMINIE KOBIERZYCE – WYKAZ DŁUGOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH	61
TABELA 23 LINIE KOLEJOWE NA TERENIE GMINY KOBIERZYCE	66
TABELA 24 LICZBA DZIECI OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM ORAZ ROCZNYM OBOWIĄZKOWYM PRZYGOTOWANIEM PRZEDSZKOLNYM W POSZCZEGÓLNYCH PLACÓWKACH W GMINIE KOBIERZYCE W LATACH 2017-2020.	71
TABELA 25 LICZBA UCZNIÓW W GMINIE KOBIERZYCE W LATACH 2016 –2019 W PODZIALE NA TYP SZKÓŁ	72
TABELA 26 ŚREDNIE WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTY SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W LATACH 2014-2017.	72
TABELA 27 ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W ROKU SZKOLNYM 2018/2019.	73
TABELA 28 ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2016-2019	73
TABELA 29 KLUBY SPORTOWE Z TERENU GMINY KOBIERZYCE	81
TABELA 30 FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W LATACH 2014	82
TABELA 31 POWODY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ	90
TABELA 32 FORMY POMOCY UDZIELANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH W LATACH 2014/2016/2018	91
TABELA 33 KOSZTY PROGRAMU	92
TABELA 34 LICZBA RODZIN, ŚWIADCZEŃ I KWOTA WYPŁACONYCH DODATKÓW MIESZKANIOWYCH W LATACH 2014-2018	92
TABELA 35 WYDATKI NA WYPŁATĘ ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	93
TABELA 36 LICZBA POSIEDZEŃ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO ORAZ GRUP ROBOCZYCH	95
TABELA 37 LICZBA RODZIN, ŚWIADCZEŃ I KWOTA WYPŁACONYCH DODATKÓW ENERGETYCZNYCH W LATACH 2014-2018	96
TABELA 38 LICZBA RODZIN I PRZYZNANYCH KART W LATACH 2014-2018	96
TABELA 39 LICZBA RODZIN I PRZYZNANYCH KART W LATACH 2014-2018	97
TABELA 40 UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W ROKU 2014 I 2018	98
TABELA 41 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH NA PRZESTRZENI 2008-2018 ROKU	100
TABELA 42 PROCENTOWY UDZIAŁ LICZBY BEZROBOTNYCH	100
TABELA 43 BUDŻET GMINY KOBIERZYCE- WYKONANIE DOCHODÓW W LATACH 2013-2019	101
TABELA 44 DOCHODY BUDŻETU GMINY KOBIERZYCE WG RODZAJÓW W [zł] W LATACH 2013-2019	101
TABELA 45 DOCHODY BUDŻETU GMINY KOBIERZYCE NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2013-2019	102
TABELA 46 BUDŻET GMINY KOBIERZYCE WYDATKI W LATACH 2013-2019	102
TABELA 47 BUDŻET GMINY KOBIERZYCE – WYKONANIE WYDATKÓW W LATACH 2013-2019	103
TABELA 48. KLUCZOWE WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII	117

GMINA KOBIERZYCE

Urząd Gminy Kobierzyce
Al. Pałacowa 1
55-040 Kobierzyce

Centrala +48 71 36 98 130
Sekretariat +48 71 36 98 125
Fax: +48 71 31 11 252

www.ugk.pl